

“O” KIFILI ROSHSHA PROGRAAMA LEU MUJULLATA

“Maauta, Kifliichch Hada Alachchata, Huje gabbaraatu,
Lubmiliki, Kifili Aazi Alachchataa muuziiqa

Toophphe Federaali Dimokraase Rehubiliiki
Roshsha Ministeera

Woroodi Gadina Giimmi mannaakka
Kililli mangisti roshsha biiru

“O” Kifili Roshsha Prograama Leu Mujullata

**“Maauta, Kifiliichch Hada Alachchata, Huje gabbaraatu
, Lubmiliki, Kifili Aazi Alachchataa muuziiqa,**

Qixxansaannu

- Wombee hawaaz hayle yesuus**
- Wombee maatabe Alamaayyehu**
- Wombeet maakkalachch Gidaay**
- Wombeet Ali Amaanti**
- Wombeet Daanynyaachchaw mallasa**
- Wombeet Natsaannat Ayyan**
- Wombbee Muluugeeta Gabbiisa**
- Wombeet Yoodiit Makata**
- Wombee Masfin Tafara**
- Wombee Dabare Abdiisa**
- Wombee Abara Mahaarii**
- Xambaarsaan hiirtooru**
- Wombee mathewoose Doolleebo**
- Wombee Dagu Baqala**

Shuunaannu

- Wombee Isaayyaas Filmoon**
- Wombee Abrhaam Woldemikael**

Toophphe Federaali Dimokraase Rephubiliiki
Roshsha Ministeera

Woroodi Gadina Giimmi mannaakka
Kililli mangisti roshsha biiru

GALATI

Ka maxaafis qixaanchchata fayinansii hujeen ka'lee alami baanka ,yuniseefa , seevi the children right to play edve kotobeemetropolitan yuniversitii ,beenshshaangul gumuzii minaadabii kilili gashshu . ka roshsha qooba hujeen hosunta gabalamubu dikishsha assitee. Kaneenin roshsha ministeeru galaxaanossa.

© Tophphe Federaale Dimokiraase Rippubiliike Timirtte Ministtire

1^{ntsta} ittime 2010 M.B

Toophphe Federaali Dimokraase Rephubiliiki Roshsha Ministeera

ISBN: 978-99944-2-858-8

FUSHSHAATU

Aagga.....	vi
Maa0 xuufa 1	vii
Xuufhanqafi 2 kifilichch Hadaan.....	25
Xuufhanqafi 3 Huje Gabbaro	55
Xuufhanqafi 4 Lubbimilkixuufa.....	85
Xuufhanqafi 5 Kifili Aazeen Assantaa Alachcha	105
Muuzziiqi 6: xuufhanqafa	125

AAGGA

Ka maxaafi aazeen lalita misillaakka mexxo mainneen dagantaahaara isso'oont maa xuufi,kifilich hadaan assantaa alachcha xuufa,huje gabbaraato xuufa,lubmilki xuufa,kifili aazeen assantaa alachcha xuufahaa,muuziiqi xuufa yamantaahara,kaan huje aleen hosisiya rosaantoota kaa'llano woqeen shiiqqe xuufaakkata.

“O” kifili Roshsha programa

Mao xuufa 1

FUSHSHAATU

Aagga.....	x
Maa wollo 1 gaga enkee'nnisiisuu	1
Maa wollo 2 Hegeegu enkee'nnisiisuu.....	1
Maa wollo 3: muccurimma qorabu	2
Maa wollo 4 Lamu yemaakka	3
Maa wollo 5 Abbabanii jamaaleni	4
Maa wollo 6 Awudiiseen alaphphu	4
Maa wollo 7 hada gizaakka yaa'a.....	5
Maa wollo 9 Mini gazaakkata oosussa	6
Maa wollo 10 Duuballo roshsh mini keessa	7
Maaowollo 11 foolu yooraa yoobairraa.....	8
Maa wollo 12 Moosee Maaxamu yoosiba.....	9
Maa wollo 13 Duubaamme alachcha.....	10
Maa wollo 14: Haakkinchi sazana.....	11
Maa wollo 15: Sassu gorreetoo fellaakka.....	11
Maa wollo 16 aali iitanozaraaru	12
Maa wollo 17: Fidali Amata	13
Maa wollo 18 Alphpeennora worqataan hujatu.....	14
Maa Wollo 19 Digaamme Gagimucurimma	14
Maa Wollo 20: Haanna Adani.....	15
Maa Wollo 21 Zaraareni Olloosee	16
Maa wollu 22 kadijani jallaakkase	17
Maa Wollo 23 Bari bari Huji	18
Maa wollo 24 Amai sazana	18
Maa Wollo 25 Gatee laalaakaa	19
Tosse Faydo 26: Eeyya Oode?.....	20
Maa Wollo 27 Agannaakkana Sannaakka Doorancha	21
Maa Wollo 28 Xophi yaano Feinna	22
Maa Wollo 29 Qawu biishsha Atabeechchu.....	23

Aagga

Ku Maa'oo xuufo ciilaakkaata kulamana heesaakko hoogo maa'akka affeehaa maaus gebeesi jeechchoon rossasi mala qaarsanooha ihaniyaa macoociin rosisaanchu maauta kullo anniichi zakkiin fanqashshi kuluhaa xammuhaaa maa'osi aazeen kulantoo mannaakka odaata gizaakkataa annanna assuhaa dagienke'nnu leissunta kaallanossa.

Maa'us kuliichchi biri heesasi dagiya hasissa shshooho laagaakkata olaalimalahaa zahicitoo ga xassu hasisanua hitinta maa'us xooqiasiinii laaci aseeni kulua maa'uta ciillaniya kuliichchi biri gagiintanne nabbambi laagaan kulu hasisanua hasisanua maa'us nabbabeen hoogo laagaan kulteen xoofeen ke'een maa'ochchis fultoo xa'mmichchaaakka xa'mmiyyessa bargitin xaacitaa xa'mmichcha cilaannu xa'mmiyyessaol kultunta soolma aasiyye cilaannu maa'uta kultanta sooma aasiyye

Ka xuufo aazeen erameenno xa'mmichaakkati sazanati yoohaa ku'erancha xa'mmatutii sazanati domaatoga shigoohaa iko daafiya garesiga ta'mmammu hasisanuna

1^{naa} Gebaa

Maa wollo 1 gaga enkee'nnisiisuu

Ooso kabar matimeseeleeti gagase hati enke'nisendo macoo naamm

Su'mmui faaxuuma yamamaamm lamala wogaa ike'e Anni'I su'mmu Abraameet Ama'isa'mu isso'onti maadeebooti dagalooti an iitaammihu muuzita anbajigaammihu manuu osa'llanooha xuudaammi jeechchuta same bifuqalamu bajjigisano'e angibaammihu ammo oll'anchata

Erancha xa'mmichchaakka

1. Faaxuuma annina ama su'mmu ayeeti?
2. Faaxuuma idimoo me'oti?
3. Faaxuuma maiititaa? Magibbaa?
4. Faaxuuma mee'u hizaakka yoo?

SAZANA

Ooso faaxuuma hatiati gagase enko'nnisoondo dageenta gaaraashshatabay? Oosati anoonti su'mak'nne amaankka anninka hoogo mini su'mmaakka gu'mma jeechchu gaagu hasisanua.

2^{nki} Gebaa

Maa wollo 2 Hegeegu enkee'nnisiisuu

Ooso kabari mati meseleeti hegeeguse hati enke'nniseendo macoonaamm

Su'mmui faaxuuma yama maamm an he'aammi olloo sigazu yeennoha ihaniyan alaphphinaamm beechu bareedu hixitii gagaruhuu yootaa ma'nni gibbe aazeen gaanu mango haga akka yoo arriichu yoo jeechchu haggis aazeen afuu'lleen alaphphu bajjigisanua minu'nne ubaani mini ihaniyan goochuhu filkituhu haqqi ba'lliin yezammeha.

Erancha xa’mmichchaakka

1. Faaxuuma ollo mayamamno?
2. Faaxuuma minu mahiin minameeha?
3. Faaxuuma’a mini goochuu filkituhu mini hujtammeehaan?

SAZANA

Ooso faaxuma hati ati hegeeguse enke’nnisoge xuudenta qaaraashshatabay. Ooso annoonti hegegeagu’ mukukinne miniki’ nne gu’mma jeechchu qaagu hasisankoinne.

3^{ki} Gebaa

Maao wollo 3: muccurimma qorabu

Ciillaannu kabari almaaze yeeno xuruyee jaala mucurimma qorabu maeoonaam xuruyeen mexxeda ciillaakka roshsha mini aazeen mexxeda rossaa jaallaakkaachi matise Almaaze yamantaa Almaaz roshsha mini walitaniyaan miinise aaliti maammise haphphitii borssasee aphphiti waalta Almaaz miinise aaliti maammise haphphitii borssaasee aphphiti waalta Almaaz miinise wo’inin saamuninin gu’mma jeechchu a’lita dafiya miinise adumucuraa gossima gassima inkkuse bareedaga miigagita ichchachi zakiin afoosen ganucita jeechu wajjuta hikanni ganka inkkakkassa mere roon aagi fa’e waassu yooba’e Almaaze afoohu inkusee ga’mmanka jeechchu muccurta hikka dafiya xaruyyi wolu jaallakase abbisiititaase matu bari rosisaanchuse qagi mucarima rosisan Almaazega illiki’ nne sanuki’ nne mucursu muummiki’ nnen a’liteenan hufu inkuki’ nne miiqqaguhu hikkaniganka Almaazega muccuruhaa bareeda fayyimaan he’u hasisano yitan xawaa tooda almaaz bajiqqantoo.

Erancha xa’mmichchaakka

1. Almaaz muummise hatigu affayyoo?
2. Rosiisaanchuse Almaaze tanne mayitoo?
3. Almaaz muccurimmase garabee Ta’mmantaa odaat mahaan?

SAZANA

Hikkaa daafiya ciillaannu fayyimaan bareeda ikkanta gu’mma jeechchu gagaki’ nne annamanka ammo miinissa sannussa muummissa inkkassaa muccurimmen afu hasisanossa.

4^{ki} Gebaa

Maao wollo 4 Lamu yemaakka

Ciillakka kabari lamu yemaakka yaano maa’u macoonaamm

Matu gaanahu matu gocu yemeechchu yoo ike gaanus yemeechchu garara he’aniyan gaeus yemeechchu katami aazeen he’anue jeechchus maxoo iko daafiya gacus yemeechchu adas beetu xa’mmota gaxara maroo ku gacu yemeechchu gaxara iilleeganka gaanus yemeechchu abbish bajigi iitaa nke ilancho kees qorbayyoommike hashshu emanni xummiin waaltoonti yaan xummiin aaqqees

Awanano bari guuran gaanu yemeechchu birsi ke’I xe’a laalaakka qaco yemmehchiin shshiishsho gacus yemeechchu bajigoon koltami aazeen

He’ano heechcha gaagan gaanus garxari yemeechchu hatigo ke’mmitaa huji hajatanoga xuuji maalaallo hikkaniichch zakkiin lamunku ilamu yemaakka aphphanti katama waltoo. Katamas aagooga gaanu yemeechchu woqee aleen lallitaara maalasiissa caakkakkataa qeraarrufooqqi minnata xuuji maalallo batinaashsha yaarrana macoocci dagumbu daafiya makkinaakka xuurumbi fooshi laaga macooci waajje.

Gaanunku yemeechchu ka abba katami aazeen he’aammianniich awuri mini’I orooqaamm ye soozima gassimeenin qacus katmiyemee chchu qaxari yemeechchu ga’ensi macooci Il’ilanchu an katami yemeechchu ikoommi doofiya qaxari heechchca he’ota ke’mma yoo atin qaxari yemeechchu ikoonti daafiya katami heechchata shalalaga he’ota danditimba gu’mma jeechchu haaroo xawaan gabbaramu ike jeechchi aazeen hawu fa’umbua maammiiko xawo roshsha dagiya hasu bareeda yaan borsaan wiimme shillimmata aassi qaxari hirisiishshus gaanu yemeechchu aassammosi shiillimmaata galaxike’I orooqqee.

Erancha xa’mmichchaakka

1. Gaxara he’ano yemeechchu katama marima xawaakka xuujo?
2. Katama he’ano yemeechchu gaxara marima xawa xuujo?
3. Katami yemeechchu gaxari ilanchusi hirssisaan maye?
4. Katami yemeechchu gaxari ilanehusi hirssiisaniyan maaseesi?

SAZANA

hikka daafiya ciillaannu gu’mma jeechchu haaro xawaan gabba ramiya ike jeechchi aazeen hawussa fa’umbua muummi ikosxawa roshsha dagu abbishsh bareeda

5^{ki} Gebaa

Maao wollo 5 Abbabani jamaaleni

Ciillanu kabari “Abbabani jamaaleni” Yaano maa’u macoonam

Abbabi Jamaali mato ollee aazeen he’aataa Oosu abbis Iitantaa jallaakkata Roshshaminiichi fanqaltan yoossa foocaa jeechoon xorbbee alaphphita mini huji aassammossaha hajata. Bareechchi mato bareen xorbbee alaphphita niyan xorbbeessa xoxxo kannich ke’ogiiin xorbbe xoxxisoontihu ateeti ateeti naqqanatan oollantoo kajeechchoonin Abbabina Jamaale Annaakka iilliti meereeru aagi Jammali Abbabi Ollantoo mashkka’a xa’mmiit aagicitooaniichi zakkiin alchcha jeechu alaphphanchu zaramiya, bixamiya, xoxxiya, hooga ba’iyia dandano daafiya hikka mashkkaiin Oollancha he’umbooga kulti hoogessa jamaali Abbabi kajeechchich doommit jaallomantassa he’o Oollantin dagaaba

Eranchcha xa’mmichchaakka

1. Jamaalii Abbabi mahaakatan?
2. Abbabii Jamaali ma mashshka’in Oollantoo?
3. Jamaalii Abbabi hatigo hoogantoo?

SAZANA

Alachcha jeechoon alaphphenno adaati ba’oda bixammoda zammmodan wolo mashshka’in alaphphiteenaan Oollamu hassissanoba.

6^{ki} Gebaa

Maao wallo 6 Awudiiseen alaphphu

Ciillannu kabari “Abbabani Jamaaleni” yaanomaa’o maa’ama wollo 5 yaanoohaa barginin macoonamm awaannin maa’os aazeen kulantoo maa’o gaisiisaannu awudisins alaphphi naamm yaan kanniich woroodiin yoo madadi awaansu awanniyye.

- “Abbabani Jamaaleni” yaano maa’uta qaagunta bargeenin maa’ou
- Maa’os aazeen yoo maa’o gaisiisaannu xa’miin annanna atanta assu
- Annannaike maa’o gaisiisaanni shshohoon ciillaannu su’mmansu (Abbaba, Jamaale, Abbabianna, Jamaale anna)

- “abbabina jamaale” maa’o keesanna awudisiis alaphphitaaga xorbbuta aaseen maa’us awadisiisa alaphphitunta saau.
- Awwantin awadisiisi alachchol alaphphitambbu ciillanuta kodaan alasiissu.

7^{ki} Gebaa

Maao wollo 7 hada gizaakka yaa’a

Ciillannu kabari “hada moochchaakka yaa’a” yaano maa’u maeoonaamm. Zoobbeechchu worakkana oro’u daqqitoo ichcha gixxu beeqqanti itoota eranti meexeda haggaa xoota orooteemeexxeda iki doo aamu hugaaxoo hugaaxeen afoosiha iitantoogan qixxu beeqan tota yaa’a afu’llitoo zaabeechchu hada gizaakka wollissu doomme hikannichch zakiin hitiye abbas wuduan aaqaamm mashshka’u sin wonnahuees ikkomm dafiya 2kihu hada gizi qarichchu ikkoomm dafiya 3kihu abbish qaaraashsha ikkoom dafiyateet yee. Xawas bargin ki’ne aaziichchi xa’miya hasanou he’oda ki’neeta iillannoka bargaaqqi gu’mmanka maala itaamm yeessa.

Isso’onti kaan waajitu’nnan xabbennaga zebbeecho wonna hugaaxu funnan qixxu beeqqamotaitammeemm ike’iitammoomm shshoohoga qixxu hujant doo’aamu hugaan xeemm hikka daafiya qixxu beeqqamu hasisano’ne kuun ihumbuuha ikoda kanniichch zakiin kiin meexeda hugaaxxu qannumbua jaalooma’ne qa’artan ytee.

Gofoonin zoobbeechchu malaantassa iitamm qixxu beeqqanti iit meexxeda he’u doommitoo

Eranchcha xa’mmichchaakka

1. Haggaxoota meexxeda fultoo gizaakka aye’etaan
2. Aazeentassa aagaqanch hoogu qoocammohu mahee teet
3. Meereerontassa qoocammo aagaqamu hoogu hiiramoguu hatigoot?

SAZANA

aagancha hoogu eriin hiiruhuu nifiliaazeen abbiccamu hansa’aqamu hasisano.

8^{ki} Gebaa

Maa wollo 8 wombbeet caaltonii olloosaa.

Ciillaannu kabari ammo “wombbeeti caaltona Olloosee” Yaano maa’u maccoonaamm wombbeet caaltona olloosee mamatu jeechchu katamiich hada fulti lokka hiiritayo ike hikkaniyanka ta’mmantaahu olleessa wombee kabbadikaameela ike wombee kabbadi lakka hiiritanta kaameelassa laamba wiinsheen ontanka oloosanii shoownka oosussa mato aleen honsu iki martoyoo ikehikannen bari wiimanka lokka hiirritoo annich zakiin hawwaru fanqalti gu’mmanku minissa oroota wombbeet caaltu olloosaa wombbe kabbada abbis galaxitaassa ike wombeet caaltu olloosaa kaameela ta’mmantaniyan hegeegoon yoo wolu manaakka ammo faarsu haruuchchahaa buulahaa hogoboota ta’mmantaa odaa hogo bee haruuchchu goochchano gaarita ta’mmantaa wombbet caalito hegeego mannu hajjisa sarbbantanta annanna annanna hogobobifaakka ta’mmanta ike.

Eranchcha xa’mmichchaakka

1. Wombbeet caaltu olloosaa mamatu jeechchu katamiich hada fulaahu maheeteet ike?
2. Wombbeet caaltu olloosaa katamiich hada miin martoo ike?
3. Wombeet caaltu olloosaa katamiich hada me’u iki martoo?
4. Wombeet caaltu hegeegoon yoo mannu hogo boota ta’mmamanoohu mahiinet?
5. Ooso ki’ne hegeegoon ta’mmameeno hogobo bifaakka maharani maharani? Hanu martan dageenan?

SAZANA

xuudenta Ooso annannu annannu habdoolichchuhu sooreessi hogobo bifakka yooo daafiya hegeegissiga ta’mmamu dandeesano

9^{ki} Gebaa

Maa wollo 9 Mini gizaakkata oosussa

Ciillaannu kabari ammo “mini gizaakkataa Oosussaa” yaano maa’u maccoonaamm Abddi yeenno resaancho yoo ike matu barirosisa anchut abde miti yitan xa’mmitoos mi’ne mineen mimihu mini gizaakka yoo? Abdin ni mineen Adanchu woshshichchu haruuchchu faashshu sa’u Booru yoonne ye batinissa habankkaani ytoosi: matu adanchchu lamu oosusee shoolu haraakkati ontu sa’aakkat lamboorat yoonne yeese qaaraashsha abohi wollosi batinita xabbeennaga dageenti ytoosi hitinta maalaltiyan

abdin bajigo Rosisaanchunti gizaakka malahano misila xuudisan hanno Ooso ka misila xaadeen mini gizaakka ikosiiha kolliye ytoossa ciillannu misilas xuudan Abbis bajjgo kodaan kodaan xoqiyatana fi xuudo mini gizaakka ihanosihasu mmakas kultoose mislis allen lalano mini gizaakka misla wollis batinnis xawwato rosiaanchunti Oosat qaaraashsha iki mini gizaakka dagi su’mmakas kultoose dafiya abbis bajigo Rosisaanchuta matu xa’michcha xa’mmitoo ytaan xa’mmitoo rosisaanchu “qaaraashshat Zahaara” bareeda xa’mmichcha yti kei mini gizaakka Oosa sa’mmu kanneet ytan xawwaaqu doomitee

- Adancho ilata ynaam
- Woshshichchi ilata Butu’lla ynaam
- Harruchcho ilata wotara yanaamm
- Hoolcho ilata butaakka ynaamm
- Sa’i ilata woichchu ynaamm

Hikka daafiya Ooso mini gizaakka batinaa shshu kalatu yoossa daafiya bareedaga afu hasisanossa yeemma.

Eranchcha xa’mmichchaakka

1. Rosisaanchussa Abde mayiti xa’mmitoo?
2. Abde’e mineen me’u mini gizaakka yoo?
3. Rosisaanchuti misila arriisi mayi xa’mmeeese?
4. Abde jaalu rosiisaanchata ma’yi xa’mmeeese?
5. Rosisaanchuti mini gizaakka Ooso su’mma mama yeenno yitee?

SAZANA

Oosa mini gizaakka Ichchaata hajeeta zabannoomata ka’llitaa daaf yon itaarra aaseenan bareedaga afu hasisano ekku Ooso

10^{ki} Gebaa

Maao wollo 10 Duuballo roshsh mini keessa

Duuballu 6 wogee cilia ihaniyan ilamano jeechu ka’lle godanchaan saxaam dandambu daafiya ma’neech ma’nni saxaa manoohu minis mannu hanqafeeneet duuballo amati duuballo hakimi mini masitoo daa uurri marammu dandimba duuballu ga’mma jeechchu xoqiyi minissa goocaan afuu’li ollee

Oosut roshsha mini martaaha xuudan an me teet rashsha mini maram buuha yaan qaagano motu bari amas xa'mmaatu xa'mee ike

Gassima gaarcanta amas rosooga daaballo iyaagit ollontassa yoo roshsha mini martee roshshas mini iilifaniyan darakteeru daaballo roshsha mini hasana hati rosisaaneto sajossa rosisanchu daaballo amas roshsha mini xaafamo. Ciilus marano maransaanu roshsha mineen dalasi gibbe aazeen ma'nneech ma'nni saxaantaa tashkarkaari kifilaan afulano barcama alphno ma'nita hasisanosira gu'mankka hati qixans sitaando erantoo sazanossaga duuballu gebeesi aazeen ma'nneech ma'nni saxaamno haaroo tashkarkkaar barcuma daqqi jallaa kaan mexxeeda roshsha mini walle roshsha minunka tashkarkkaare barcamu kifilaagano zara maha gibes aazeen qanqalaamidandano gargara qixanseema daafiya bajigoon roshshasi rosudomee

Eranchcha xa'mmichchaakka

1. Duuballu saxaamanoohu hatiguta ike?
2. Duuballu Oosu roshsha mini martaniyan xuujima qaago?
3. Duuballo amati darakteeruhu ma xawialeen erantoo?
4. Roshshas minu dauballo ma breedarra qixanse?

SAZANA

Ooso duuballoga godaantoo jallaakkakinna roshsha mini aaleen hassoogol fanqalaantan roshshas rossanta gibbe aazeen ma'nneech ma'ni saxaantanta tashkarkaarit kifili aazeen afu'llano barcumu alphano ma'nit rosano odaat hasisanos daafiya da'qunta ka'lu hasisano.

11^{ki} Gebaa

Maaowollo 11 foolu yooraa yoobairraa

Ciillaannu kabari hegeegoonta ki'nne lallifa foolu yorrana yoobai xaxaakka yaano maa'u macoonaamm matu bari laambbeebi rosisaanchu ga'a roshsa daqeenno ira za'u roshsha mini hegeegoon yaa fooloocima ni manaamm yeessa rosisaanchusa ytoorra macooti laambbeebi jaallaaksi abbis bajgo bajigisanoilli mida haqqaakka ciiata kinibifaakka qacu kinu ashshawa xuujiiye xuudeenta xawaan abbiseen bajigantenta laambaammi jallaakasi “kuruko'o xuunda ammi xawaakka gu'munku ma yamanta? Yitan Rosisaanchchusa xa'mitoose rosisanchunta “ku xuudanata xawaakka foolu yooharaa foolu yoobaeraa yamantaa lame ma'nnen be hanta foolu yoohaara yeennohu gizzaakka haqqaakka ciiata ikanjiyan qoolu yoobairra yeennohu kinu wo'a ashshaba buchcha arrichu karosonta awuddaaru yoohafu ytee

rosiRosisaanchunt “foolu yooru foolu yoobairu manchi beetiya abbis hasisahara hika daafiya qorabamu hasisa nossa toosa

Laambaamin “zakko alaphintaki laaluta qacu kinuhaa zarraarutaa ani jallaakai manxi aaqiya dandinaamm” yiti Rosisaanchu fiqaada xa’mitoo rosisaanchunt laalusi qacu kinuhaa maxeen aaqiye zarzzrus ikodaa muru hasisanoba haqaakka qorabu bareeda bagaan muru hasisanoba” ytoossa hikniganka laambaami jaalla kasi torduma qacu kinnata maxaqa affoo hikanich zakiin ira za’usa xoof roshsha mini fanqaltoo yeenno

Erancha xa’mmichchaakka

1. Laambaami jallakasi rosisaanchntassaira za’e marti ma xuudo?
2. Foo lu yoo xawaakka aye’etaan? Foolu yooba ihaqnuu?
3. Haqaakka mahee teet qaembaamiihu?
4. Laambaami jallaakasi ira zai ma’neechima aphphti roshshasa mini fanqaltoo?
5. Foolu yoobai xawaakka mahee ta’mm amiyadandinaamihu?
6. Foolu yoo xawaakka manchi beetiya hati ka’llitaaha awudanoki’nne?

SAZANA

xuudeenta ooso hegeegoo ntak’nne dageenanta foolu yooru iko foolu yoobi xawaakka manchi beetiya hasisaara ikko daafiya bareedaga qorbeen afu hasisano.

12ki Gebaa

Maao wollo 12 Moosee Maaxamu yoosiba

Ciillaannu kabari moose maaxamu yoosiba yaano maa’u macoo naam moosuhu jallakkasi daagebi haaroo haleechchu batinaashu ociru dalashee haccu, qiisoma dadeehu ku ceemeenno ma’nit maaxami ma’ni ikossa gu’munka ma’in haeeauuta daafiya moossu eebee ciillaannu angaallitu’naanichcha itooda ciillaanni afoo gageetaa godabi azeen aagi kei abbis moossanta assanssa laamnaami minis mannuhu haaroo minissa orootoo minissa koshshiini aazen bobbe ichatii ta’ichchuhu wiimooaha dagee laambaamin sanus aphphe po’po fooshshas abbish hiilayo” ye isin jaallaakasin aashshus abbaassuchaa mucursanka doommitoo hikkannich zakkiin heggeegus muchro iko moosuta’chchaakkati qoqonnaakka hatindo iki dawudi fushhsaqitoo “hawu yooba qanqanaami” ytoo”laambaamoo matu bari mucursas awurtoota dandeeta yaqantoo”

Laambaam minis mannakkati jaallaakati mucuru ikkoba minisaagatee laalaakkaba xuudoo teesu’nao mucuru abbishsh mucuru minu yoonne ye ikodany gu’mma jeechchu mucuru ihe haseemada gu’mma jeechchu mucuru ihe haseemada gu’mma jeechu aashshaqu hasisano hiku hoogoda moosu fanqali waalano yto laambaamiamati

Laambaammi wolu Oosuti minisa manna heechchasa mini mucursitanta rosisoo daafiya ollosa gu’manku mucaru ikko kanniich zakkiin moosuhu jallaakkasi maaxantaa ma’ni yoosaba heechcha minihaa hegeeguta mucursambu qallu Manchu daqifan qaxeech ciillaannoochi hanta dawu dooga he’ahaa

Eranchcha xa’mmichchaakka

1. Moosu, ta’ichchu qoqqonnati laambaamoo minu mahiin qixame?
2. Moosu manniaazi aaganohu hatigoot?
3. Moosu ta’ichchaakka qoqqonnati laambaamo’e minu mahee tori ourti huntoo?

SAZANA

mini’nnee hegeegu’nne gu’ma jeechchu mucarsinoonsa hitinta anganta saamunin hoogo xabriin aallinoonda moosu ta’ichchu qoqqona he’aaba moosu eebiya danditaaba naonti fayya manna inkkaamm

13^{ki} Gebaa

Maa wollo 13 Duubaamme alachcha

Ciillaannu kabari ammo duubaamme alachchaa alaphphu macoo naamm

Duubaam gu’mmajeechchu Oosoon alaphphu abbis iititaata. Rososaanehunti Duubaam qaaraashshata meselee ytan qaarsitaata ike ikodani duubaam alaphitan zahieitumbuta ike hitgunta matu bari abbis dawwdan ubbi make lokkata biixantoo miiniseen angaseen qarree sanuseen yaburuseen qegiin qegi iko muumase buchcha awajje bareedimmas iillise mexura ihimba angase zuru’makka saxaamu uurrise daubaam qeraa’ro jeechchoon fayytan qaxa iititaase lekk xorbbuta alaphphu uurrise duubaame lakk lashtan foyitan waaltoo hikamiich zakkiin duubaame lookka xorbbu zahicitan alaphphu doomitee

Eranchcha xa’mmichchaakka

1. Nabbabamo maa’ut maheeteet ike?
2. Dubbaame gaarsitaat ayyeet ma ytoose?
3. Duubaam qeraa’ru jeechchu lakka xorbbu alaphphitabuchch daldasoochu maikiteet?
4. Haakka manno mase kiflaan abbu genamu iileeschu?
5. Qoraphphin alaphphu hoongoonda mainkaamm

SAZANA

xuudeenta Ooso alphphi tenan qorepahu hasisanoki’ne hikaan ihumbuda manoomaki’ne kifili aleen ke’maashu genancha gambaye dandano angaki’ne hoogo lakkakine biixamiya dandano

14^{ki} Gebaa

Maa wollo 14: Haakkinchi sazana

Ciillaannu kabari ammo haakkinchi maa’umacoo naamm

Matu bari qafaam roshsha mini waalti mini aazeen alphitaniya matu qawu xaarmuza xuudo laaciyti xaarmusaas fanti hansuu soodazabu yoo dafiya bobayo ike agar hanno ma yaato?yti woichchis qawunka gubbit aaqitoo dalash kei godabsee abbish xifo amaseem sarbeenin aakimmi mini maseemmase

Aakinchunku marmarro anniich zakiin ciilla nootaaseenumba zabbu aaqitooga mooshe hikkaniichch zakiin amaan eramm zabu aasesse amaata zabbu Oosu iillitumbuma’ne afuushitaago sajjose xaafi aleen gafa amm lanki (2ki) mini mannu afuushshe Zabuu foqaadu yoobai angaan uluhu qoxxuhu hasisumbaga sajosee

Eranchcha xa’mmichchaakka

1. Qafaamm roshsha miniich fooqaltoogama ate ike?
2. Qofaamm daqitoo xawa ma atoo?
3. Qafaame amat qafaame mahee aakimi mini masee mase?
4. Qafaamm xaarmuzas daga kei ma asiita ikke mahee?

SAZANA

Xzaadeenta Ooso annaakka afaashita xawafaqa deenumbu ulu hoogo qoxxu hasisanoba

15^{ki} Gebeaa

Maa wollo 15: Sassu gorreetoo fellaakka

Ciillaannu kabri ammo saso gorreetoo fellaakka maa’uta macoonnaamm

Wodo doola sasu gorreetee fello yoike iso’oonti qawu gorrawe felleechu mere raanchu gorrawe felleechu abbu gorrawe felleechu yamantaahaara. Ku felloo woiichi wudi udiin heahoa woiichchi wudi udiin yoo hixxi zamma tolti itoota hasse xawu ikkoda matu abbu halaashsha zaraa’mm aazeen heayo ike

Bariich mato bareen qaus felleechchu Zaraa’mm aleentoli woiich wudii udiin orooqota mu’ree hikanniichch zakkiin zaraa’mm aleen maraman higaniyan ayeet Zaraa’mm oleen maramanohu “itaanke” ye halaashsha hayaanaes itooteea mereeran chus iihizo walnoke iis iich abba gaana geraa’raaye gaws felleechchu halaashshant ekku higu doomme hika jeech choon halaasha ayeet raa’mma aleen maramam yoohu itaans”yei mereeraanchu fellechchunku hayyana eesiitoo ti Iichchi bahiru hizo waalanke iis iichch abba gaana geraa’rua” ye hitigunta halaashsha eeku higiya danditaant’ yei hikanniichchin abbu felleechchu zaraa’mm aleen mara man higiya areet zaraa’mm aleen maraman yoohug itaans” yei hanno ludaiuli ye’ abbus felleechchu abbus fellech chunku xophyi abbas baadiin halaashsha qashshe halaa shshant halaashsha qashshe halaa shshant woi azeen ubbei hikan jeechchich eloommit halaashshas heggeegoonts eanki lalitimbal sasanku gorralaitoo felloonku zarraa’mm aleen tolti woi chchi wudiin lalano muxa hixxi iitii iiti daabbe gorru yeeno xawu ba’o

Erancha xa’mmichchaakka

1. Meu fellaakka yoo ike?
2. Zaraa’mm xaphphaan ayi yoo ike?
3. Halaashsha Zaraa’maan higunta fagajjo felloo mee’ooti halaashsha lamu felloo higanta faqajjooho ma awudanoki’nne?

SAZANA

Ooso matu xawa hajatamano annich biri heegeegu xannaiin ganbiti ka’liichch fa’u xassu hasisano hitinta gaga daqu hasisanooha ihus halaashsha iileesi qeelu dagu hasisanos

Maa wollo 16 aali iitanozaraaru

Ciillaannu kabari ammo aali Iitano zararchu yaano maa’uta macoonamm

Aali qaaraashsha abaa bari gu’mma gasima gasima ziqiyi gate laalota wo’a agisanoua gate haala mannisin iichaata ta’mmanta timaatmaakka hami luhu kaarootunko yoo hitinta zaraa rona same bifu qalama yoossa milkaamma bifu qalammati wlitaa zaraarosi mereeroon aaliitano mati zaraaro bifuhu kaareei bifu yoose same bifu qalam yootaa iisi gagusi kaashsheeta abbishsh qorabano daafia sarbiitlee’ iike atu bari aali roshsheoga wo’a ayisota guuranta xoqiya gate laaloba marei Iitano galam bifubunbifa ikko dafiya kichchei xuudoose bargi wo’a agishshodaa moolano kannichch faa’anta dandu hoogo dafiya abbish kiichche’o dandu hoogo dafiya abbish kiichche’o gatee laaloba maru uurrishsho kiichche’o gatee laaloba maru uurrishsho kaan zahixeema aanu Iibeeto hita zararchu iititaantiga lagaamm xawuikkodaa

zaraarehuse bata’a wo’a ititanbu dafiya lachchitota maxee xeenu higu hosisanose atin tassa murtu’nnan qorahu hasisanoke yeemma hitinta matu barigaara aali annus gate laalibaan iheen “a’aei sarbit waali” yeen gaeemma Aali dawuj iilee gonka zaraarchuse bonxi bifa ikooga xuudiseemas iitaa zaraarchandu aali maalalo abbish bajigo bargin gate laalus wo’a agisaha qorabaha doomme Iitano Zaraarchant bargitin Zaraartee.

Erancha xa’mmichchaakka

1. Iiehchaata ta’mmameeno aale gate laalaakka maharani maharani?
2. Aalii iitano zaraarehut galami bi faakkama haan
3. Aale zaraarchut sarbit le’oohu miineet?
4. Aali abbish kichcheoohu meeteet
5. Ale annu aale mayeen sazeemaa?

SAZANA

Oosu tassaa murtu mbuga qaarti hajatooda bareeda laalchu daqqita matu xawa tassaa murtenu’nnan baxgiteen xeepha.

16^{ki} Gebaa

Maa wollo 17: Fidali Amata

“A” yamantan ga’antaa mati amat yoo ike ti amat le’u oosu iltee gu’munku Ooksusee biqin annannaakkata iseen ikodaa oosase annanna qsiya hawitaabai Shoolus Oosu makkee mizazzi vdiin annanna malaa taakka yoossa Isa’oont “AA II ee oo” yeennossa lamusa ammo shalaga gabotisii afoo hara arsit gantahaara Isa’oont “A,I yeen ga’eennossa gura mizaazziudiin yoohaara amanti malaataakas anna nnooma shalalagiin daga karo’ochi matus anna nnoma shalalagiin daga karo’ochi matus ba’oda qaaga hawi taa gu’manka zarase hoogo Oosuse qixxu iititaa gu’manku amaakka fidali ammaakkant bargont oosussa annanna ati daga malaataakka yoossa

Erancha xa’mmichchaakka

1. Maa’ontas amaga shiqqo fidalchu ayeet?
2. Fidalchu “A” miin annanna ataa?
3. Make mizaashi adiin yoo “A” oosu aye’etaan?
4. Gura mizaashiudiin yoo fidalcho “A” oosu aye’etaan

SAZANA

Ooso fidalcho”A” xalla ihu’naan gu’manka fidalaakaa malaataakka yoga ikoga bareedaga zahicu hasisano

17^{ki} Gebaa

Maa wollo 18 Alphpeennora worqataan hujatu

Ciillaannu kabari ammo alphpeennora worqataan hujatu yaano maa’uta mucoo naamm

Asteera Atseda ciillaani jaallakase mereeroon hegeegi adaboo lama yenua ike lami alaphu abbishsh iitanau bargi horphilla buarqatiin hajatu iitaa horophphilla hajachchi biziasi toreda boboro aleen za’anua Asteera wolu jaallaakka lammiin alaphu abbis iitita worgataan horophphiliirra hajatii kirriin usart dawudan babri aleen hati saxaaman za’anondo xuudi bajiga Lammi worqata xaaxxa anna anna irra hajatu hati dandeesanonda gu’manka ollee Oosoota rosishshossa

Erancha xa’mmichchaakka

1. Alachcha iitano Asteera jaalu ayeet?
2. Asteera’a alaphphita alachcha mahaan?
3. Asteera’a alaphphitaahu miin hajata meeha?

SAZANA

Lammi Asteera wolu oosant ka alachcha ga’mma bari alaphita anno’nti lammiga Asteeraga jaalussa worqataan annanna annanna alphphanehu hajateenan alphphiyye

19^{ki} Gebaa

Maa Wollo 19 Digaamme Gagimucurimma

Ciillannu kabari ammo “digaamme gagi mucurimma” aanoo maa’uta macoonaamm digaamme amatiwombbeet geexi roshsha mini martan ga’mma jeechchu hooshshiya ihano waasawaa wo’ahaa afisiiseenose. Waasa jeechchenin anga aa’lit bareedaga itanta sazeenose itu hoogooda okoda shlalaga moosoon afan taaga kuleenose digaamin ama sazana macoocit aasamo seichchata /waasa/ anya ao’ti

itaa mucaru wo’anka agaa xoofi kei angase ali’ti odaata borsiaazeen worti mini orootaa digaamme amant “gaaraashshat I beetut ichchata hoogo waassaki jeechchoon ittiintaki fayimmaan heanti ytoo

Erancha xa’mmichchaakka

1. Digaame amati digaame roshsha mini martamiyan ma afsiisasee?
2. Digaamiichcha /wassa/ itu’nnan birima ataa?
3. Digaame amatdigaame mayeen sazeemma?
4. Mannomaata hasisaaru mahaakata?

SAZANA

xuudeenta Ooso ni mannoomaata waasuhu/ iehchati wo’uhu hasisanua hikkada fiya na’oonti digaamega bareeda ga inti gagi mucurima qorabu hasisano

21^{ki} Gebaa

Maao Wollo 20: Haanna Adani

Ciillanno kabari ammo haanna adane maa”uta macoonaamm.

Matu bari haanna mine yooba ike adanchusen abbis goreeto oosuseen abbis gorreeto ichchata hassota hada fultoo sarbbit fanqaluhoog sasanku oosusse amaakassa qorabooda waalitimba

Hiti yitan Zammaru doomito

Ayiche ayiche Ni shiikka
Mahee fa’enti barunku makka
Ii amichcho sarbbit fanqli
Digaamin yooba mee dalasenti
Ni amaakka iitinanketi
Sarbit waalbe nesaan he’anti

Bata’ajeechchu qanqoalaansiti zamartun ni amat sarbi waaltimba amaakka’ne qoramban yaqanti miniich fulti orootee gibbeechisa hadaan matueelle wo’a daqitoo hirikitaniyan bifassa gagimxiqa xuudishshe an aagotaati yitoo waju ciilat adachu gamballa hizooseen ama sazana gaagi aagoot yitoose waju adanchu ikodaa macootimba xophi yit aaggee kanniichchin wo’u unnishshi affeen yartoo hizaakanti mexxeda yartoo amaakkassan geerriich yarrana maccot daluudan iillitoo beetuseen sarbit wo’ichchi fushshitoo sazana aaqu hoogodaafiya abbis naddaaddo sazana maccootoo gambaltaa biishsha adanaakkata alaphphennoha irifeessa

Erancha xa’mmichchaakka

1. Sasanku adannat gibbeechisa fultoogama daqqitoo?
2. Amassa fa’osaala sasanku adannatma yataan zamartoo?
3. Amasazana macootumbu hata adanchuta?
4. Adannas amat biishshaataa gamballa adanaakkaata alphhennoha iri foohume teet?

SAZANA

xuuseenta Ooso annaakka sazana macoo cite gagakinne gabita ka’lich qoraphphu hasisano

22^{ki} Gebaa

Maa Wollo 21 Zaraareni Olloosee

Ciillannu kabor ammo wombbet

Zaraareni olloosee xummiinbogigoon he’u macoonaamm

Wombbet Zaraarena olleessa umbutee yeeno gooxaano meexxeda he’ayoike wombbet zaraare oollo wolloon ontooti ikke xaacit xuumma galteenta xaama hoseenta yaqaqantoo mexxeda yoo daafiya bajqantoo mamati jeechchu ammo foolooci bari wombeet zaraae buna gafeen olloossa ga’eema hikkaniichch zakiin ontanku meexxea buna agan hajessatane fayyimassatane oososatane xawaqaqanta wolu baricimmo wombeet zawudi buna gafi ontanka olloose gaiten meexxesa haasawitoo xidamme mannu he’odan mexxeda marti xa’mitaa hasisanosiranka masitaa ka bifiin wombee zaraari olloossa xummin bajigon batanaashsha jeechchu mexxeda he’ee

Erancha xa’mmichchaakka

1. Wombbeet Zaraare olloomayamanta?
2. Wombbeet Zaraare olloo majeechu shiqaa?
3. Wombeet Zaraare olloo meeoiti?
4. Wombbeet zaraareena olloosa foolooci jeechchu ma jaataan?
5. Wombbeet Zaraare’e mahee bajgahaa awudayooki’nni

SAZANA

xuudenta Ooso annoonti olloonin jaallakka tanki’nnen bareeda ikkeen hikk keenin xummiin bajigoon heu hasisankoi’ne

23^{ki} Gebaa

Maaowollu 22 kadijani jallaakkase

Ciillaanno kabari ammo kadijana jallakkase heege goontasa yoo haqaakka hati qorabaando macoonaamm

Kadija mini gateen sasu haqaakka yo Kaadija annaakka haqaakkas wo’a agissan buchch hanqafisiian qorabaag sazoose kadijan daqito sazanagin fanqalaantan haqaakkas wo’a agisan buchcha hanqafisiisan qorabu doomitoo shuunaka buqis torritee hika daafiya haqaakka abbisiitiran waltoo matu bari kadija taadoni lachchaameni mexxeda alaphhitota hasi Iso’o mini marti go’iti waltoo hikkaititaa sasoonkka haqqaazeen afu’liti alaphphu doomitoo alaphitan heani yan lachchaame ku hawaakka hati culaee dandite? Yit Kadija xamitee kadijan jaa llakkatanse hiti ytoo kunii gateen yoo haqaakka kanniga milkaawit leoogu annui amaii murtanaan qorbi affa daafiya hitinta anin aatoo sazanagiin wo’a agisan buchcha hanqafisiish fanqa laam hasisanoga gorabaam datiya teet ikodany jaalai ytoo Kadija kanniga ni gibbeen yoo haqaakkaga hegeegoonta’ne wolu batau hagaakka yoo hagaakka mini hajatiya bussa qiya halleechiya zabbinneeta woloreenkaka llitaa annoont haqaakka Iigankka qorabu hasisiano yataan sazeessa.

Jaallaakkaseen kadija shshiso mala aaqit hikka bariichch doomit hegeegoontasa lallitaa haqaakka bareedaga qorabbe haqaakkant qorbantoo dafiya mikaawitaan waaltoo Kadija annuhu hitinta wolu hegeegi mannaakka Oosu abbis galaxitoo

Erancha xa’mmichchaakka

1. Kadija gateentassa lallita haqaakka ma’attaa?
2. Kadija jaallakasa gaiti ma kultoo?
3. Kadija jaallakkase hegeegontasa lallitaa haqaakka qoraboogu hegeegisa kalatus mahaan?

SAZANA

annoot oosut Kadijaagaa jallaakasegaa hegeegoo nntaki’nne lallita haqaakka hasisanosara afeenan qorabu danditee nanta haqaakkas leoda ammo hegeeguta milkeessa leoda ammo hegeeguta milkeessa batnashsha xawee ta’mmanta hikka dafiya fanqalaantenan qorabiyyessa “EKKU”

24^{ki} Gebaa

Maa Wollo 23 Bari bari Huji

Gassime barree, hawaaru, ozi, yeennohu mayoondo enkeennanteentgaa maccoonaamm

Barich matu bari abbiyu digeebiirazaiya farzani aazeen lalano mato aisede ciillaakka rosisanchin mexxeda martee martooqankka mato ciillaaka kifila ago cillaannu gu'mmanku affulitee rosisanchusa gassima barra hawaaru ozziYu ma yannatando atsede ciillaakkaata caakkiseeno yoomma ike abbiyu digeebi ka laagaakka maccoot bajigo ciillaakasi rosisanchut roshshas awwaansit oosoota gassima xoqiteen miini ki'nne aa'lliteen, qannuk'nne, iteen daftara offeen, roshsha mini martan, hooshshi jeechch iillan gaxeexch ammo hooshshichi zaku geeno hawaaran yeennohu ammo gu'mmanku mannuhajeexch hoogo roshsha miniichch fanqalaniyn hawareedaat gu mmunku ossa'ano jeechu ammo ozzita ihano yti kutee digeb anga xoqiasi rosisanchut tansu ihanoohu hakadaat? Hikkajeechchoon xuudamanoru xawu yoondo yaan xa'mme rosisanchunt gassimawaa barraha ikoda arrichu ihano hawaruha ozzita ikoda ammo tunsuta yeeno hitinta hawarojeechchu sammealeen “aganchuhu beezechchuti lallita” ytoo abbiyu digeebi mocooto xawini dago xawin bajigo kabar kanne maccoonoomiha jallaakkaata kunnaam yaqaqantoo kanneen irra zaussa xoofi rosisanchootasa mexxeda minissa fanqaltee.

Erancha xa'mmichchaakka

1 Maccooteenta maa'ut mahee xawaa qano?

1. Irra zae wolu atsede ciillakaba martooru ayeetaan?
2. Atsede ciillakas iillitooga hakka kifila aago?
3. Gassima mama asseeno?
4. Gassimaha barraha ikoda milallano?
5. Hawaaro aleen ma ihano?

SAZANA

Ooso annoonti gassima barra hawaaru ozzi yamamanojeechchu caakishsha laaga akka dagu hasisano hika daafiya garega annannomassa enkeenniye “Ekku’

25^{ki} Gebaa

Maa wollo 24 Amai sazana

Ciillaannu kabar “Amai sazana yaano maa'uta maccoonamm Abarashsh kabbar kifili Rossaanchehuta bataa jeechchu matu xawa xa'mmemaseda hannaagar amai sazana hasano yti hasisanoseeha ikoda agarii

amata haassawishsh keammi ytan enke’ manteqa hikada mashkauyooba eegaba amase wombeet 100m bareeda sazana aataa dafiyateet

Matu bari abaxashshee mini mokonn xa’ moota kohinnatu waalli Abarashshe qilinxeeshsh “Abaruye” abbish hoogem hanno mate addishshai aazzi aangaki aagisi gujjugorffi yeese hikka jeechchu Abarshsh matu bari amase sazeemase sazana qaago iibeeto dagu gabaanokeru kabri iillanqaxeechch kulambukke xawu yoo hikuniin addishshantaki teelamoru mannoma kifiwne gage bagaan wolu hakkumanchu xuudotaa ulotaa dandanoba hikadaafiya hakku manchu xa’mekeda dandesanoba ulsiisaamba xuudisaamba yu hasisankke ati looxigi wolo manni gaxis manooma kiflala hasisanokeba hikkaniichch zakiin xophphiti kei aawadi mart amaata kutee Annasen maltooga ihimbase iibeeto sazanata qaagoontiga bajigeemm” yeemma Abarshshin ammanneemasgaa amuri hoogooga bajjigi teessu hiti yti xa’ mmitoo Ama ikoda hasu’ nnan anfaaqadunan ulemada maasaamm amaseen wombeet 100m “hikaragii I beeto ku xawu mixira xawaatambaga yaan hakku manchu ulokeda hooga malhi yeeda sarbit esaa hoogo anneenke kulu hasisanoke yeen sazeemase hitinta Roshsha mini ikoda annaakka onxane hoogooda Rosisaanchcoota kuludandi tunta sazeemase.

Erancha xa’ mmichchaakka

1. Abarashsh maytan daganteeta? Mee?
2. Abearshshe amat wombeet loome Abarashe mama yeen sazeemase?
3. Abarashsh mee teet amta amu’rita yatan wajitoohu?

SAZANA

Oosut oddishshaan teeltohu manoomassa kifilu gagisaani wolu hakku manchchu xuuduhu uluhu hasisumbuha ikkoga annonti wolo mani gaxis manooma kifila xuudahu uluhu hasisambua xawu ikkdaa hakku manchu ulloda hoogo malkiye yeeda minikinne maniya hoogo Rosisaanchiyal/choota kulu hasisano

26^{ki} Gebaa

Maao Wollo 25 Gatee laalaakaa

“Ooso” kabarammo gatee laalaakka maa’uta macoonaamm

Abeba jaalakkase fooloociisso jeechchoon fanqalaantan hegegoontasa lalano hagaakkaira zaini qorabiini jeechchusa higisa ike matu bari Abebaa dubaani caako’o giibi xorbusa affi alaphphitota aago xorbus torriti alphotaniyan xorbus miniichch utari udu gatee laalaakaa mereeraleen ubbe xorbus keisota dawudan martaniya sugaame bahiru hizoose girma laagas macoocantumboga laaga gaansi kullen kinne gatee laalu hantenubuga xorbuta hassa ikkoda laciteen madabi mereerin zoof bo’ on higyadanditeenanta hikannenin anninkka anninka laalis su’mma kultunta hansaamm ytoo madaalun kaa’ litanant a jeechcheen

yooba xorbkinne ammoo keisaamm ytoo isin maarin maariin kaasantoo gatee laalo bifaakka angaan malahan kulu doomeeda lamo maaraan yoohu kaaroota kasaso maaraan yoohu Timatima ku meereeroon yoo matu maaru ammo salaaxa ku shoolu maaraakka ammo quumhamiilua main gebaa ontu maaru ammo babbar kobbojjuta ku leu maaraakka qosxa ihaniyan lamu maarus himiilua xuudeenantaga hamiilus biixamee iileechaa kugu'munku gatee laalaakka yamantaa karuukoo itu fayima ataahaara bareedaga qorabantoo dafiya xuudeenantaga bajgisayoo caakisi “atika laalaakkaachch ma kaalatu daqqitan” ytoo xuudi caakise laalaakas iillitooda mini kaalatoochch higi mirtus hiram womaashsha dagsano” yeessa abebaanti madaalo galaxit xorbbus aaqqitoo alachhaba orootoo

Erancha xa'mmichchaakka

1. Abebaa duubaani caako'o gibbi meeaagee?
2. Duubaane bahiru hizoo girmi laagaa xoqiasi ma yee?
3. Caako'o gibbeen yoo gatee laalaakka mahaan? Mahaanii?
4. Gu'mankka gatee laaloochch abbu maaru yoohu haknneet?
5. Gatee laalaakka itu me kaa'llano?
6. Madaalu gatee laalaakkaachch makaalatu daqqano?

SOZANA

Xuudeenta Ooso gatee laalaakata manchibeete abbis kaa'litaahaa hikka daafiya gateelaalaakka qorabu hasisano

27^{ki} Gebaa

Maao wollo 26 Hakku qalluyyo

Matu sanna qamalchchu gotichchuhu mato hegee goon heayo ike bariichch matu bari lamanklu minichchissa qee'rit ichcha hasan maranseeesaga darga orootoo ikkoodaa gotiichchu hugaaxoontas laalchaamu ihu'nan fanqallo daafiya itanorru hoogos abbishsh gorrawwe daafiya ichcha daqqano wolu bilaata mallo gorriin rehaami kaniichchmeg amalchuta itambay yaan qaago hati afanosendo mala qoocee Teesu qamalchut hagaaxoochch fanqaltaniyan minise aazi aagi maaxamam minise gooca fantiaaganiyan korji afaam yaan gagintas xawaaqe qamalehunt haqqiichch haqqaan xophi ytan ittan hosi minise fanqaltee minise illitoogan mini gooca qoeit hiti ytan gaitoo “I mine I mine maikkola minui kabari” gu'ma jeechchu gaenda Abeet ytaantike kabarmihu uloose abet ytuinnaan fa'ohu ytoo xoqqiati qamlechat kaan xawataniyan gotiichchu aaziin iki laagaa baish macoocayoo hikanen gotiichchu adaminise gaita jeechchu abyoot ytayo yaan gaagu “Abyoot! Abyoot!” yaan lamu koda laaga xooqias xawaaqqe hikannichch zakiin qamalchu qooratabay aaze gotiichchu yoga daga “ma qallu yo! Qalluki haci” yti minise torti daudo gotiichchunku gooca fani xuujoda qamalchu yooba hikkaniich kei abbish kichchei minis orooqe

Erancha xa’mmichchaakka

1. Gotiichchu maaxamoohu aye mineeneet? me?
2. Qamalchu ziiigit dagoohu ma awuda nokinnenne?
3. Qamalchu zilqi dagunnaan aageebiichch iillano hawu mahaan?
4. Gotiichchu meeteet qamalchu gaitaniyan “Abyoot” yeehu?
5. Qamalchut qalluki hacytoohu ayyet? Meeqallukihaci ytoo?

SAZANA

Mamate xarxaruhu qooraihu buximatainne hasisanauny ka’llanauny hitgunta gagata’مامiya yeen wolo mannan hila hajatu bareedaba.

28^{ki} Gebaa

Maao Wollo 27 Agannaakkana Sannaakka Doorancha

Ciillaannu kabar ammo agannaakkana sannaakka doorancha maa’uta macoonaamm

Barnuu lammi Boohe yeeno roshsha mineen rossayo matu bari olleessa gagarraan afuu’llit alaphphitaniyan Abba caala iko daafiya abbishsh gijjeessa xeenu waalaniyan awajje caalus doomeehu ye lammi Baraanu ammo teesube hawaare daafiya gijjeenne ye ikkoodaa xeenu abbishsh hakkadaat yan lamib araano xa’ mme kaanan dagaamba hanno ga’a guure rosisaanchuta Asteera xa’minaam yaqanti minissa orootoo gassimanka guura roshsha mini waalti rosisanchoo Asteera xa’mitoo iseen hiti ytan kaltoossa arriichchu bataano agannakka hagu yeenan gaeno xeenu btaano agannaakka maxoo yeenan gaenu maxoo abbishsh gidano haguammo abbishsh iibanau” yitan rosisaanchuut Asteera baraanoni lammeni kultoossa issoont daqqitoo fanqashshoon bajjigi Rosisaanchuta galxit kifilassa aagee

Erancha xa’mmichchaakka

1. Braanu lammi gagari allen afu’lit mahi tanne alaphphitoo?
2. Braanu Lammi rosisaanchuta Asteero ma xa’mmaatu xa’mitoo?
3. Rosisaanchut Asteera Braanona lammi xa’mmaatoota ma fanqashshu aatoo
4. Hagu yeennohu ma sanna?
5. Maxoo yeennohu ma Bifa sanna?

SAZANA

Sannaakka annanna assuhu sannintas marano oddishshata oddaqu hasisano “Ekku”

29^{ki} Gebaa

Maa Wollo 28 Xophi yaano Feinna

Xophi yaano fe’ nichchu itu iitano

Amaantas iki abba muxa taalo aazeen he’ ano muuza jimaatima zaraaru annanna he’ ano muuza, Timaatima, Zaraaru annanna xe’aa hixaakataa atari hamaamu hasano xawa ikodaa amas gu’mma jeechchu aataahu bonxi luda qa’nnota baonxilada hooshshe bonxi luda ozeeta bonxilada aataas hikkadaafiya bonxi ludaitu ceenssiishshos

Ikodan sanibari ammachi maaxam laalaakka yoo mainin mari mati muuzi ichche maqisani bari laalaakaba marilamu biisha timaatima ichche oroobi bari maaxam laalaakkaba marisassu sassu zaraarobifaakka zaraaru ichche hamusi bari maaxam mari shoolu xe’a bonxaakka ichche harbi bari onti bonxifa Atari hanaamu ichche Ooso teesuxophi yaano fe’ nichu duubooha awudano kinne? Yooba dubimba!

Hofichho bari mati muuzi, lamu Timaatima, sassu zaraaru, shoolu xe’a boonxaak kataa, jeechchu ku xophiyaano fe’ nichu godabus xorboga buussamo barri yu auro haqaakka aazeen afuuli ou doomme fe’ nichchs amma oaniyan dagoo uullaachch keis wo’a aatoo gisana oroossa qaxeechch hanqafos Abba bari xophiyaano fe’ nichchu woyeesi amasin aatoosi bonxluda mexuru faumbuga xoofi ichchee

Erancha xa’mmichchaakka

1. Xophi yaano fe’ nichchu amaachi maaxamlaalaakka yoo beechu marrohu meteet?
2. Xophiyaano fe’ nichchu sanni barimama ichche? maqisanni barinnu?
3. Xophi yaano fe’ nichu hofichcho barima ichche?
4. Xophiyaane fe’ nichchu haqi aazeen afulli ‘oohu maiki teet?
5. Xophi yaano te’ nichchu woyessihu mabarita ike? Hatita woyyens dande?

SAZANA

Ooso annoont gebeesi bari daguhu bariyans hujateenanta haji dagu hasisanokine ikodama annanna annanna waasa itu hasisanoha ihaniyan annaakkachchi hadaan batiseen itu hassisanoba.

30^{ki} Gebaa

Maa Wollo 29 Qawu biishsha Atabeechchu

Matu bari qowu biishsha atabeechchu fincaame alasi sirri mato hogo aazeendaqitee bireentase yoo woshshichehu adanchu fincaame bireentase yoo woshshichehu adanchu, bokkichchu, “ka alasis sirri wixxen ka’litenan ytooda woshshichchu “ka’laankeba” yeese adanchant “Ka’laankeba” ytoose bookkichchunku “ka’laankeba” yeesehawu yooba bareedu xeenu ubooda isaanka yti alassus mexin iki wixee ba’leesu iilleen qawu biishsha atabeechchu alasumurteen ka’lliye yit woshshichchu adanchchaa bokkichchyhaa xa’mmitoossa woshshichu “ka’llamba” yeese adanchanti “ka’llamba” ytoose bokkichchunku “ka’llamba” yeese hawu yooba esaanka bareedu arriichchut fulta’e yti alassus mexinsen haxido.

Qawu biishsha atabeechchu maini qixansiya alassus otaen ka’lliye yti woshshichchu adanchataa bookkichchuhaa xamitoossa woshshichchu “ka’lamba” yeese adanchanti “ka’lamba” ytoose bookkichchu “ka’lamba” yeese hawu yooba xeenu ubanka bareeda bobrahaa arriichchuhaa ihanoeyti alassus Otai keicitoo.

Qawu biishsha atabeechut wiiteen ka’liteenanta yti woshshichchu adanchuhaa bookkichchuhaa xa’mitoossa woshshichchu “koa’llamba” yeese adanchut “Koa’llamba” ytoose bookkichchunku “kaa’llankeba” yeese hawu yooba isankka ariichchu ikoda moolano yti alassus mexin wiitee

Eraancha Xa’ michchaakka

1. Qawubiishsha atabeechchut xeenu ubano yitoohumeteet? Xeenaa ihunka ytoohuni?
2. Qawu biishsha atabeechchu bareeda bobrahaa xeenahaa ihuinne ytoohu meteet?
3. Annot qawu biishsha atabeechcho jaallaakka ikkeenta ikeen maa teenan ike?

SAZANA

Ooso annannu annannu bobiri fooshshu hasisanoga hujati sannichis higoda hawwa eebanooha ihus dagu hasisanokinne

FUSHSHAATU

Aagga.....	28
Alachcha Wollo 1- Bire Uddi mannooma su'mma.....	29
Alachcha wollo 2- Gizzaakka alachcha.....	29
Alachcha wollo 3- mannooma kifilaakka ulu	30
Alachcha wollo 4- mini gizzakkata qeerssuhaa shissuhaa	31
Alachcha wollo 5- wolloon nifla qooccu	31
Alachcha wollo 6- bonxibifa.....	32
Alachcha wollo 7- Tigist Yooganka.....	33
Alachcha wollo 8- Gizzaakka awudiseen alaphphu.....	33
Alachcha wollo 9-kaaree hoogo sanna maaqsanna.....	34
Alachcha wollo 10 kuwaasi birqqiqqissu.....	35
Alachcha wollo 11 – Zanoochchi kuwaasi.....	36
Alachch wollo 12– birmanchu awwan	37
Alachcha wollo 13 – udaakka.....	37
Alachcha wollo 14mizaana qorabeen alaphpheenno huji.....	38
Alachcha wollo 15- Qixxantoo qarcaataakka	39
Alachcha wollo 16- Qalam bifi alachcha	40
Alachcha wollo 17- Ganshi alachcha.....	41
Alachcha Wollo 18- Anga Dooreenan Xorbbo Aqqaqqoncha.....	42
Alachcha Wollo 19- Shura Buqqisu.....	43
Alachcha wollo 20 Ganshu Afisiissu	43
Alachcha wollo 21- Huji xinxissu.....	45
Alachcha wollo 22- Aaqqaqqanacha	45
Alachcha Wollo 23 Genancha Ka'mmamu	46
Alachcha wollo 24 Woqaa gaffaru.....	47
Alachcha wollo 25 – uulla moashitooria	48
Alachcha wollo 26 Biishsha, zaraar bifa, bonxi bifa, caakkaka	49
Alachcha wollo 27.1 zuru'mai awwanu	50
Alachcha Wollo 28: Kukkenna	51
Alachcha wollo -29 zabbu daqqu.....	51
Alachcha wollo 30: Aphphante mucurima	52
Alachcha Wollo-31 Ayyaani bare Huji.....	53

AAGGA

Ciillaannu gu'mmariichchin abbis alachcha rossa ka xuufi aazeen annannu annannu alachchaakka beqantee alachchas gebee aazeen jeechchiin jeechchiin rossoo mala qaarssitaa xalla ihu'naan shshoohos rosi blaatiin mannooma buunchaakka qaartunta mannoomassa kifili mereeroon xaacu he'uunta mexooma,hasanataa,zaicci enkee'nu leise ka'llitaahaara.

Wonaanchi oossut alaphitaa maini wiimataa fayimassa qorabantaha ihus xassu.

Hikanichchin dandeeshsho qaxxin gu'mmunka ciillaanu.alachchas beeqamannu ikuta qaagisu ammo mannooma Genantee ciillaannuti yooda annanna woqeen alachchsa bee qamaanu ikknta ka'lliyyessa. Maarka affiin quxixira assiin dandeetooga beqantunta issoonti nifli jallakka ikkoogu maccooccamuntassa hasisano udiin ka'llu hasisano

Ka xuufi aazeen eraancha xa'michchakka xoofi malaakkat,aaggaga shiqqo daafiya xuufus shshiqoga hararseen ta'mmamu hasisano.

1^{naa} Gebaa

Alachcha Wollo 1- Bire Uddi mannooma su'mma

ciillaakka bakkane korbichoon uurrisiin matu cilia biren uurisiin annanna annanna bire uddi mo nnooma kifiliaakkata gaeeda ciillaannu gu'munku ga'ammo mannoo ma kifla ultaa (awudishsha :macca,illi,sanu,linkku,Arabi k.k.a) ikodaa macca yeemada sanus awansano ciilu ulloda sanussa ultoo ciillaakka alchchaachi fulti zaki kodaan aaga . xoofu iillanqaxeechch luusu'naan dalsho ciilu qeeleeha yeeno.

Eraanchcha xa'michchaakka

1. Alachchas hatike i? me?
2. Alachchchaachis ma dageent ?
3. Alachchas alaphphiya ma asu hasisano ?
4. Bire uddi mannooma kiflaakka maharani mahaani ?

QUTTU

bire uddi mannooma xabbeennaga annanna assuhaa kulammrra maccocceen fanqashshu hasisano.

Alachcha wollo 2- Gizzaakka alachcha

“Gizzaakka alachcha” yaano alachcha alaphphiya woroodiin yoo awanaatu awanteen ciillaannu Alasishshiyye

1. Alachchaata qixantee maini hassu
2. Ciillaannu le’u hoogo kanniichchi abba nifla qooccu
3. Sasu gizzaakka doo’ru (awudishsha woshshichchu, adanchu,attabeechchu)
4. Maccan annanka annka ciiliya iillee gizzaakas kas kulu dandeesho qaxiin qixxu gizzaakas iilitunta assu
5. Awwantarra malahu,caakkissuhaa alaphphitunta assu,
 - Gu'munku ciilaakkat ileesi gizza wolo keen maccaachch qorabiaffu hasisano.
 - Ciillaakka illissa iffiissaisnta xa'mu
 - Ciillaakk lacit alaphphita hegeguillissa iffiisantooga gizzaakka laaga macootan saxantunta assu
 - Ciilssnut aasantoossa gizzaakka lagan angaan ulansi iin xaaccu

QAAGUN

oosut gizzaakka laaga xalla fa'mant xaacitunta assiiye.

Eraanchcha xa'michchaakka

1. Alachchas hatiguta ikke ? mee ?
2. Alachchachis ma zahicidenta ?
3. Alachcha jeechchoon gizzaakka laaga hati annanna assee dandi teenta ?
4. Kagizzaakka laagata kanniichch bire maccooteen dageenan ?
5. Alachchas alaphphee mahaa mahaa assu hasisano ?

QUTTU

Gizzaakkas laaga bareedaga maccoocciin matu giizza woliichchis laagaan annanna assu ka'llano.

2^{ki} Gebaa

Alachcha wollo 3- mannooma kifilaakka ulu

“mannooma kiflaakkata kuliin ciillaannuta alaphphisiya kanniichch woroon yoo awwanaatu awwantun.

1. Goobiichch alliin yoo mannooma kifilaakka ta'mamiin ciillaannu xa'michcha xa'mitaneyan mannooma kiflaakka su'mma gaitunta assu. (awudishsha- sanu,afoo,iilli,macca k.k.a)
2. Ekku ytaa ciilaakkata bire uddu fushshiin goobiichch aliin yoo mannooma kifla malakan gaitunta assu wolu ciillaanut beeqtantan bargansitan alachchas rosunta assu,
3. Teesu goobiichch aliin yoo mannooma kiflaa kka malakan ciillaaniya kulu.
4. Awwantin gu,munku ciillaanu malakunta assiin mannooma kiflaakka su'mma garega malahu danditumbu ciillaannu alachchaach hadaan iki alachchas xuuduntaa zaki kodaan beeqqantanta assu. Xoo foonin fa'o ciilu qeeleha yeeno.

Erancha xa'michchaakka

1. Alachchas hatigoot ike ?
2. Alachchaachchis ma dageenta ? goobiichch aliin yoo manooma kifla su'mu ayeet ?
3. Alachchas alaphphee mama assu hasisano ?

QUTTU

goobiichch aliin yoo manooma kifilaakka su’ma garega annannaassuraa kulmossara maccoocit hujjeen hosissaga assu.

Alachcha wollo 4- mini gizzakkata qeersuhaa shissuhaa

“Mini gizzakkata qeersuhaa shissuhaa” yaano alachcha alaphphinaam yeen ciillakkaata caakkisiya woroodiin yoo awanaatu awwantun

- Ciillaannuta annanna annanna gizzaakkaniflaan beeheen “mini gizaakka shiissuhaa qeersuhaa” yaano alachcha alaphphinaamm yeen ciilssnnota caakissu
- Ciilaannu daga ontu mini gizzaakkata doo’ritunta assu (awudisha:- woshshichchu, adanchu, hoolchu, felleechchuhaa sa’a)
- Kulantoo mini gizzakkaachch matus gain ma awuda laaga ga’anondo caakisanoga ciillaannooch matu gizzaakkas laaga maccoocisunta assu.

(awudishsha :- adanchu gae miiyawu miyawu yaan, shariya ammo chif, chicyeeno)

- Awwantin ciillaanu doo’ritoo gizzaakka nifilin hujtuntani shiisano laaga maccooti shiqunta qeersano laaga maccooxi qee’rituntaa assiin alachchas alassissu.

Eraancha xa’mmichchaakka

1. Alachchas hatigoot ike ?
2. Wolu dageenanta mini gizzakkata Shiissuhaa qeersuhaa ka’lita laaga maccoocisanohu ayeet?

QUTTU

gizzaakka shiissuhaa qeersaha laaga ta’mmamiin shiiseenka qeerse enka dandesano.

Alachcha wollo 5- wolloon nifla qooccu

“Wolloon nifha qooccu” yaano alachcha alaphphee woroon yoo awanaatu awaantun

- Wolloon nifla qooccu” yaano alachcha alaphphixaaga caakissu
- Gu’munku ciillannut korbichchoga uuritaaga assu.
- Gu ‘munku cillaannut is isso’oonin “hatiyonta? Hatiyonta” yagantan korbiechchoga zaiitunta assu.
- Matiichchi honsu iilan qaxeechch yoo wollo aaziich matus gain ciillanut ga’ammo wolloon anga angaan aphphanti nifla sarbbit qoocitunta assu.
- Nifliichch hadaan yoo ciillaanu alachchaach hadaan ika xawu ikodaa zaki koda fultoo ciillaanu fangaltiaaga.

- Hikaniganka wolu wollunta gain ciillaanu nifla qoocitunta assu.
- Ka alachchata fanqa/aansit alaphitunta assu.

Eraancha xa'mmichchaakka

1. Alachchas hatigooti ike?
2. Alachchaachis ma zahcitentanta ?
3. Alachchas qeeliya mama assu hasisano.

QUTTU

1-9 iilan qaxeechchi yoo wollita annanna assu, kulammo xawa ma ccoceen sarbbeen hujeen hosisu bareeda ikoga dagu.

4^{ki} Gebaa

Alachcha wollo 6- bonxibifa

Gu'manka ciillaannu korboon uurrিতunta assiin bonxi bifa bonxi bifa yaano alachcha alassissu Alaphpheenosiganku Rosisaanchu “ bonxibifa bonxibifu” yeeda oosut korbbichchu yezi dawudaa zarar bifa yeeda afu'litaa biishsha yeeda uurrিতa ka seera danditumbuhu alach chaach haadaan ika ka bifiin alachchas rosanta.

Eraanchcha xa'mmichchaakka

1. Alachchas hatigoot ikke ?
2. Bonxi bifa bonxi bifa yeemada mihi hujatamano ? Zararbifa yeemada mihi hujta mano ? biishshayeemada mihi hujatamano ?
3. Alachchaachis alaphphee mama ateenta ?
4. Alachchas alaphphee mama ateenta ?
5. Azazu qorabu mee ka'lanooha awudano ?

QUTTU

matu xawa bareedaga xoofee awan saatu awaanu abbishsh hasisano

5^{ki} Gebaa

Alachcha wollo 7- Tigist Yooganka

“Tigist yoo ganka” yeenno alachcha alaphphee woroodiin yoo awaanaatu awantun.

1. “tigist yooganka” yaano bajgissa alachcha alaphphinotaat” yanant ?
2. Ciillaannunt xuudu haa maccoocuha daanditunta gu’unku ciitaannut bakkani korbuta uurruntanta assu.
3. Ka alachchaan “tigist yoogan ka” yaan hujateenata huji kulu’naan mexin ateenata Tigist ytuntaan mahaa yteen assu hasisanoba azazu qorabunbuhu alachchaa chihadaan ihano.

Awudisha 1. “Tigist yoo ganka” sanuki’ne affiyye yeemada ciillaannu wolu xuuduxnaan sanussa affa.

Awudishsha 2. Iilliki’ne affiyye yeemada tigist azazu Assitumbu daafiya ciillaannu wolura xuudu’naan iillissa affu hasisanoba sanusa affo ciillaannu alachchaach hadaan iki afu’lita.

4. Kan shshoohoon annannu annannu azzazut (awudisha :- muumiafu, macca afu, genanu afu k.k.a yoohaaga xofilaleen fa’o ciilu qeelleha yeeno.

Eraancha xa’mmichchaakka

1. Alachchas hatigoot ike ? me ?
2. Ka alachchaan qello ciilu ma assee dafiya teet qellohu ? fa’oru qeelantooru ma ateneet ?
3. Alachchaachis ma zahcimenta ?
4. Alachchas qeeliya mama assu hasisano ?

QUTTU

Azeazu maccoouhu hujeen hosissuhu abbish ka’lanua.

7^{ki} Gebaa

Alachcha wollo 8- Gizzaakka awudiseen alaphphu

“gizzaakka awudiseen alaphphu” yaano alachcha alaphphee woroodiin yoo awansaatu awwantun.

- Fe’lloma mahoomataa maranchchataa ciillaannoota enke’nisissu.
- Annunku annunku ciilu fe’lloma awudisiis is isso’oonin alaphphunta assu.
- Ciillannu onto onto niflaanki gabbancho mainnen fe’lloncho marancha awuxantunta assu.
- Birsi iillee ciilu awuxanchantas qeelancho ihano.
- Mikaniganka woluranka gizzaakka doransenan alasisua.

Eraancha Xa’mmich chaakka

1. Alachchas hatigoot ike ? me ?
2. Alachchaachis ma zahcitera ?
3. Alachchas qeeliya mama assu hasisano ?

QUTTU

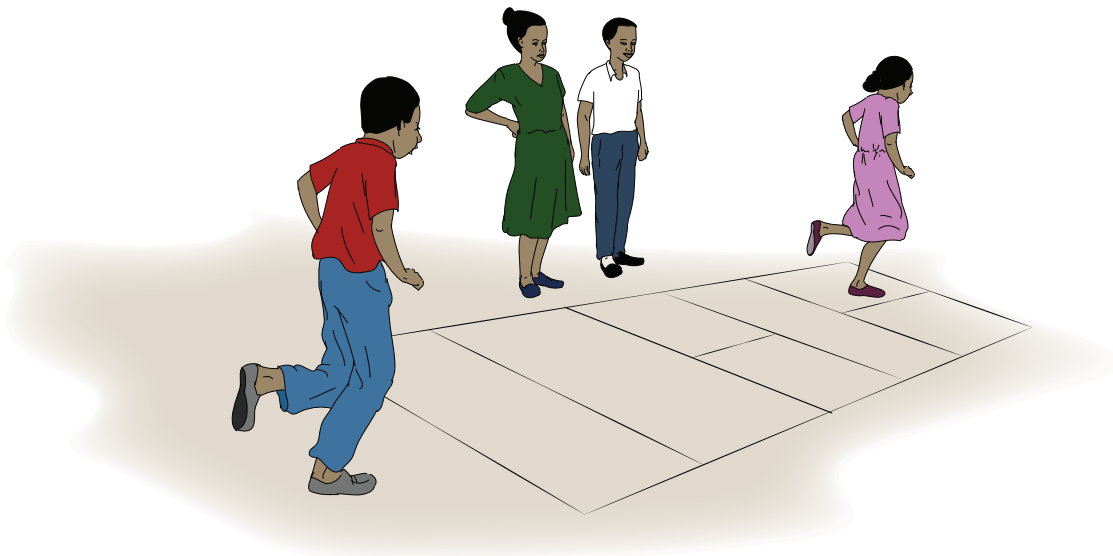
annanna annanna alachchaakka alaphphiin mannooma qaarimataa xiinxalimata le’issu hasis hasisano.

8^{ki} Gebaa

Alachcha wollo 9: kaarree hoogo sanna maaqsanna

Ciillaannus hada fushsheemaannichen zakkiin nifiliin ikki alaphphitunta uullaaleen kannichch woroodiin yoo irra hujatun ta ka’llyessa kaniganka matu cilia wonaaha assiin wonaa kodaan qawu kinchu breen breen doomiin saaxinantas torru,qawu kinchus yoo saaxinantas Awureen maaras hamenubumchch goofu ilanilan qaxech higu 2k kodaan breen breen breen torriin higoohu zaki koda etari uddu torrangoofi mainita iillan qaxeechch maru dandua kan lamu koda mexu lushsha yoobai xofoooha ikkoda qeelleha yeenno maaras haammohu qacu kinu toraan yamammo ma’ni higishshoha ikoda alphaanchus qeelmiyaan wolu ciilu doomano.

Eraanchcha xa’mmichchaakka

1. Alachchas hatigoot ike ?me ?
2. Alachaachis ma zahciteenta ?
3. Alachchas qeeliya mama assu hasisano ?

QUTTU

annanna annana alachchaakka alaphphiin mannooma qaarima xiinxaliima le’issu abbish hasisano,

9^{ki} Gebaa

Alachcha wollu 10 kuwaasi birqqiqqissu

“ xorbbu birqqiqqissu” yaano alachcha alappee woroodiin yoo awanaakkata awwantun.

1. Mato qoofi wonna maarialeen malaata assitun.
2. Ciillaannu 3-6 iillano nifila behantun.
3. Annunku annunku nifilu xabbeni maara hujtunta xabbenni maariich zakkiin maara uuritunta kulamuni.
4. Anniyanka anniyanka nifiliya bixxuhaa mazi xorbbutaa aassiyye.
5. Annunk annunku ciilu xorhooni bixxini ta’mmami saamu yoosiga kulliiyye.
6. Alachchas muummixawu bixxiin ta’mmameen xorbbu uulla aleen birqqiqqisenan xoofi maara iilliisuhaa fanqaluhaa ihus caakkishiyye hujeen malakun ciilaakka bixxiin xorbbuta bassan maqeechchbasunta sazentun kudas ciilu alachchas doomanoochu breen yoo cilia wonna maariba waashsha ooha ikkoga dagu hassissano.
7. Alachchas goffaahu gu’unku oosut alaphphi saama daqqitoodaat.

Eraancha xa’mmichchaakka

1. Alachchas hatigoot ike? Me?
2. Alachchas qeeliya mamaassu hasissanu ?
3. Ti alacha ke’mmaashshataike hoogo Shalala ? me?
4. Mannooma’ nne qaaraashsha ihu me ka’lamano ?
5. Qaaraashshu mannoomat he’unta mama assu hasisano ?

QUTTU

annanna annanna alachchata alaphpeen mannooma qaarii mataa xinxalimataa le’isu hasisanua.

Alachcha wollo 11 – Zanoochchi kuwaasi

“zanoochchi xorbbu” yaano alachchata alaphphee woroohiin yoo awwanaatuta awwantun.

1. Oosus 6-10 iilanqaxeechch yoo niqili abaalla iki beehantun.
2. Annuku annunku nifilu korbbichchu qoocunta kulliyee. Annunku annunku nifile abbaalchu lakkas ficciiccunta makeen gyaan yoo jaalintas lokasa xaazunta kulliyee. Kani shoohusixawu xorbbut higumbbuga asiya/koga caakishshiyye.
3. Nifilis aareen yoo oosut gu’mmunku angassa bire uddu fi ciicisi xaazii xaazii zanoochchi inkku awudisisanta kuliyeessa.
4. Annunku annunku korbbichchno aazeen xorbbuta affuushshitun.
5. Woroodiin yoorra hujeen malahissa.
6. Alachchasi aaggat xorbout wole ooso lokka azeen higumbboga ka’immame dandannoga, yoo mainnen xalla qa’us
7. Hakku ciilluhu lakkas uurre mainneechch saxaa qaqadamu hoogodaa zanoochch inkku awudiish xaajjo angaachis xorbbut lakka aaziichch higumbboga ka’mmamedandunta yoo xallan qa’us xassu.
8. Xorbbut lokkassa aazziin higoo oosut ta’mmant acanditaahu mato angaantassa ihanoga dagsiissu.
9. 2ki jeechchu xorbbuta lokkassa aaziin higo oosut bressa uddu etariuddu qangashshit korbbichchoochch huddaan xuudan alaphphu danditooga caakkissun.
10. Xorbbut lomo jeechchich aliin lokkassa aazziin higo oosut haaroo alachcha qoocitun.

Eraancha xa’mmichchaakka

1. Alachchas abbish hawwisano kifilu hakaneet ike ?
2. Xorbbut lokkassa azziin higaniyan mahasaba macciiccanteeki’nne?
3. Xorbbut lokka ki’nne azziin higumbyga ma assu hasisano ike?

QUTTU

annanna annanna alachcha alaphphiin mannooma kifili qaarimeetaa xiinxali mataa le’issu hasisano.

10^{qi} Gebaa

Alachch wollo 12– birmanchu awwan

“birmanchuki awwan” yaano alachcha alaphphee woroochiin yoo awwanaatu awantun.

- Ciillaannu korbichchu hujat uurritunta assu
- Ciillani aazziichch matu awwansanchu cilia do’riteen annanna annanna manoomasaxaancha (awudishshata alli, woru, aliin aaziin, aazi, hada, breen, zakko k.k.a) hujasiisanosaga assu
- Wolunkuciillannu hikkan xuudan awuxantaa jeechchoon azazantoora hujatuntaassu.
- Azazantooga laagaakka annanna ataan luussa ciillanut alachchach hadaan ika.
- Xoo foon qa’o ciilu fushshi ccaqanchchaan qeellehaa ynaam.
- Alachchas qangalansxeen alasiiseen uddsii afuushshasii laagaakka dagaga ka’liyyessa.

Eraancha xa’mmichchaakka

1. Alachcas hatigoot ike? me?
2. Alachchaachchis ma zahciteenta ?
3. Alachchas qeeliya mama assu hasiisano?

QUTTU

uddina affuushsha laagaakka dagunta qutu aassu. (awu dishsha :- woru, alli, azzi, hada, breen, zakkiin k.k.A.)

12^{ki} Gebaa

Alachcha wollo 13 – udaakka

“Udaakka” yaano alachcha alaphphee woroodhiin yoo awwanaatu awwantu.

1. Oossu alaphpeenno gagarri aazeen alaphphee gagissa maini qixxansit breessa udu rosisanchiba zait uurritunta assu.
2. Oossuti awwantaa udu malahu danditooga xassiya xa’mmichchaakka xa’miyeessa hkuunin gura, makki, biraudu, etariudu yeeno.
3. Woroodiin yoorra caakishuiti malakka.

- Osoota udaakka malkiyaan aaseemassa udi shoofoon marantaa (Awudishsha gura udu mar, biri mar, K.K.A)
 - At/ise saxanxhasi udu dortoond/dortooda iso'oont kulammossaudiin saxaanta.
4. Udaakkas garega gabbaramussa dagooda zakkiin wolinta huji saxantaa hujatunta assiiyye.

(Awudishsha: - gura udu xophiyoo.

- Make udu ubi.
- Etari udu zar.
- Bire udu mar, yamantaa

Eraanchcha xa'mmichchaakka

1. Alachchantas kulmoki'nne udu shalalaga dagiya ma ateenta ?
2. Minukine roshsh miniich hakka udiin lalanondo xawwaqu danditeenan?
3. Udaakaa dagu mahe ka'lano ?

QUTTU

udaakaa dagu mahe ka'lano yeemala maruhaa waluhaa dagee ka'llano.

13^{ki} Gebaa

Alachcha wollo 14mizaana qorabeen alaphheenno huji

“ mizzaana qorabeen alaphjeenno hujii ” awwanaatu awwanteen alasishshiyessa.

1. Xabbennaga lalano keimaara maaru
 2. Oossu 3-6 iillan qaxeechch yoo nifilabeehu
 3. Kei maariichch etariin oossu maariin uuritunta assu
 4. Annanka annanka nifillaakka biren biren 5-10 metira qeerseen sasu mizazu yoo odaa affuushshu.
 5. Annanka nifile alachchas alaphpheenno xawulaha xorbbutaa aassu.
 6. Wroodiin yoo malaakka caakisi hujatunta xuudishshyye.
- Miizaana qoraben alachcha xawuli aleen xorbbus affuushshit marantunta saama aassu.
 - Alachchas xawuli aleen xorbbut qooloocitoo xawulli aleen afuu'litoo xorbbita toru'naan ke'oo makki aliilee too ciila awaanano kodasi ciiliya higinano/ higinanose.

- Xorbbuse qambamme xawuli aleen ubbociilu mato jeechchi saamu aassameen alachuas awwanuta assamanno.
7. Annunku annunku ciilu koochchi kochcheen mate jeechche saama daqgee ke’ean alachchas goofaa.

Eraanxa xa’mmichchaakka

1. Xorbbe miizaana qorabbuhoogo maramu ke’mano? Mahee teey ?
2. Miizaana qorabeen hujateeno wolu hujaakkat mamaa xawaakat yoo ?
3. Miizaana qorqphphen maraamumee ka’lanua

QUTTU

gurana make mannooma kifillaakka moto aleen shiiseen ta’mmamu miizaana qorabeen hujatiya hasisano.

Alachcha wollo 15- Qixxantoo qarcaataakka

“Qixxantoo qarcaataakka” yaano alachcha alapiya woroodiin yoo awwanaataaklua awwanteen alasiishshiiyye

1. Oossut 3-6 iillano nifila beehanti kei maariich zakkiin xanbaqiyunta assu .
2. Snifi laakkatans shoolu onu borssuhu annanna xawaakkaan wiimmee matu borssu aassamunssa. Kei maarraan 20 meetira
3. Caakishshaachchi zakkiin awanti yooraa hujati malakkun.
 - Nifil aakkaachchis wonaa ciilu kei maariichch borsi beechu dawudano.
 - Ciilus qarcaataakkaba iileeda annanna xawaakka affo bocssa, odaa qushshi wolo borsaakkaachchin gu’mankka laalaakka moto borsaan woru.
 - Gu’mankka irsaassata wolo borsaan K.K.A wortunta assamano/hikuunin sarbi hujtamano.
 - Hujis gofooga rosisaanchin/choon xassam ciilu gu’manka xawaakka abbas borssaan ku’lasi xoni iko kei maara dawudan fanqalano.
 - Maari aleen iki qorabano ciili anga ulano. ulammo ciilu kodantas dawutan xawaakka hoogo odaakka wonaa ciilu hujachchoga qu’miasi nifiliba fanqalano.
4. Alachchas goofaahu gu’ munku nifili abaala saxaanchassauris maarissaba qanqaltaaga ihano.

QAAGIYYE

oossut sarbbanchaan wonaa borssiichch odaakka annannaatiQarcaataakka aazeen bifintassa worti danditunta assiiyye.

Eraancha xa’mmichchaakka

1. Odaakkas sarbeen annanna assuhu qixassuhu shalalando kee’mmashaan ? mahee ?
2. Kanniichchi biri roshshaata ta’mmanteenanta odaakka hatigoot ike annanna assiteen afuushshiteenantaahu ?
3. Biretta yoshsha mini odaaki’ne sarbiteen annana ateen afuushiya mateenan

QUTTU

annanna ike xawaakka biffissaga affuushiya hansoonda shalalagan daqinota ka’lano

14^{ki} Gebaa

Alachcha wollo 16- Qalam bifi alachcha

“qalam bifi alachcha” yaano awwansaakaan awanteen alasiishshiiyye

1. Oossuta 3-6 iilan qaxeechchi yoo nifila
2. Gu’munku nifili abaallat maaraan iki bire udusa gagari udu fanqaltu uuritanta assu.
3. Maaraakkantas wonaa aleen yoo oossut bifee su’ma aassiin wonaa biishsha bifa 2ki sammee bifa 3ki zaraar bifa 4ki bonxbifa 5ki bunbifa 6ki kaarei bifa yteenan su’miyye.
4. Korbbi chcho mereeroon qawu xorbbuta afuushshiiyye.
5. Awantoora caakkiseen hujateen malahu
 - Annanna qalmbifa gaitun awudishshaata gagissa biffa yannanti biishsha bifa gaitoo oossu korbbo beech wonaa nifiliba fanqaltan qaxeechchi guraachi makke udu dawuda bishsh bifa dawudano jeechchoon wolu oosu nifiliich nifilich lamu lamu anga anga muumiich aliin aphphant koraa’ma hujata.
 - Dawudanchu/chut ciilus hujacho zaraa’miin kigan korbbichcho mere roon afuu’le odaata ulu hasisano/se.

- -Birsi odaas ullo niflu marka daqqano.alachchas goo faahu matu niflu hasisano marki ali iileedaat kamaarka aasanohu rosisanchu ihano,
- Awudisha :- 10 marka ihoota dandano

Eraancha xa'mmichchaakka

1. Alachcha jeechchu mannoo maki'nne saxansi tenta jeechchu kee'maashu xawu yoondo? mahaan?
2. Kanniichchi biri annanna udu saxaantenan ma ateen dageenan ?
3. Manoo maki'nne annanna udu hasentaga saxaanse ma ass hasisano ?

QUTTU

gurana makke mannooma kifila mexeeda shiiseen ta'mamu miizaana qorabeen hujatiya kaa'lano

15^{ki} Gebaa

Alachcha wollo 17- Ganshi alachcha

“Bukuro Kaass” ga7zze kaassiza kaa7sses yeekka yezanni gaar oochchote.

1. Dawudu alaphpheeno haraara gagara qixxansu .
2. Oosos jaallakaata odachchas maini kulantun.
3. Ganshu affooha awudisiis alaphphtaa matu lamu Eku ytaa ciillaakka doo'rtun.
4. Woroodiin yooraa caakkiseen hujat malakun
 - Ganshu offo ciilu wolukeenu sharri uli afu xeepphena asano ikkodan alaphphanchu dandee qaxa dawuji ganshu affo ciilliichch fushshaqota xeephi yu hasisano.
 - Oosoota xorbuta malahu,xorbbunti zabbini ikkaaga kuliyyessa.
 - Oosut ganshu affo ciilu ulosada xorbbus affooha ikoda moosintas afantaaba kan yu zabbu mannu ganshiin genamum buga ka'mmamano yannata.
 - Xorbbus wolo keeniya aaseenu'naan dalasu nta'oda onto(5) sokonda xalla ihano.
 - Matu alaphphaanchu afu'naan moola anga ulamooda ganshiin afamo nifiin xaaci wolu oosu sharriafee xeepphiyaano .
5. Ganshu awudisiish alaphphano wolu cilia doo'reen alachchas fanqalanseen bargaqiya dandesano.

Eraancha xa’mmichchaakka

1. Alachchas jeechu moosiintas afamu hogiya ma ateenta ?
2. Zabbu aaqiteen dageenan mee aaqitenta ?
3. Bireeta annanna moosiin afamu hogiya ma ateenan ?

QUTTU

zabbu annanna annanna moosiichch fayiisano.

16^{ki} Gebaa

Alachcha Wollo 18- Anga Dooreenan Xorbbo Aqqaqqoncha

“Anga dooreenan xorbuta aqqaqqamu” fushshicaqancha alachcha alaphphitunta assiin gurana makke genani qixanch aan xinxalima le’sunta ka’liyessa.

Ciillanu le’u le’u ike nifla qocita nifilantas yoo oosut korbichchu hujat matu ciilu mereeroon uureen su’massa ga’aniyan aqaqanta su’mus ga’amo ciilu xorbbus aqqi ke’I fanqashshano xorbbus ubbo ciilu alachchach hadaan fa’ano goofi aleen fa’o ciilu qeelanchu ihano.

Eraancha xa’mmichchaakka

1. Alachchatas bajigeentaaha ikenta ? maheeteet ?
2. Alachchachis ma ma xawaakka zaiciteenta ?
3. Ka alachcha alaphphiteniyan haku mannooma kifilu qaarano ytenan ?

QUTTU

annanna annanna hujita anga ta’mameen hujatu anga qaarmmeeta abbish hasisano.

17^{ki} Gebaa

Alachcha Wollo 19- Shura Buqqisu

“Shura buqqisu” yaano alachcha alaphphiin mannooma kifilaakka qaarssu ka alachcha alaphphee woroodiin yoo awwansaakka awwanteen alasiishiyye.

1. Matu abba alaphpheeno maini malaata assu
2. Gu'manka ciiliya mamatu ko ffontassa qaqawu xaaqa aat kei suuressa etarudi kiisee aaziich bata'us xaaqi kifilu hada udiin alaallunta assiti fanqashi aagisuanta asiissa.
3. Hiku xaaqu shurassa ikoga oosoota kuliissa.
4. Awwanti yoorra caakisi hujat malahissa
 - Oossut shurussa aqamumbuga ka'mamu hasisanossa ikkoodaa shurassa angantassa afuuntan iko wolu oosu shurassa aqitunta yti angassa bassunta aasammanoba.
 - Motociili shuru aaqamoda woliich aaqeeshuru mainnen baatiya dandano
5. Shuras buqisiishsh xofo nifilu qeeleha ihano.

Eraancha xa'mmichchaakka

1. Alachchas hatigoot ike ? meeteet ?
2. Shuraaqeeni gagishura qorphphiyani lamunka xawwa mexxo aleen hoti hujatiya dandeen ?
3. Mannoomaki'ne qaarashsha ihunta mamaasilteen dageenan ?
4. Bire jeechchoota higa qaarashsha ikeenota ma assu hasisano ki'nne ?

QUTTU

ka alachchaan ciilaanu mannoomassa kifillaakka qaartanta annanna ike mannooma saxaanchaan hooga alachchas alaphphu ka'llanua.

19^{ki} Gebaa

Alachcha wollo 20 Ganshu Afisiissu

“ganshu afisiissu” yaano alachcha alaphphitaag asiin ganshi hasana caakisaunta assiyye ka alachcha alasiisiya woroodiin yoo awwansaakka awwantun

1. Ciillakka 6-8 nifila behanti annunku annunku nifilu karbbichon uurunta assu
2. Ciillaanu qansi malaataakka gaitunta xa’mu awudishshaata hanxishshissu, qoqee maza kucissu,damuumi , hoogi k.k.a
3. Anunku annunku kucissu,ganshi malaataakka aaqunta asiin malaatakkas huji alaphhitunta assu.
4. Annanka annanka nifiliich mamatu Ekku yaanocilia doa’riteen doo’rantoo oosoota xorbbuta aassu.
5. Awwanti yooru caakkiseen hujeen malahu .
 - Xorbbut ganshu su’mita. Ekku yeciilu alachchas doommanoohu xorbbus alibizzasi torrikey malaat aakkas ga’ano.
 - Xorbbus torantooganka malaataakas gae ciiliich bagaan wolu oosu gu’unku gagarialeen binniytaa. Kuciilu toree xorbbuta dandeeshos qaxiin sarbin woliin aqqaqantaa.
 - Ciilus xorbbuta afooanniich zakiin yoma’n nenin uurano. Gu’unku oosut yo mai’nnen uurrata. Ganshu affociilu onxanen daqee cilia laci asi xorbbutas basotahasano. Alaphphitasiru xorbbutas basamme danditaahu gennaniich woroodo xalla. Ciilus torri bashada ku baasammo ciilu “g” yaano fidala daqqi awananoha kodasi ciile aasano. Xawu ikodaa torreesiihu torri ciilasi laushshoda “g” fidali aqqano.
 - Annunku annunku ciilu alachchas alaphphan ganshu yaano laaga qoocantoo fidala ga’u hoogee hasano.
 - Torreehu awwanano malaataakka gai Manchu ihano.

Eraanxa xa’mmichchaakka

- Ganshi malaataakka mahan?
- Kanniich biri matu Manchu ganshiin afammoga hatigoot dageenantaahu?
- Ganshi moossu wolo moossiich miinannanna ateenan?

QUTTU

Annanna ike moossa hoogo mazza hasanataa malaataakkataa zaicciin qutuau.

20^{ki} Gebaa

Alachcha wollo 21- Huji xinxissu

Aangana lokka irra ashabialeen atameen xiinxissu huje xawwaakka seeriin afuushshu rossunta woroodiin yoo awwanna awwanti alasiisissa.

1. Ashashaba qixxanssa
2. Ashashabi aleen angina lokka irra afuushashasaga hujatee malahu
3. (awudishsha: Anga, Lokka, Angalkka)
4. Hujatooawudishashaa aazeen yoo goofi xiinxishshach zakiin awwaan mihi waalanondo ciillaanu xa'mantun.
5. Xuudoo shoofoon kodaan kodaan gu'munku ciillaanut ka awwanaatu awwanti xiinxis hujatunta assu.
6. Meexo bifiin wolu xiinxishsha hegeegoon laliita xawaakkaach hujasiishshiyye.

Eraancha xa'mmichchaakka

1. Alachchas hatgoot ike?
2. Hujatooos xiinxishsha bifaakkat mahaan?
3. Hujateenta xiinxissu iititenta? Mee?

QUTTU

Xawwakka seeriin afuushshu shalalaga daqeenii huji qoocienke'nnu le'isiya ka'lannoga caakiseen gaiiyye.

21^{ki} Gebaa

Alachcha wollo 22- Aaqqaqqancha

“Aaqqaqqancha” yaano alachcha alasiisan iilena anga shiqu le'isunta assu kaalachcha alasiisee woroodiin yoo awwansaatu awwanti alasiisissa. Rosisaanchu/t ciillaannu hada fushshitooaniich zakiin ta'mmamiin sasu koda alaphpheno alachchata.

Saamiin wonaa domanchu ihuntaassiin woroon yoo alachcha alaphhitanta ka'liyyessa.

- 1^{naa} koda: onto qaqawokini aaziich matus ali torriin qaqawus qinu torrammo angaan shoolum qaqawu kinus kodaan kodaan sarbit uulla aliich ke’isiin torrammo qaqawu kinu uullaali ulu’naan aaqqaqqamu. Ali torrammo qaqawu kinu aaqqaqqamee’nungan fai uulla ulloda hoogo uulla aleen yoo qaqau kinuulu’naan fa’oda alphanchus qeelammeeha ikodafiya alachchas 2ki (lanki) alaphanchu doomana alphanchus matse qawu kinchu alitorran kodaan kodaan shoolumka qaqawu kinnata ke’isu dandi qelloha ikkodafiya lanki kodaata aasamano.
- 2^{nki} kodai: ka kodaan rosammoga matu qawu kinchu alitorrameen uulla alee ubu’naan uulla aleen yo annich shoolum qaqawu kinu mexi kodanta lamus wolu jeechchu ammo wolunka lamus ke’isuhaa bobiri aleen qawkinchuse aaquaw. Kaan assi dandanoohu 3^{ki} kodaan aagano.
- Torrantoo qawu kinchut obbooda hoogo lamu qaqaw kina uulla aliich ke’ishsh dando hoogoda alaphphaanchus qeelamee dhaafiya wolu alaphphaanchu aaganu.
- 3^{ki} koda: ka koda teesutaa matu qawu kinchu ali torrammeen uulla aleen ubu’naan uulla aleen yoo shoolumka qaqawu kinnata mexxe jeechchon cu’mmeen torrammqawu kinichu uullaalu’naan aaqqaqqamu. Qeelaanchu ihannochu madadanka mur’unaan sasunka koda alaphphee alaphphanchoo yannata.

Eraancha xa’mmichchaakka

1. Alachchas iititeentaa mahee?
2. Alachchaachis madageenta?
3. Alachchas Alaphphee mama ateenta?

QUTTU

“Aaqqaqqancha” alachcha illena anga shiqqiin le’aa alachchata hikadafiya ciillaanu ka alachcha gu’mma jeechchu jaallaakkantassa mexxeda alaphphu hasisa nussa.

Alachcha Wollo 23 Genancha Ka’mmamu

“Genancha ka’mmamu” yaano lalchcha alaphaitan ciillaakka annanna ika alachchata alaphhitaniyan qoocamiya dandita genaakkata hati ka’mmame dandesanondo alaphphitan caakisun, kaalachchata alaphpha woroodiin yoo awansaakkata awwantan alasiisun ki’nne.

1. Gimmitiin 15 meetira qee’rano lamu maaraakka uulla aleen qixansu.
2. Wonnaamaari keu wolus ammo qoofu ytan su’mitun.
3. Oosus 4-6 ilan qaxeech yoo nifilaakka behantun
4. Annuk annunku nifilu keimaariich zakiin maara uuritunta kulamunssa.
5. Awwanti yoora caakissi kulissa

- Lamonkka maraakka meereeroon yoo gagaru aazon wiimmeha wo’a.
 - Gu’mankka nifili sohnuti wo’a ultu’naan lagas toloua.
 - Lagas toleenno mexxu woqoo muramurante worqataakka hoogo bonxaakka hammenan toleenno.
 - Nifilichis matu abaalchu wo’as ulloda nifilus gu’umnku teman zaku fanqali lagis ke’u haaroo iki doomano.
6. Lamunka nifila mexxu jeechu alachchas doomitunta assu.
 7. Alachachas birsi xofo nifilu qelloha ihano.

Eraancha Xa’mmichchaakka

1. Alachchas hatigoot ikke? Mee?
2. Alachchcaachis ma dagenta?
3. Alachchas alalphhee mama ateenta?
4. Genancha kamamee gu’mma jeechchu qaaqu hasisano xawu mahaan?

QUTTU

Laga toliya, kaameeli woqaa mureen higiya, alalphheeno jeechchu genancha ilitubuga zaiciinii qoraphhiini tolu hasisa no’nne.

23^{ki} Gebaa

Alachcha wollo 24 Woqqaa gaffaru

“Oge dakke” ga7zze kaassiza kaasses kaalli yeze kiitito kaalli kaassote.

1. Gu’munkaosoosa biixamu chooku assameen maara/matus xabbeenimaara ihumbu/uulaa aleen samartunt assusamaramo maaru mannoo massa uurii shsha qaxxiin ihano./misilis caakishsh xuujiyye.
2. Awwananoha caakisun
3. 1-5 iillan qaxxeechch yoo ekku ytaa oosu woqqee aleen kammeela alalphhitaniyan hoogo otaunta xa’mantun.
4. Gu’munku oosut gagissa mai’nneen lokkaan uoqee aleen doo’rit uuriitunta assu
5. Mato ciilliya lokkaani woqee aleen xorbuta aassu.
6. Alachchas gare heechchas awuudisiisiya ikunta osoota kuiissa. Oosut alachchassa alalphphanhu is issa’oonin xorbuta aqaqantaneet alachchasin alalphhitaniyan dalassabu lokkaanni woqee aleeneef.

7. Awwantaara caakisiin hujeen mlahu
 - Alachchas muumi ikoxawa oosuf lokkanni woqeechche kai wolo lokka anno woqaa marantan saxan tunta assu.
 - Dandeeshsho qaxxin xorbuta toritunta ni affunta assu hasisano
 - Ka jeechchoon “kaameela” ulu awuru hasisano. Ka awudanogin kaameela ammo oosut woqee aleen cdawuda jeechchoon ultota xeehpheenaatun. Garinta oosut orbita afee dawudaa jeechchu.
8. Ciilv kaameelaan ulamoda kameeluhu ciiluhu hujaakkas beqanta.
9. Alachchas 5-15 daqiiqa alasiin mexeeroon bargitin xorbudaa ‘kamee laakkata’ ooso hasanan bargi, alachchas abbish hanqa’ namumbuga assano

Eraancha xa’mmichchaakka

- Kaameela ultoonda minu macooccamoke ?
- Kaameeli wooqaa Awureen lokkaaniwoqaan maramemada ma ka’lano ?
- Alachcha ataanti sanna woqee genanchaach hatigo gagaki qoraban ?

QUTTU

woqee inkaan alaphphu geneeta higishsh aasano hikka daafiya ciillakkat “Traafiikki” seera qorabu hasisanossa.

Alachcha wollo 25 – uulla moashitooria

“uulla mooshitaara” yeenno alachcha alasiisiya woroodiin yoo awwansaakka awwantun.

1. Oosuta uulla mooshitaarau yu ma yoondo xa’missa.
2. Uulla mooshiitaaru yaannat hacassa mato elee aazeen kallattu hoog uulla aleen torritaaru hoogo binnataa mannaakkata yaanna ikogo kuliiyessa
3. Ka alachchaan 1-3 ikkaa oosu uulla mooshshitaara awwanti alphphitunta assiiyye.
4. Qa”oo oosuta 5-8 baallaafee nifila beekiyye.
5. Anninka Anninka alachcha gagari toloon mamatu baaldita anninka anninka nifilaan afuushsheen ammo nifilus baaldesi gujoon uurunta assiiyye.
6. Anniyanka anniyanka uulla mooshshitaariya oosut hacu wiimmo mamatu qarxxiixxi aasitun.
7. Awwanti yoora caakiseniyan hujati malakun.
 - Uulla mooshaanchu alachcha gagaraan za’an higish higish haca torano.
 - Faoo oosut dantoo qaxa hacashiissi fanqashit niflissa baalde aazeen shiisu hasisanossa,mate kodaan mato haca xalla afu hasisanohu

- Alachchas goofaahu gu’unku haku shiiqqi baalde azzen qu’mi yeedaat.
 - Sa7a iissize na7ay kaass ganasttir wutitstsi aatstsi aatstsi iita baz olane.
 - nAttide na7untsts faas dandda7intide gaar iita baz shiisher maaqqi fa buduntte baldi gidd ole beezane. Fetti to fetti iita baz xalaalla aykkodes beezane.
 - Kaastta hal7zzanna iita baztta ubba shiiqi baldite olinttoder.

Eraancha xa’mmichchakka

1. Hacca mainnen gu’maan toritentada mi ma cooccamnoki’ne ?
2. Hegeonta’ne uulla aleen torantaa hacaakka shiisu me ka’lano ?
3. Hegeegu’ne qorabuhu mucurmeen qorabeya gu’unku ma assu qorbano’ne ?

QUTTU

hacaakka mainnen mainnen toru hegeegu mooshano,hika dafiya hegeeguki’ne mucurimaan afu hasisionoki’ne.

24^{ki} Gebaa

Alachcha wollo 26 Biishsha, zaraar bifa, bonxi bifa, caakkaka

“Biishsha caakka,bonxbifa caakka,zararbifa caakka” alaphphee woroodiin yoo awwansaatu awwantun.

1. Oosuti alaphpheeno gagari aleen gagissa mainni he,unta assu.
2. Awwanannoha caakiseen hujateen malahu
 - Biishsha caakka,zaraar bifa caakka,hixbifa caakka ytan gai.
 - Biiishsha yu uuri saxaantoot sarbit egedam ma’inentake miizaana qorab.
 - Zaraar bifa yu la’cit saxaam
 - Bonxi bifa yu mar yeeanan biskiliitiaaleen hoogo kameeliaazeen iheemaga asseen gagari aleen saxaameenunta assu. Oosut wole oosoon mexxeda bacitumbuga hannu martayoondo xaimm.
 - Awwan caaku aasaman qaxeechch oosut wonaa saxaanchach yaannant saxaamu,uuru,hoogo mainnenii miizaana qorabi hujatunta assu.
3. Qawo jeechche annanna ikke qlam bifaakka gain alachchas alphitunta gabbru.

Eraanch xa’mmichchaakka

Caakkaka ga’e mada sarbeen saxaamu, la’cit saxaamuhu uuree hawa xaaceesa ikke meeteet ?

- Kanniich biri ka caakkaaka dageenan ? hakane ?
- Bireeta ka caakka kaach hati gagaki’ne genanchchaach ka’ mamiya zaicin ta’ mammamm.

QUTTU

woqqee ali traafiikki genancha ka’ mamiya caakki aleen yoo malaataakka boonchu hasisano.

Alachcha wollo 27.1 zuru’mai awwanu

“zur’mai awwanu” yamamano alachcha alaphphe gura hoogo makke saxaamu le”isunta assiya woroodiin yoo awwansaaka awwaniyye.

1. Oosuta lamu lamu bekkiyye
2. Behontoo, osooch matus awwansanoga alachchas alaphantan domantunta assu.
3. Annanka annanka qafiich wolu jalu kodaan ihano qaxxiin alachchas doomitaa,
4. Woroodiin yoo mala caakkiseen malakkiyye
 - Mariyye yaano laaga ytooda gu’ munku macootooru gagissa sanu gimmitiin bakkni meetira qee’rit awwansaanchi makke anga aassita.
 - Awwansaanus makke angassa ali fushshiini woru mugainii kiflaan doa’ritoo udu angassa saxansitun.
 - Uuris ytooda gu’ munku madada yooru awwansaanu ytooga doort jaallaakkasa makke angassa awwansitaassa
5. Mato hoogo lamo daqiiqi annannoomaan marten uuriyye yssa.
6. Gu’manka jeechchu oosut jaallaakkassa xuuddaha ihussa xassu.

Eraancha xa’mmichchaakka

- Alachchas jeechchu annanna ikke uolu saxaamiin jaallakka anga awwantenaniyan mihi macoocame ?
- Kanniichchi bire gurata makkita makke udu saxaanteenan ma ateentaha dageenan ?
- Gurataa makkita ma atenan ?

26^{ki} Gebaa

Alachcha Wollo 28: Kukkenna

Ciillaanu hada fushsheema zakiin qafa qafa ikunta assiin kodaan kodaan matussa xa'maanchu iki “kukkenna” ytunta wolus ammo fanqashshaanchu iki “ma dagan” ytan alaphhitunta assu.

Awudishsha

“kukkenna” ?

Laalo zari aazeen matus aneet

kansheen iteenno'e

bululamee me

Aazeentai batau wo'u yo

an ayeet ?

fanqashus :- Burtukaana

kukkenna ?

gatee laalo aaziichch matus aneet monoomai kaare'a shuri bonxbifa An ayeet ?

fanqashus:- kaarootaa

28^{ki} Gebaa

Alachcha wollo -29 zabbu daqqu

“zabbu daqqu” yaano Alachcha alaphphiya genit ilitooda ka'mamiya enkee'nu le'unta asiya woroodiin yooraa awwansaatoon awwantun.

1. Oosuta 6-10 yoo nifilaakkaan behantun.
2. Annunku annunku nifili oosut korbichchu hujatunta assu.
3. Annankannanka nifiliich “Doktori keesaanna” awudi alaphphita oosu doo'ru.
4. Annanka annanka doktoorchiya xorbuta aassu.
5. Oosut hakka moosi malaataakka gaitaaga asu.
6. Awwanti yooraa caakiseen hujateen mlahu.
 - Xorbit baatantaahu moosi “zabbinent”
 - Fa 'o oosut moosiin afanto oosoo keesaanna su'mit alaphpitaa,
 - Moosiin afanto oosut uulla aleen gulubeentas guphphita
 - “doktorchu” anniyanka anniyanka ciiliay guraachci makke udu “zabbus” torano.

- “zabbus” ubbo ciiliich gulubeeci marano.
- “zabbu” ubbo ciiliba gulubeci marano. Wolunku xorbboochch guraani makkeni yooru gulubeecita.

Eraancha xa’mmichchaakka

- Alachchas jeechoon xorbus ubboda mihi macooaameki’ne ?
- Kanniich bire Genanchiilliteen dagenta ?
- Matu genit iilliteen sarbiteen ikera /zabbu/ daqu hogeentada ma ikeenan?

QUTTU

ma moossuhu affoda sannantas akamamuha aassammo zabbu xabbenaga aaqqu hasisano.

29^{ki} Gebaa

Alachcha wollo 30: Aphphante mucurima

“aphphante mucurimma” yaano alachcha alaphphiteenan gagi mucurimma zaicitunta asiya woroodiin yoo awwonsaanuta awwantun.

1. Chookka hoog markeeraa ta’mtéen garee ke’I maara maareessu
2. Ciillannuta shooliich le’u nifila beehu.
3. Ciillannu wonaa maariich zakiin uuritunta kulu.
4. Anninka Anninka nifili bireen bireen ontiichch tordum illan qaxeechch yoo meetiru qee’r shoolu mucurimma qorabeenno ma’nn su’mtaa xuufaakka uullaaleen misilu.
5. Mucurimma qorabeenno odaakka malahano ontu mislaakka qixanssu.
6. Ciillaannu annanka annanka mucurimma qorabeeno oddaakka su’ma hitita maheeka’ltando caakkissi xawatunta assu. Awudishshaata kuun iinko miiqancho iinku aashiyani mucurimma qorabiya ka’lano.
7. Annanka Annanka su’mammo aazeen gagisi mucurimma qora phphano odaa misliin afuushshu
8. Awwanti woroodiin yooru caakkis hujat malahi
 - Matu mucurimma hujit ga’antooda annanka annanka nifiliich mamatu cilia hujeentas hasissa odaa afu’litoo ma’ni sarbit dawudunta kulu. Awudishsha anga a’liyye yeemada saamunu yoo ma’ni dawudu.

- Uulla aleen misilamo maini iillitooda mati lokkassa aagisi onto sokondaan angassa a'litaaru, inkussa miiqqaaru k.k.a awudisiissa.
- Hikaniichch zakiin ke'o ma'nissa fanqaltan awwantaa hujeeta kodassa qoraphphita.

9. Hujis hujataa mucurimma huji

- Iinkku miiqqu
- Muummi huphphu
- Manooma a'lu
- Xulunga mu'ru
- Anga a'lu

Eraancha xa'mmichchaakka

- Fanqalaanteen ateenata mucurimma hujit mahan ike ?
- Aluudiin kulantoo fayiimma hujee kaalatus mahaan ?
- Iinkkuki'ne me'o bareen miiqaqitenan ?
- Angaki'ne a'liteenantaahu haka jeechchutan ?

QUTTU

Gagi mucurimma qorabu fayimaata hasisano.

32^{ki} Gebaan

Alachcha Wollo-31 Ayyaani bare Huji

Ayyaani barakka hujatantaa hujena hasanassa Awudisiissa alachcha alaphitunta asiya jeechchis aazeen waaltaa hujaakka annanna atunta assu.

1. Ayyaani barakka odaqantaa odishsha, wogisi muuziqa. Mazmuraha qiixanssu.
2. Ayyaani braakka minissa aazeen wujatanta hujaakka ciillaannu kifili jallakkaan xawatunta Eran tunta assu.
3. 5-6 iilan qax'eechch yoo nifila qoocu
4. Niflantassa matu ayyaan bari doo'rt ayyaani bari ma bifu hujit hujatantaaga awudisiissi alachchaan calaphphitaaga assiiyye.

FUSHSHAATU

Aagga.....	59
Huje wollo1 Gaga dagisiisu	60
Huje wollo 2:-1-9 wollaakkata wollisiisu.	60
Huje wollo 3:1-9 yoo wollaakkate wollisu.....	60
Huje wollo 4 : 1-9 yoo wollaakkata Laagan Gau	61
Huje wollo 5: wollusii wollisamanora xaazu	61
Huje6: Irasa Afuuhaa Xa'muhaa	61
Huje wollo 7:Xefxeffeenna aphphansiisu.....	61
Huje wollo 8: kottoo fidallaakka wiinshu	62
Huje wollo 9 Wollaakkata laagan xaafu	62
Huje wollo 10:Gaga kaa'lu.....	62
Huje wollo 11: kottoo fidallaakka wiinshu	63
Huje wollo 12: Manaakkata kaa'luhaa Genuhaa	63
Hujje wollo 13 :- maransaani bifa	64
Huje wollo14. wollakkan misila misilu.....	64
Huje wollo15: Saantmaakkata Birribifaakkata.....	65
Huje wollo 16. Bixxaakkata qaxiitassa Tuubu	67
Huje Wollo 17: Odaakka qalamissaga Afuushshu.	67
Hujje wollo 18: Xawaakka su'mhaa kaalatutaa	68
Hujje Wollo 19: Fidallakka Annannaassu	68
Hujje wollo 20: Ilansoomassaa birsawansaatussaa	69
Huje wollo 21.oota	69
Huje wollo 22:xeehpheenna hujatu.....	70
Huje wollo 23: Qalama Qixxansu.....	70
Huje wollo 24:Ootata Awuxxansu	70
Huje wollo 25: Haqqaakkata Le'isu	71
Huje wollo26:-Odaakka ma'ne Haraarma Awuxxansu.	71
Huje Wollo27:-Laagata annanna assuhaa nabbabuhaa.....	71

Hujee wollo 28.Wimmala Hujatu	72
Huje wollo 29:- zaazzaara qepera ikkora annanna assu.....	72
Heje wollo30:- uurishshaan awuxxansu.....	73
Huje 31 Miqqichchaakka Aphphansiisu.	73
Huje wollo 32 uduhaa qeeru haa annanna assu.....	73
Huje wollo 33 Heegeegu dagu	74
Huje wollo 34 ikkolaakkatake. Kee'mintassa awuxansu	75
Huje wollo 35 angana ille mexooma qaarsu	75
Huje wollo 36 xawaakkata Aphphitsaga tuubu.....	75
Huje wollo 37 Fidalaakkata, laagaakkata, Shalala wiimmalaakkat xaafu	76
Hujewollo 38 udu annanna assu	77
Huje wollo 39 traficka'lchh gaga Quraphphu.....	77
Huje wollo 40: Hawa iilsa fooshaamaachii Folamaachii gaga qoraphphu.....	78
Pluje wollo 41:- Ka'ltiichch gaga Qoraphphu.....	78
Huje wollo 42:- woraqati guufuta hujatu	78
Huje wollo 43: ikoraakka xaacu annanna assu.....	79
Huje wollo 44 annanoma hasu haa awudisiisu.....	79
Huje wollo 46 Barin hujatanta hujjeta	81
Huje wollo 47 Ganbitaakkaa xawaaqqu.....	81
Hujewollo 48 Gebees barrakkata	82
Huje wollo 49 Gat kaashsha qorabeen afu	82
Huje wollo 50 Ichchata	82
Huje wollo 51 cillaakka hujeta Gajaajju	84
Huje wollo 52 bar wollisu	84
Hujewollo 53 ichch etue iteenoo jeechchu qorabamu ha siisanoo fayyima seera .	84

AAGGA

Ka xuuf azeen annannu annannu mexxin hoogo nifil hujit qxaante. Qxantoo mexxen hoogo nifili hijit wolunku ciillanu matu bari rassan xuufi aazichch mato bare hujata hujatuta assitentaran woyyano. Roshsha xufaan yoo azzazzuta awwan rossanu azzazantora bareedaga aaqitaaga awaniyye. Azzazzuta aqiya dandetuburiya kalatu assiiyye. Ku shoohe gabaratut eraqancha jeechuaa annanna hujeen rossoha xinxisu /mala abbis zahiccittunta kaa’lich abbankka fiddalaakka laagakka wollutaa annann asshaaxaafuuhaa mislaakka buurn angaakkassa he’riyya xawantas tishshita aqqitunta kaa’li yyessa.ka xuuf azzeen hujata hujatiya dandesano bilaatakkat afu’lte .ka bilataakkat odoomatota shiqqohaa ikko daafiya lalacano hoogo ccumamo xawa le’iseen ta’mie dandesano.

1^{naa} Gebaa

Huje wollo1 Gaga dagisiisu

Ciillaakkat kodan kodan xoqqietan maos aleen bajige gagase dagisiiso anniga kiflissa jalaakkata gagassa dagiisunta awwanto birs awwnsaatu awaniyye.

1. Ciillckkat hasantasa matu matu kifilisa jalaakka bireen uuritunta assu.
2. Ciilat/lu bajiget keesichch maccotogiin gagassa dagiisunta fareissu.
3. Ciillckkat gagasa daisisaniya fa’os ciillakkat dimmiyet awantunta assu.
4. kanigiin gu’ mukk ciillat kodan kodan gagassa dagiisunta saama aassu.

ZAICCIYYE

ciillakkat gagassa dagisiissaniyan su’ma ,edimaa,min abaroos su’ma,iitiitaraa gibbaara kulissa xassiiyye.

Huje wollo 2:-1-9 wollaakkata wollisiisu.

1-9 yeze faydunttsan qaalar xegode gaar kaalli yeze tiinon suubin ingginttidanno kaalloto.

1. 1-9 yoo wollaakkata laagan hujatunta awanano birs awansatu awaniyye.
2. 1-9 yoo wollaakkata laagan xoqqasit mexxedda gaitunta assu.
3. ciillakkat wollaakkata barg barigit laagan wolisiishooch zaakkin ciillaakka meererch ekuyees ciilla saama aateniyan hikaniganka wolisunta assu.
4. kanigakka assuawud yoo anniganka ciillaakkat k 4-6 ikko nifiliin afushsh kodan kodan wolissutta assu.

Huje wollo 3:1-9 yoo wollaakkate wollisu.

1. 1-9 wolisiya kaa’lta odaakkaata agudshata,gagais zuru’mma,qorikkaii hoogo awuxanta xawakkata qixxansu.
2. Odakkata ta’mt wolaakkata laagan annanka annanka birssawanusa qaain ciillakkat fanqalansit ga’ituta assu.ki
3. ciillakkat wollaakkatafanqalanist laagan wolishshoch zakkin ciillakka mereerch ekku yeeto ciillaaakka koyisiin awuxamanogiin wolissssuta assu.
4. kaniganka ciiakkat k4-6 yoo niflin afuushshin kodan kodan wolissunta assu.

Huje wollo 4 : 1-9 yoo wollaakkata Laagan Gau

1. 1-9 yoo wollaakkata affo wollo kaarda qixxansu.
2. wollo karda gu'mukk ciillaakkat xuuda ma'nen affushshu.
3. 1-9 yoo wollaakkata qera'ro bixinii malakan qqqgiyye .laagafushshin matu gau.
4. ciillakkat ga 'nto wolaakkata awwant laaga fushshussa xoqqat mexeda ga'itunta assu.
5. ciillakkat wollaakkata fanqalaalansit laagan wolisiishshochch zakkiin ciillaakka mereerch ekkiyee ciilla koyiisiin hikkanganka wolissiissuta assu.

3^{ki} Gebaa

Huje wollo 5: wollusii wollisamanora xaazu

1-20 yoo wollaakkaata qorikkeen hoogo aawudanorin maauta wollus wolisamanorin xaazutanii wolisutanii awwano birs awwansatu awwaniyye

- ciillaakkat 4-6 yoo nifilin afuushshiyye.
- nifiliitassa 1-20 yoo muranto wollo kkard aakkataa wolisunta xawaakkata bata,a qorikkakkata kinu haqq laalu.k.k.A aassu.
- ciillaakkat nifilin ikki wollu wolisanta xawaakkan xaazutanii wolisutan assu.

Huje6:- Irasa Afuuhaa Xa'muhaa

Irsasi afuuha xa'mhaa rosunta assiin 1-20 yoo wollaakkata burtunta awano birs fushshaatu awaniyye.

- Gu'munku ciillaakkat irrasasa afuunta aassu.
- xabeena irsaas affu malahiin 1-20 yoo wollakka aaziichch matus saleedi aleen chookin buurtunta malahu.
- Gu'muku ciillaakkat 1-20 yoo wollaakkata maariichch fultu' naan marich buuru rossunta assu.

Huje wollo 7:Xefxeffeenna aphphansiisu

Xefxeffeenna qixxantoo 1-20 yoo wollaakkata aphphansiisiin xaafu rossunta awwano yoo birsawwansaatu awwaniyye.

- 1-20 yoo wollakka xefxeteen qixxansu
- Gu'munku ciillakkat irsaasa affunta assu

- Xefexffeen qixxantora 1-20 yoo wollo aazeen matus saleed aleen cookin aphphonsiin xaafeen malahu.
- Gu'manka ciillakka xefefeenin qixxanto 1-20 yoo wollakat maariichch fulu'naach alaphphnisiitunta xaafutanii assu.

5^{ki} Gebaa

Huje wollo 8: kottoo fidallaakka wiinshu

Ciillakat nifiln nifiln koribichchu hujet afuu'ltunta assiin “ itiiitaa alachchata” xawatunta hikkaniin nifili biremanchu doo'ru dimiyyen hanasu xiinxalimman beeqamu rosunta assiiyye. awwano birs awwansunta awwniyye.

- Ciillaakkat kottoo fidallaakka winsheen xaafu rossunta awwano birs awwansaatu awwaniyye.
- gabaraato maxaf aazeen koottoo wollaakka winshiin malahano annanna sanxaraga qixxansu (awudshaata kaniichch worodiin yoo saxxaraag bifa
- ciillaakkat kottoo fidallaakka wiinshiitan xaafu rossunta assu.
- awuxamano wolu wolunka sanxara azen wiinshii 1-20 yoo wollaakkata xaafu rossunta assu.

Huje wollo 9 Wollaakkata laagan xaafu

1-20 yoo wollaakkata laagan haasaawiteenan ciillaakkat fanqalalaanstan xaafu rossuntaa assiiyya worodiin birs awwansatu awwaniyye.

- ekku yeto ciillaakkankohisin saleed aleen wollaakkat kulantani xaafunta assu.
- gu'munku ciillakkat irsasa afunta assu.
- k1-2o yoo wollakkat mato matu laagan kulammaniyyansa xaafunta assu.

Huje wollo 10:Gaga kaa'lu

Ciillakkat nifiln koribichchu hujate/korbo za'ite afu'ltunta assin gaga kaa'lu hasishshat ciillaakkata eransiin zahiccussa le'isunta assiya awwanto birs awwansaatu awwaniyye.

1. kifl aazeen ciillakkat bari huji hujataan'yan hikkusin angaakkassa aa'ltaniyyan iilissa ali'taniyan ichchassa itaniyyan caamasswort malahano misillaakkat god illeen saqaliyye.
2. barees hujeta ciillakkat hujatunta dandesano kaa'l odaakkata kifila eebin annunnk annunnku ciilu gaga kaa'luu roshsha mineen rossunta assu.(Ashangulita miidu,gamixxoxxa shishhanchu)

3. Gaga kaa’laqee hasishataa kalatus ciillakkata caakkisu.
4. Barin baren ciillaakkat gagassa kaa’laqiya dandeessano hujeta (anga aa’lu, oddishshataa odaaqu ca’ma wo’ru, itu muccursaqqu muummi huphphu k.k. A gagintasa hujatunta assuhaa faareissuhaa
5. muummi huphphuaa alia’lu ciillakkat kifili azeen ashanguiliitin rossunta assu.
6. gagassa danditit hujatta hakkas hujtaa malalen dagissiin/ anga qanbisiisiin biren lallu k.k.

6^{ki} Gebaa

Huje wollo 11: kottoo fidallaakka wiinshu

- Ciillaakkat kottoo fidallaakka winsheen xaafu rossunta awwano birs awwansaatu awwaniyye.
- gabaraato maxaf azeen kottoo wollaakka winshiin malahano annanna sanxaraga qixxansu (awudshaata kaniichch worodiin yoo saxxaraag bifa
- ciillaakkat kottoo fidallaakka wiinshiitan xaafu rossunta assu.
- awuxamano wolu wolunka sanxara azen wiinshii 1-20 yoo wollaakkata xaafu rossunta assu.

1		3	
	7		10
11		13	15
		18	20

7^{Ki} Geebaa

Huje wollo 12: Manaakkata kaa’luhaa Genuhaa

Ciillakkat mana hatigu kaa’liya geniyya ciillaakkata caaksen kullu. Awudishshata manuu boorroolraqanchaan awuudubbu xaacin oolanchan ,huje batineen genamiyya dandenoga manu genamoda haweeda kaa’lu yoo ha beeqamiin mani hawwa dagu k,k,a dagudanduteeta.

Bakanus nifilu manu hattigu genamano yaanoanin wokus hattigu kaa’laqamiya dandanondo eramiyye.

Ciillakkat iranto xaawa kifilisa jaalaakkat shiisunta assu.

Quttaatoon oddishshaani ifisamo manommssa gaxisaha ihus annaakkachchii akichiich wolu xudiya afiyya dandubuga affoosaaha anaakkatansa rossisanchiyas kultunta assu.

8^{KI} Gebaa

Hujje wollo 13 :- maransaani bifa

Ciillaakkat marasaan bifa amalisaga affuushtunta awano birs awanstunta awaniyye.

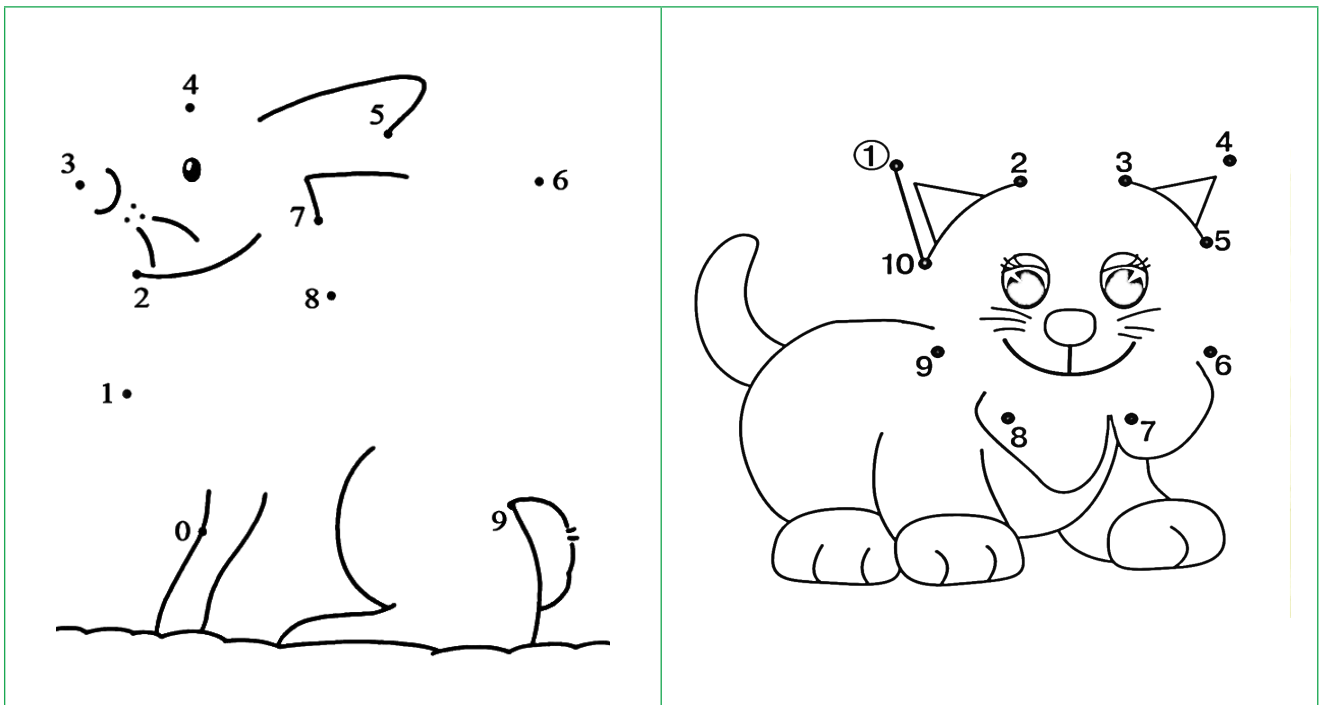
- Ciillakkate nifliin nifliin afuushshu.
- Marasaanitanne gabaanchu caakkishshaa aassu.
- Muranto hoogo qixxanto maransaani bifa Agudshata kameela ,horphphilla , babaura,faashshu, buula,haruchchu... k.k.A nifli nifila aasu.
- Ciillakkat sasu woraqata U-uullaahu,B-bobra,W- wo’I’ xaafammo woorqata nifliyaans assu.
- Ciillakkat muranto marasaanu misiilaakkata amalisaga afuushtunta assu.
- Awant kaniga awwanste marasaanu hadidoalichchu laa gadichchaayitan afuushtunta assu.

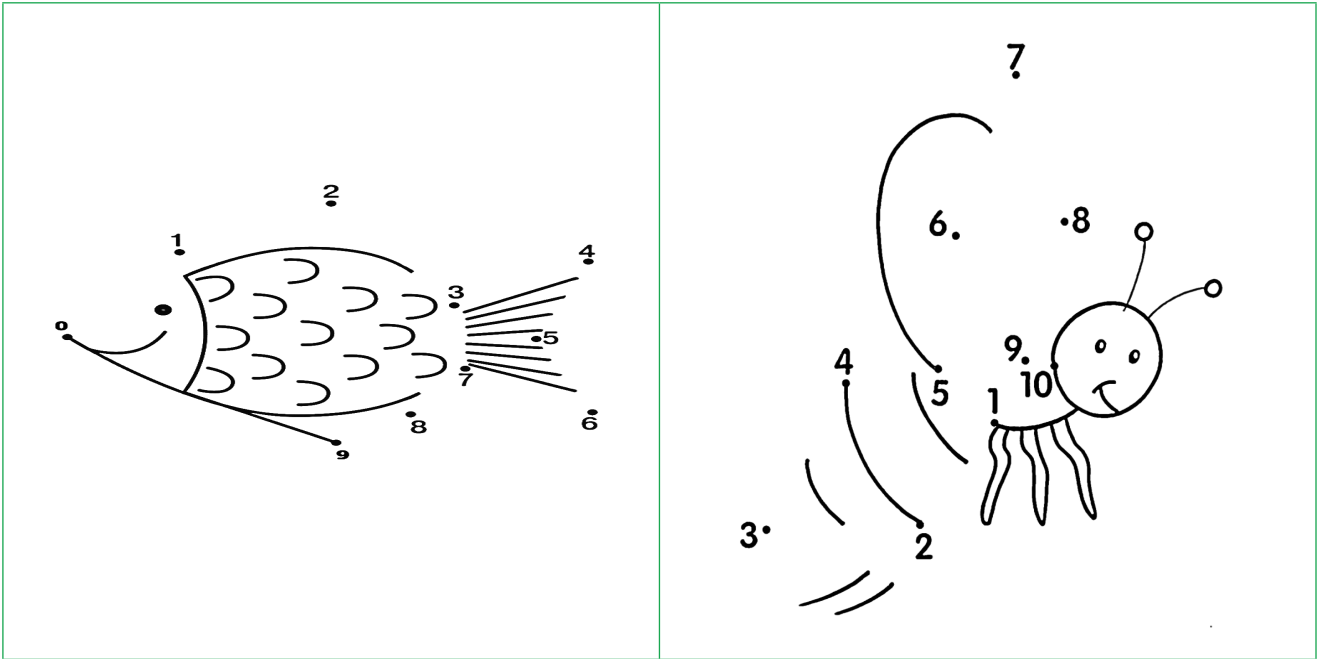

Huje wollo14. wollakkan misila misilu

Cillakkat wollaakkata xaaz matu hiratu yoos misila misiltuntta assiya awano birs awansaatu xwaniyye

- wollkaan qexamo misilaakka ciilaakkkata aasin
- ciillakkat wolloos breen yoo xefxefeena aphphansiisin misila miisiiltunta assu.
- Annannu qalamu yoo irsaasaakka asiin cillaakkat misiltoohaa qalama buurtunta assu.

11^{Ki} Gebaa

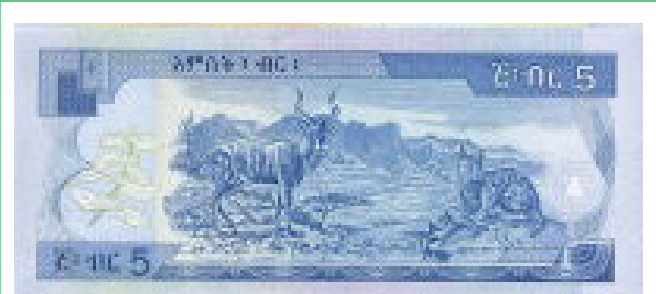
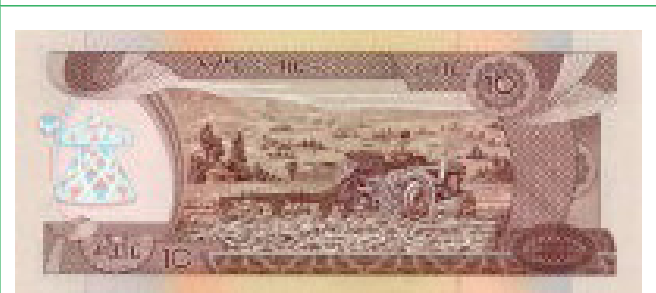
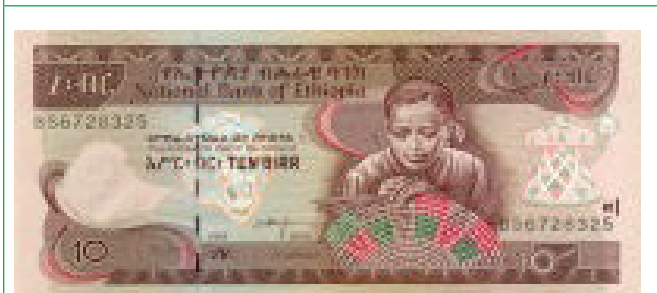

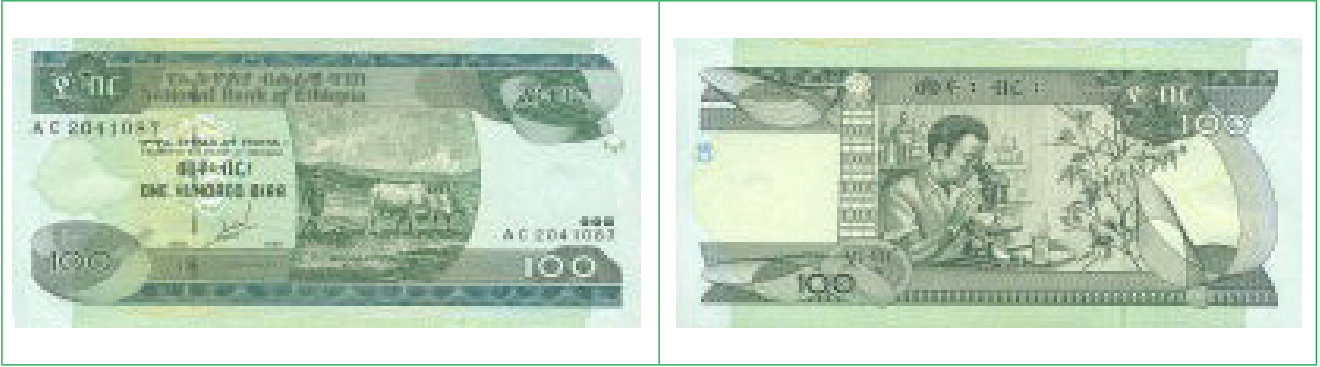
Huje wollo15: Saantmaakkata Birribifaakkata.

Cillaakat santmaakkaata bir bifaahaa nifilin aasiin qawichch abbiatubbuta assiya awanto birs awansatu awaniye.

- Kanich worodiin yooraa santimaahaa birbiaaakkata kopipi aasiin .
- Y 5,10,25,50 santima hitqunta 1,5,10,50 haa 100 bir bittinnaakka shiisen annanna atunta assu.
- Batsanto saantimataa birr noottakkata ciillaakkata nifilii aasiin qawichch abbiba birsawansato ntuunta assu.

13^{Ki} Gebaa

Huje wollo 16. Bixxaakkata qaxiitassa Tuubu

Annanna ike qaxu yoossa bixxaakka ciillaakkaata beehiin qaxiintassaa tuubbunta assii ha awwanno biys awwaansaatu awwaniyee

1. Annannu qaxxu yoo bexxaakka uurrshaanii ganiimaanii qeexxansu.
2. ciillakkata nifilin nifillin beheen afuushshu.
3. annanna uurrishshatii ganimatii yoosara bexxaakkat nifillakkata beehu.
4. ciilakkat annannu annannu uurriishshat yoosara bexxaakkata gabanichchu mereraanchuhaa qerra'rru yitan tuubuntaanii annannu gaanmaat yoosara/yoossa bixxaakkata qaccu mereeranchu gaana yiit naaritunta ssu.

Huje Wollo 17: Odaakka qalamissaga Afuushshu.

Annannu qalamu yoosara irra ciilaakkaata beehie qalamintassa annanna atunta awanto birs awansaatu awanin hujasishshiyye.

1. annannu qalamu yoosara irraakkata qixanssu.
2. ciilaakkaata nifilliin nifilin beehin afuushshu.
3. annannu qaamu yoosaraa iiraakkaata nifilkkata beehu.
4. irraakas qalamintas awudishshata bishsha zararbifa sammebifa .k.k.a yoosara annanna irraakkata mato aleen qalamintas afuushshituta assu.

Hujje wollo 18: Xawaakka su'mhaa kaalatutaa

Heegeegontaas lallitaa xawaakkaata affo misilla shiisin ciillaakkat kalatussa kultunta assiyee. awudshaata silka ma'nata waanca' woshsha adan.k.k.a awwanto birs awwaansaatu awanin hujassiishshiyeesa.

1. Heegeegoon laaliitta xawaakka affo misila qixansu.
2. misilas lallano ma'neen saqalu.
3. bixin malahin cillaakkat su'massaa kalatunta caakkisunta assu.

Hujje Wollo 19: Fidallakka Annannaassu

Fidala affuushsha malahin laagaan gaitunta assin fidallaka bifa annanna atunta assiyaa awwanto bires awwansatu awwaniin hujassiishshiyeesa.

1. gebees fidala (a,i,l,m,t, u, r) ciilakkaat laagaan fushiin iriin dagisiissu.
2. fidala (a,i,l,m,t, u, r) laagaan iriin annanna atutta assu.
3. annannakka annannankka(a,i,l,m,t, u, r) matu wolloochch miin annanna ihanonda ciillaakkat eraqqantunta assu.
4. ciillakkat fidallakka irra uuleeni saleeda ta'min angant assa uleen annanna atuntunii matu matiin awuxansiin caakkisu dandetuta assu.
5. xafanto(a,i,l,m,t, u, r) afoo worqataakka ciillakkata aassiiin fidalaakkat gardabinin gardabin rossani laliitsunta assu. Awwdishshaata, wonaa, “a” awwan “I” awwan “I”...ilanqaxeechch gaansit xaatunta assu.
6. gansiit xafoohaa jalaakatansa malakunann mahandonii xawattunta assu.
7. Xef xefeeniin xaafamoohaa (a,i,l,m,t, u, r) affo worqataakka ciillakkat assin ciillaakkat gardabantassan xef xfeena xaazunta aassu.
8. annanna irrakkan fidallaakkata annanna annanna xawakkan hujatuhaa xaafuhha rossisu kkorkeen haqq laalon duffiin kibrihaqqen...k.k.a
9. wo'I qalama xa'min za'miin zu'rumantassa dagaqantoo fidalakkaa xaafu rosissu.
10. cillaaakkay (a,i,l,m,t, u, r) fidalaakka laaganiin irriin annanna assiinkodan kodan fidal saleed alichch nabbabisusanta assu.
11. dagaqantoora nabbabantoo fidallaakka irri worqati aleen xaafunta faareeisuu.
12. Ciillaakkat(a ,i , m , t ,u , r) fidallaakkatas laagaaniirrin annanna assin kodans kodan fidalas saleedis aleen nabbabissiisuntaassu.
13. Dagaqantoona nabbaboo fidalaakka irraakka worqati aleen xaafuntaa qaarsu.
14. Ciillaanu xaaffoo “ A “ aa fidala fanqaalaansitxaaffan rossunta assu.

14^{ki} Gebaa

Hujje wollo 20: Ilansoomassaa birsawansaatusaa

Xawaakka meraroon yoo ilansomataa birs awansotunta zahicctunta awaniyyessa.

1. batinit yoosahaa annannu qalamu yoosarri odaakkta agu awdishshaata xorbu, laalchu, qorkkaata qariissa, giometere irraakkata daqiqaakka. k.k.a batisen kifila afeen waaliyye.
2. Hikaniichchin annanna qaxu yoose odaatakkataa wolsantara carkeen nifilaan nifiilandaagaantaa ciillaakkata beekiyyessa.
3. Awanste awuxantaa wolisantaaara mato aleen axaawnta fareishshiyeeessa. (awudishshata shakakka, li'laashsha, qawu, abba... k.k. aikkora mato aleen sheesu.
4. miin awuxantando ciillakkata xa'miyyessa.
5. fanqashshu aassitunta fareishshiyee.
6. hikaniichch awuxantubura annanna wolsantara fuushshit afuushshituntaa ciillaakkat fareishshiyessa.
7. miin awuxantubado xa'mteen fanqashshaatunta fareishshiyessa.
8. awant annanna ilansaan shiiisoo xawakkabirs awaanssaatoon afuushshitunta xawaatuta assiyee. (awudishshata, qawu, mereeraanchuhaa abba yeeno abisanch gardabba Qutaatoon xawaakka mereeroo yoo ilansataa birs awansatu yeenohu mali aleen qutesiishshiyee).

15^{ki} Gebaa

Huje wollo 21. oota

Wolisanta odataa qucceta odata sibaago azeen shissunta assin ootunta mala zahiccituta assiya awwantare birs awwansatu awwaanin hujasishshiyessa.

1. wolisanta odataa quceeta qixansu.
2. oota yannat mayannatado ciillaccta kulanossa.
3. quceeta qorkeen ootaoot awudishaata oota hujateen malakiyyessa.
4. qexantoo wollesanta odata qucceetaakka cillaakkata beekiyyessa.
5. ciilaakkat xudoogiin wollsanta odaataa sibagaakkata annanna oota ooti malakunta assu.

Huje wollo 22: xeeppheenna hujatu

Bonxichch kirireena worqatiichch markaba hujatu gabaramin annanna xeeppheenna assitutta ka’liyyessa .awwano birs awansatu awanten hujassiishshiyessa.

1. bonxaha worqatahaa qexxansu.
2. bonxiichch kirireena worqatiichch markabaahaa jetahaa hujaten malahu.
3. ciillaakkat xuuudogin hujatt malakkuntaa assu.

16^{ki} Gebaa

Huje wollo 23: Qalama Qixxansu

Bishsha buchchiichch bonxiichch xunshiin qalama hujatu rossinannanna xeeppheenna assitutta ka’liyyessa. Awano birs awansaatu awaniin hujassiishshiyessa.

1. bachcha bonxa ,zaraaruta wo’a obbito sayina quxumu qixanssu.
2. aluudiiin xaaqantoora ta’miin hattigu qalama hujatu dandeesanodo malahu.
3. aluudiiin xaifantoora baxabaxiini xunshenii qalama hujatu rosunta xuudsu.

Huje wollo 24: Ootata Awuxxansu

Ciillakkata annanna odata assin abbano qawano qaxxu ihano yetan awdisisunta assiiyye. Awantora birs awansatu awaniin hujassiishshiyessa.

1. bixxaakkatta geometrer irraakkata, quceeta nifilinafuushshiin cillaakkata beehu.
2. ciillaakkat aasantossa qucceetiin lamu ootaakkaata hujatunta assu.
3. awanst irraakkas meerechch qawanus matu sasu adda,matu korbichchu, matu shool adda wortunta assu.
4. lankemeessa oota azeen ontu bixu wortunta assu.
5. hikanich lammunkka hujatoo oota mizaashshin mizaashshiin afuushshituta ootas azeen yoo wolsantaara wolsunta assu.
6. hikkaniich zakin hakkus ootat batau wolsanta xawaakka yoosiga hakkuss ootat qawu wolsenoru yoosiga xa’mu.
7. hikkaniich hakkus ootat abbando hakkuss ootat kotando xa’miyyessa .fanqashshusn qucceefi ootat awuxxansit xawatunta xa’mu.
8. ka gabaaratu faqalansit hujatiin hujatena nan awuxxans mala zahiccituta assu.

17^{KI} Gebaa

Huje wollo 25: Haqqaakkata Le'isu

Buchcha wo'aa arichchcaakka ta'miin laasaan haqqaaakkatta mutisu dandittunta ka'liyyessa.

1. buchcha ,laashaa wo'a qexxansu.
2. buchcha qexxansu haa lastikksayinee woru.
3. wexachch awdishata baaqeela woruhha buchchas caakku yoo beechchon afuushshu.
4. bareen bareen wo'a agissen qorabiin le'inus awanu.
5. zakanchoon gu'mukku ciillakkat kaaasso xuudunta assiin matu matiin rosaqantutta assu.

Huje wollo26:-Odaakka ma'ne Haraarma Awuxxansu.

Annannu qaxu yoosa oodata aasiin abbichchii qawo oodachii hakus haraara ma'n afanado caakkissunta assiiyye.

1. annannu qaxu yoo oodata nifiliin nifiliin aasu.
2. oodas xariphpheezi aleen mizaashiin mizaashiin afuushshu awdshshata distaraahaa maxafaha.
3. odaas affo ma'n xwudiin haraahaa rukkuhaa affohaa xaawaatunta assu.

Huje Wollo27:-Laagata annanna assuhaa nabbabuhaa

Dagantoo fidallaakka ta'miin qocaanto laaagakkata laaagan annanna atuntanii nabbabutunii assiiyye.

1. ciillaakkata dagaqanto a,i l,m,t,u,r fidalakka laaga fushshiin irrinii zahiccituta assu.
2. rosso fidallaaakkan qoocantoo laagata ikkoriichchii hujatanto irra mexeeda awuxansiin hiratussa dagunta assu.
3. fidal a,i l,m,t,u,r nii zabital mizaashshu/haa worutaa xaafin cillaakkat maarin nabbabuta assu. lamu,matu,ima, tum,maala, mini,miinlammu,ama,...k.k.a.
4. maranto fidalakkan (a,l,l,m,t,u,r)xaazzan laaga qoocitunta assu.
5. qoocitoo laaga fidallaakkantasa nabbabutunii xaafuntani assu.
6. annannaa annanna fidallaakkataa laagata qoocitutta assu.
7. rosseenta fidallaakkanii qoocantoo laagakka ikkoriichch huje irrin meexeeda xaaziin hiratussa dagunta assu. Awdishshata min yaano laaga min misilliin awuxansiin malahu.
8. kodan kodan jallaakks bireen qooccee laagata naabbabuntani nabbabisisutunii fareisu.

Hujee wollo 28.Wimmala Hujatu

Daganto fidallaakkan qoocanto laagata ta'min Shalala lalimo laagan wim malo qoocitataanii nabbaanta assiiye.

1. ciillaakkata dagaqanto a,I,l,m,t,u,r fidallakkata tam't hujatoo laagaaka laagaa fushshin zahicciuat assu
2. Rosoo fidallaakkain qoocantoo laagaa ta'min shaalaala wimmala qoocitutta assu.awudishshata laamu mare minii mini maala it.
3. rosso wimmallaakkata fanqaalansit nabbabbuta assu.
4. kodan kodan jaalaakkas bireen qoocitoo wiimmalaakkata nabbabutani nabbabbissunta faresu.

18^{ki} Gebaa

Huje wollo 29:- zaazzaara qeqera ikkora annanna assu.

Ciillaakkat zaazzaara qeqera keen mala zahicciituta assiiya awanto birs awwaansaatu hujasiishyee

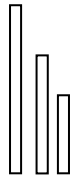
1. Waanca , xaassa, pilastiikwo'a afoohaa Aashaba qixxaansu
2. Cillaakkata nittliinafuushshiiyeee.
3. Ciillaakkat bereen bereen lamu qixxu waancaakkaata wo'iine wiimee pilastiik wo'I ooda afuushshiyee afuushshiyee
4. Hikkanich matus waancaan pilastikk wa'I ooda zariin wo'a winshiiyee. Lank meesissiihaa ona assiiyee.
5. Waanci aazeen worteeta wo'a onas wanciiba fanqoshiiyee
6. Mato wanciicha wolloo wanciiba wo'as fanqashshi taniyyan wancaakkos qexxu wo'a affaa caakkish shiyessa.
7. Awansit matu xaassa matu wanca assit wancatas wo'a winshit xaassantas fanqaashshiteen malakkiyyessa. Xaassus wimogaa xaassusi wancichohis abanogo kuliyyesa.
8. Wancanii xaasaanii wo'a beehen a'noot malaketa woqqeen wo'a inkiltani tangashitanii zazzaanorra zazzunbur keene malla zahincciituta assiiyee.
9. Hujentas keenachch abbuhaa qawuhaa zahicciituta assiiyee.

Heje wollo30:- uurishshaan awuxxansu

Uurishshan abbitaa xawaaka keentutanii awuxxansiitotan assiiyeessa.

1. Ciillaakka saso nifiliin beehu.
2. Bata’a annaanna annannaa uurishhsat yoossa bixxaakkata qeeraarru mereerranch. Gabaniihcho qexxansu.
3. Mootnifilu gerarubixxuu, lankkihu mereeraanch 3k gabanchch uurishshat yoo bixxaakkataa beehu.
4. Hikkanch nifimatech matu ciillaa ga’I abbas bixxuu afuushuta assu.
5. Nifil lamiichch matu cilia ga’I abbaa bixxiichhc awans mereranchu afuushuta assu.
6. Goofon matu cilia ga’i gabaanihu bixxu lamokka bixxach awans afuushhsuta assu.

Rosisaanchu sasonka nifilich kodaan kodaan
bixxaakkasi afushshitunta kaniga assiiye.

19^{ki} Gebaa

Huje 31 Miqqichchaakka Aphphansiissu.

Miqqichchaakka aphphansiissu

Annanna annannaa miqqichch Aphphansisiin ma’nna qax mereeron yoo annannoma zahiccituta assiiye. Awano birsawwansatu awwaniyye

1. Ciillaakkata nifilin nifilin afultuta assiiye,
2. Qixxantoo annanna awnanna miqqichch nifilin nit beehu (awudishhsata:- kanichch worodin yoo pozin lubbmilka xuufi aazeen lubimilka wollo 5k ta’mu dandeesano.
3. Birs awanano irra beechanch annannaka annanaka nifil beehini aphphansisuta kalu.

Huje wollo 32 uduhaa qeeru haa annanna assu.

- Ma’n qee’ru haa uduhaa caakkissa laaga
- onxaneen , geer aaze ali k.k.a/ annanna atutta assiiye awanto birsawwansaatu ta’maten hujasishshiiyy.

1. misilaakkata, xariphpheza, xorbu taa lominaata qexansu.
2. Ciillaakka berenberen ciillaakata lalanogiin xarphphazi mereroon xorbu afuushshiiyye hakhkanch zakkin xarphphezi mereeron mihi a fuule yiteen xa'miyyessa.
3. xarphphezi inkoon lominata /dolozu/ afuushshiiyye
4. xarphpheze mereeron xorbu afuulte xarphphezi inkon amo lomnatal dolozu afuu'le yiteen kuleyyessa.
5. Awan lamu xorbute ciillaakkach beeren berenii matus onxane matus qeera afuushsheten ciillaakata hakkuss onxane hakkus qeera yooga xamiyyeessa. Hekkanch zakkin fanqashhsu aassiyyes.
6. fanqalalant annanna annanna oudini oada afuushu uduhaa qeermata xamiyyeessa

20^{ki} Gebaa

Huje wollo 33 Heegeegu dagu

Ciillaakkat heegeegontas lalano qoocatuhaa manihuje yeete'annanna atunta awwanto birsawwansatu hujasishsheyyess.

1. Ciillaakkat heegeegu yaan omala zahiccu heunta assu.
2. Heegeegon annanna annanna qoocantora man hujete. Olalitaaga daga qaxin cu'missu.
3. Qoocatora yamantaar gagintasa coocantor foolu yooru yobaira xawwakkata ikkniya
 - Hagakkat, Fooshamat, wo'a buchchal kinu, arichachut, bezeechchut, bobira ungululut, Gomu, afaanohaa ikkoga zayiceesisu.
4. Ciillakka irra xudunta heegeegontas lalita xawwaakkata zahiccitunta ass
5. Xuden walemach zakiin xudo xawaaka ota erantuta assu.
6. Haqakka yeeno qoccato xawaa kkata arrich aqqaakka hixita annanna gatekashatahsaqee laaludagan taaga inkeensiisu.
7. Fooshama yenoro mingeza dargi moochu folamata barinbarin aciillaakkata wo'iaazi foolamata bargantoga cu'missiisi awudan woqeen zahicituta / Awudshaata mingizza adanchu, wosshichchu dargimoochchu zoobeechchu, zaguma, Gota....k.k.a.
8. Manihuje yeenoru min, woqqa, zara'am, xarpheza, barcuma ikkoga wolunku hikkani gaka heegeegontass mannii huje lalichchu ikkora ciillaakata xawaatunt faareishshiiyyeessa.

Huje wollo 34 ikkolaagaakka Kee'mintassa awuxansu

Kifili aazeen dagantaa ikkoraakk kemu caaksano Shalala, kee'ma, abbishto kee'ma yeen awwxxasituta assiya awwantaabirs – awwansaatu hujasishiyessa.

1. Ciillaaakkat korbichhcu hujata fuultunta assiyee.
2. Hikkanch zakkin qaxinii uurishshan qexxu ikkorannanu kemu yoosara haqqaakkatahooggo wolu ikkoraakkata afuu'lto Ciillakka mereeroon afuushshiyee.
3. Awan ciillaaakkat koodan kodan fultan ikkorakkat angassa aleen assiin fanqaalaasit awuxansitunta assiyee.
4. Hikaniichch kemus hakaneedo xawutunta faareisu.
5. Awan qexu qaxuhuu mexxu bifu qalamu yoosa miqqichchaakka qexxanstunta.
6. Hikkanch zakkin annanan annanna qemanar aazeents wortuun.
7. gofoon cillaakkat yoodakodan fultan angantas ke isunii atuushitan kentuntanii awuxansituntanii assiyaa.
8. Quttaatoon shalaluhuu komuhuu hakaneetedo xawauta faareisu.

21^{ki} Gebaa

Huje wollo 35 angana ille mexooma qaarsu

ciillaaakkat annanna annanna xawwaakkata hujetunt assin illena anga mexxooma qaarsistuttaa awano birsawwansaatu hujasishiyessa.

1. Shaafa, orca, haqqa haa worqata qixansu.
2. Shaata ta'mn malahizurriman corbichu, min, muruta, awudar hujatunta
3. Orca ta'mn lalukkit destita, shaata, caphphita, fooshaamamisila k.k.a. hujatuta.
4. Haqqichch/ kibret haqqa xaziin min, woqqaa---
5. Worqata ta'mn annanna annanna maarakkata, geometerta, min, ashsanqulitaakka post korda--- k.k.a. hujatuta assin illena anga mexxooma le'isunta assu.

Huje wollo 36 xawaakkata Aphphitsaga tuubu

Annanna ikkoraakka aphphita caakkisa mola, wiima, kota, abba yetan awxansitutta assiyee,

1. Shoolu mexubifa plastikk wo'I odaa qexanssu.
2. Matos oidaan wo'a winshu, lank odaa bakkan, sakki anneen sholkiman, shoolki ona awuru.

3. Ciillaakkat nifliin nifliin afuultunta assu.
4. Qixxamo shoollukkaa plastk wo’a affoora anniyanka anniyanka nifli aassu.
5. Ciillakkat molich wiimiiba wiimii beehc oniiba birsawwanstaton afuushhsituntta assu.
6. Qutaaton ciillaakkata xawakkata sereen tuubu hoogo awuxanssu caakkishhsiiyyessa.

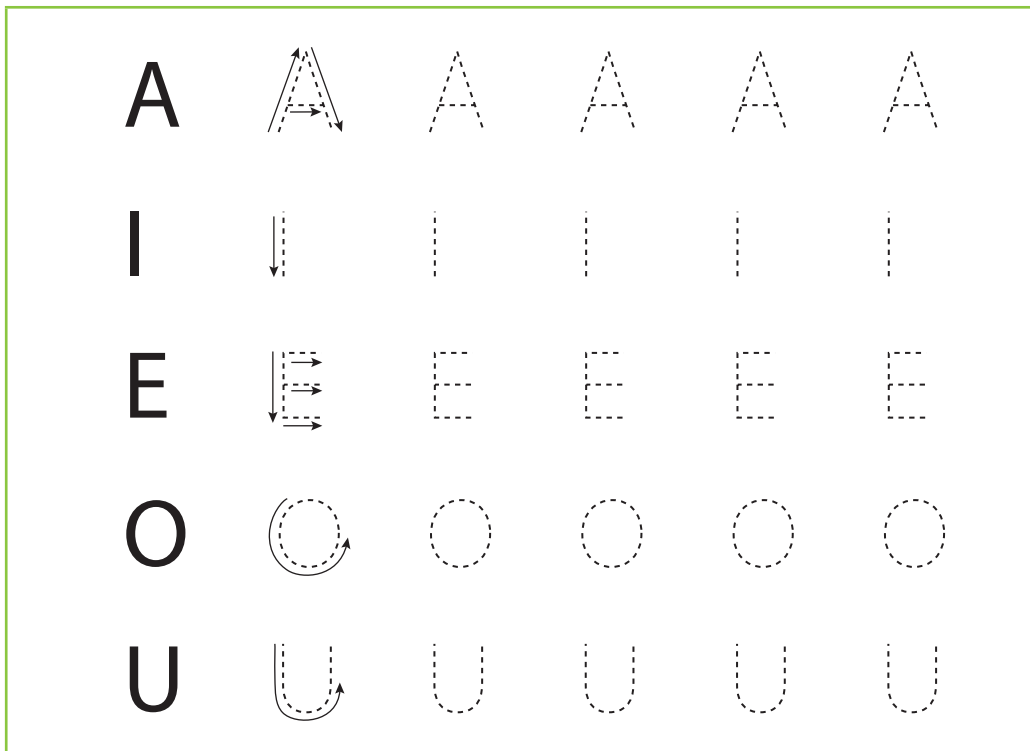
22^{ki} Gebaa

Huje wollo 37 Fidalaakkata, laagaakkata, Shalala wiimma-laakkat xaafu

Gebeesfidalata a,I,l,m,t,u,r(ta’mt fidallaakka laagaakka,taa Shalala wiimmala xaafunta assiiyya awwano birs awwansaatu awwaniyye.

1. Gebees fidalaakkatamt kanichch worodiin yoo awudishaangiin malahanchu awant xef xefeenna xaazi fidalaakka fanqaalanst xaafunta assiiyyessa.

2. Gebees fidalaakka taimt kanch worodiin yoo awudishshaagiin laagaakkata fanqal alansit xaafutaa ssiyye awudshaata l.lamu I, it m, min....k.k.a

Laagaakk aaziichch fa’oofidalaakkata wiimmaa laaziichch kooto fa’oo fidalaakkata winshitan xaafunta sssu./ awudishat manni su’ma. (B-ta- o Batamo). Fooshama su’ma L-l- lalu

3. Gebees fidalaakkata xa’m hujateeta laagaan shalalawiimmalaakkata fangalalaanssit xaafuuta assiiyyessa. Awudishata: maala it laamumar, Alimar

4. Ciillaakkat sumasaa annisaaha xaaf rossunta sumsa aazeen yoo fidalaakka zaahiccituttanii xaafu rossunta assiyee.

Hujewollo 38 udu annanna assu

Gagi lalimanch ikko raakk laliman udu caaksunta assiyaa awwanto birsawwansatu wwaniiyye.

1. Xariphphezi aleen annanna odaakka afuushshu
2. Xariphpez aleen afuultoo ikoraakka ciillaakkat xuud udaakkata xawatunta faareisu.
3. Mutu ekkuyyee cilia gain biresudu zaiuurentaassu.
4. Afuulto ciillaakka mereerch matusumass gauta assiin gamohu hakk ududichee tedo malahunta assu.
5. Udumalakkaa milaakka godi aleen xam baqe assinii ciillaakka koda kodan gain iye hakane uuredo afuu’ldo haakuuden yoo do misilaxuudiin fangashhsu aatuta faaresu.
6. Lamucillaakka ga’in barcummeereeron uurtunta assin ayi makeenayi guran uuredo wolu ciillaakka xaimn fanqashu aatut assu.
7. Maatu ciila qers afush, wolluu barcumba shish uursh mereeroontas yoo wanbaragiin

Uretoma’nt ayi qerando ayis onxantad wolus cillaakkat xamiin fangahssu aatuta assu.

Huje wollo 39 traficka’lchh gaga Quraphphu

Ciillaakkat sirahaa zahicciitunta assiya awwanto birsawansatu awwaniyye.

1. Ciillakkat traffic ka’ltichh gagasa hatigu qora phphitado anuamakate xa’ni kifil aazeen shisunta assu.
2. Ciillaakkat woqqamurt higaa jechchu trafik seera qorabu hasiissanoga dagsiisu
3. Trafikk marbaatu bishshab chaakkishooda.

Kamalaakkat uurteen manaakkat woggaamurt higiya dandetega. zaararebifa caakkishoda bonxibifa caakkishod uuru hasisanoga kamalate marentoha ihus zahiccisiissu.

4. Kameelewoqqeeleen

23^{ki} gebaa

Huje wollo 40: Hawa iilsa fooshaamaachii Folamaachii gaga qoraphphu.

Ciillaakkat hawaiilisa fooshamachi folamachi gagas qoraphphituta assiiyya awwanto birsawansatu awwaniyye.

1. Ciillaakkatahawi ilissaa fooshamach foolamach gonga qoraphphu hatigu dandlado nannan amakkas xamt kifil aazeen shisunta assu.
2. Gamtarch hawaii iilisaariich gagaasa hatigu qoraphphu hasisanod inkiinsiisuu/ awudishhsata woshichchu, Boora,---k.k.a.
3. Kartaaran moosu ebaara foolamata annanna assiin ciillaakkat, hatigu qoraphphe danditand etansu/ awudishshata:- woriicho, biinta, zeeshshu ----k.k.a.

Pluje wollo 41:- Ka’ltiichch gaga Qoraphphu

Ciillaakkat annannikki geera busanorch electricich eelowi’ichch gaga qoraphphiya dandetuta assiy awwanto birsawwansaatu awwaniyye.

1. Cillakkat annaniikki giira atisiisaa xawakkaach elektirk wo’a ka’lticha gaga ka’amamu hatigudanditando aniamakkaa xa’mt kifilaazeen shisunta assu.
2. Annanna nannaana giira afisissa xawaakka affubuga kibrita alaphphu hasiisuubuga dagisiisu.
3. Elekterkk Shubuta afuuhooggu annannakka kanshamo ma’nte hawaiiisanoha ihuss in keensiisu.
4. Laga:- zootuu eela , wo’a wiimmo barmeelee aleen olaleenan ala phphu ka’ltiye hgisaamocha ihuss awujjogiin eleransu.

Huje wollo 42:- woraqati guufuta hujatu

Worqat quufuta hujatunta xaazunta assin zurma filatima le’isa awanto birsawaansatu awaniyye.

1. Worqata warqat afisiisanachu, magassa masmaranchu qexansu
2. Worqattaakka qacisin mare muru.
3. Muranto worqatakka qophphichchoga erinimatu quphphihchcu wolo worqate mexedaxazeen woragat guufunu hujatuta assu.

Huje wollo 43: ikorakka xaacu annanna assu.

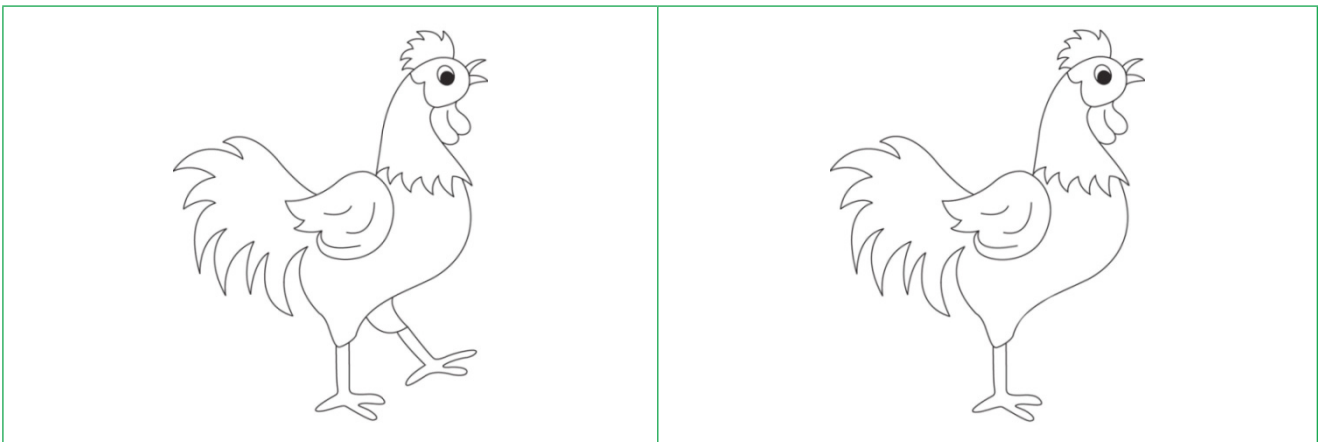
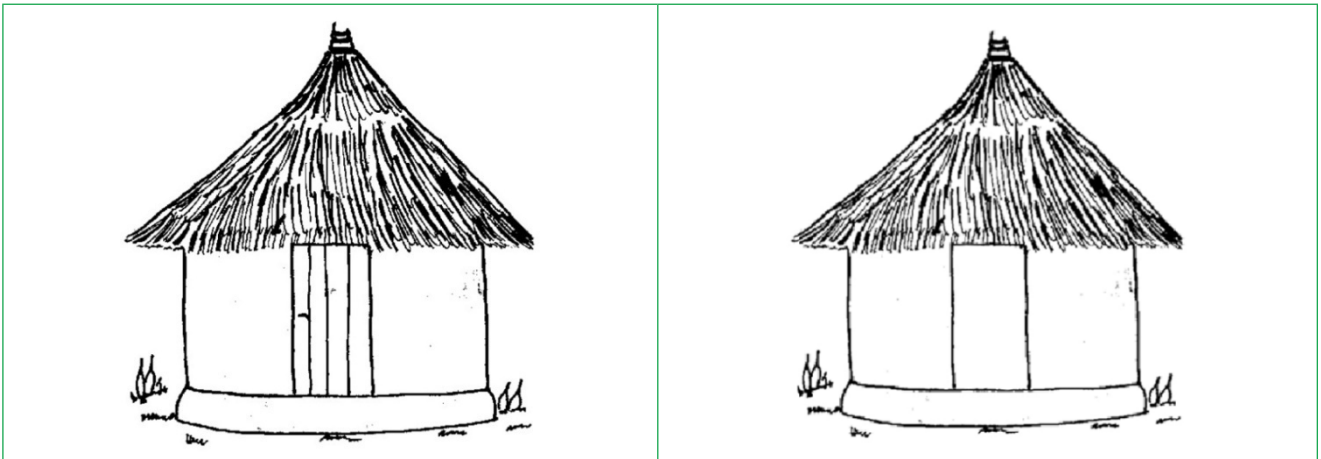
Kifil aazen lalita ikorakka ta'm siireen tubata afuushasilgiin ikorakka xaaccu xawatunta assiiyya awwanto birsawwansataakk awwaniyye.

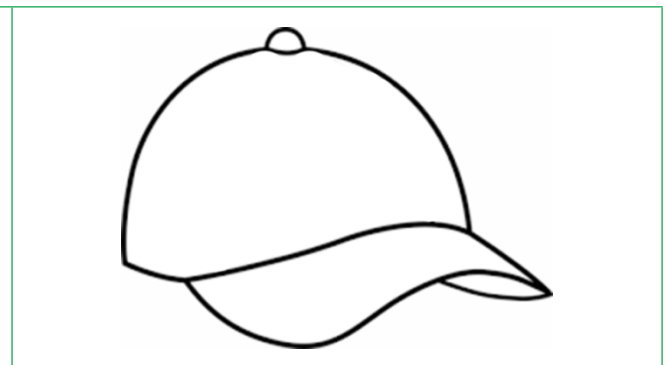
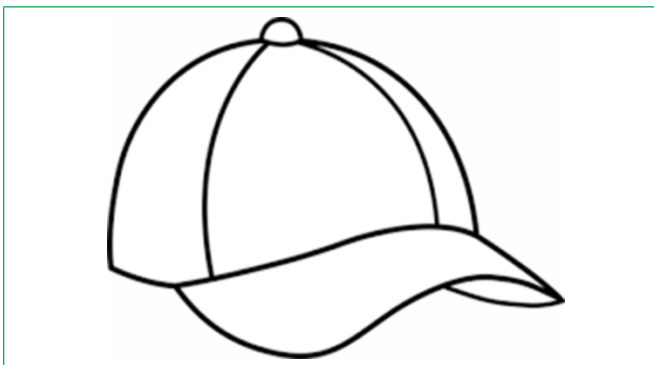
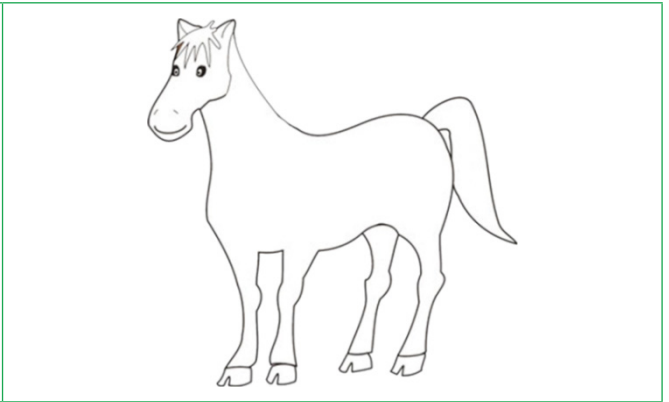
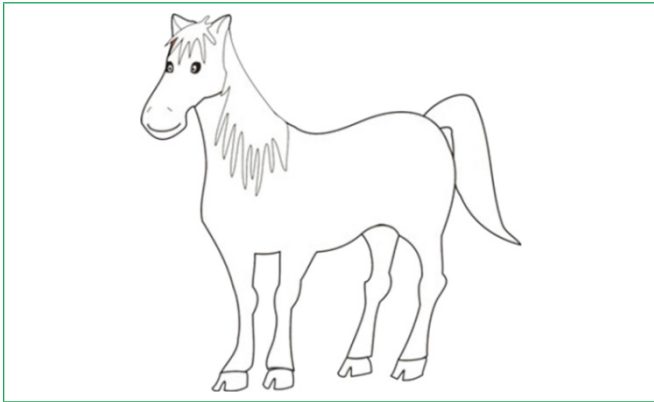
1. Kifil aazeen yoo ikorakka seerini afuushshu hoogoo tuubu.
2. Ikoraka afuushashassa wolo ikorakka afuusheh giin bereen; etariin, guraan, makeen,....yyen hatigu caakkisu dandeetando xudissu.
3. Ikoraka afuusha ciillaakkat yoo beech udigii beren, etariin, guraan, makiin--- k.k.a yetan cakkisunta assu.

Huje wollo 44 annanoma hasu haa awudisiisu

Awuxanta xawakat ikodan quwu annannomat yoosa lamu misilakkata tamiin kochchooha zahiccin annann attutaani. Awudisisuta assiiyye, awanto misilaakka tamiyyee.

25^{ki} Gebaa

Huje wollo 46 Barin hujatanta hujjeta

Ciillaakkat barin hujatarta hujetaa bar aazeen yoo jeechch caakkishsha annannaatunta assiiyyee awantoo birsawwan saatu awwaniyye.

1. Gasima, barra, oze hujatantaa hujeta misilin malakunii esandiituun
2. Bari barin hechaantossa rossaa mineen hosaniyye, min ta’obarchaama hujatando xa’missa.
3. Misilaakka qixxansiin misilialeen lalitaa huje xudin awuxxaantarn xazunta assiiyye.
4. Bar corbich zayit hujate coorbos zayisoon burtukanagudona qalam buurt hakk jeechch awudando caakkishiyyeessa.
5. Ankart bakkan corbu hujat ganbala qalama buurii bezaakkanta hujatiin hakk jeech xudisanodo caakkishsiyyessa.
6. Hikaniichch zakkiin jeech kulano mala jeechch aazeen hujatamano haa malakka misilakkaa xaaziin kushsaaganca giin hujasishshyyessa.

26^{ki} Gebaa

Huje wollo 47 Ganbitaakkaa xawaaqqu

Ganbitaakka xawaaqqu ciillakkat mintess heegee gantas Rossa mintas bereena kabare bareen daqamosara xawatunta assiiyya awwanto birs awwaansaatu awaniyye.

1. ciillaakkata roshamin ga’ro aazeen irraza’ituntaassiiyye ,iraza’itajeechchu annana annana Ga’re aazeen lalano xawaakkata zhiccituta assiiyye.
2. Waalanobari kabar bere hannumarteen irra za’iteen yiini irra za’i jechchumahal mahaa xuudeedo xamiyyessa.
3. Awwanst gumukk ciillaakkat mineetasssa nii anbaa ntassanii beren kabara xaacceessara / ganbittaa kodan kodan gaggissa amaliin jaaalaakkatansa xawaatunta assiiyyessa.

27^{Ki} Gebaa

Hujewollo 48 Gebees barrakkata

Gebees baraakkata annannaatuta asiiyee awwano birsawwansaatu awwaniyye.

1. Wonaa fidaliichch doomanta qexxamo gebees barraakka affee saleeda qexxansu/ Awudishshaata sanna, h- humussa, O-orooba
2. Gebeebesii baraakka affoo saleeda ciillaakkata lallano ma’nen sainseen gaisiisu barraakkantas daggaantuta assu.
3. Gebbes baraakka birs awwansaatu annanna atunta assiin/ awudishshaata sannuu – gebees wona , roshsha wona bare maqisanna gebees lank bar...k.k.a.Gebaa yannat lamalu barrakkat yoosigontus barrakkat sannichch mar haaribba yooru huje barr ikkoga, lamubaru, hoffate abbatee foolocci bar ikkoga kuliyyessa.

Huje wollo 49 Gat kaashsha qorabeen afu

Annanna gate kaashsha eendi aaleen hoogo xaasan kaassunta assim haaro xawaa kkata hujat malakunta awwanobirs awwunsaatu awwaniyye

1. Gate kaashsha kaseenohaa odaataa sirta qexxanissu winshitunta assu.
2. Buchchu lallano manta annanna at kaaseeno haa winshitunta assu
3. Higu wixxeenodo malahiingumukku ciillaakkat wixxaa wixxunta assu.
4. Bariin bariin assu hasisanosak heelissu. Awudhsata wo’a agiissu hasiisanoosaaga qaagissu.
5. Barenbareeni le’inussaa awantutta jalakkaa tanda malaakkunta faariissu.

28^K Gebaa

Huje wollo 50 Ichchata

Ciillaakkat qixxiee echcha kaalatu xawaatunta

Assiye awwantaa birsawwunsaatu awwaniyye.

1. Ciillaakkat qixxitte echcha kaalatuta gardaba tassadagunta ysalaawoqqeen gaboots caakkisissa.
2. Xuufin meexxooma yoossa xamihcchakkata xamiin cillakkat fanqashshitunta assiyye

qixxitee ichchata

qixxitee ichchata itu fayimaan he’I wona hujta gagine annanna manomata le isiiya ka’lutuka annanna, annanna ichcha bifu hasissano’i maqoo aastan, pirotinakkat mamoo mgichchuniin buunchuniin qaarsano. L’illimma Yoosaa ichchat le’a ciillaakkata hasisaahaa ikkaniyan vataminaakkaa tiimeneraalaakkat amoo fayaaakat inkuta kaa’lta haan moosu ka’amntaane ku muccuruxawu faya’inkuta maxxoomaan hujata.

Annakka annakka ichcha afuushaan matich abbu muccuru xawaakata daganta. Xawu ikkoda shalaaga aagano waqpeen caakkissiiya amkkunta ichchat afa wona muccuru udienk ichcah afuushhsu aazeen bargantohu. Ciillaakkatannanna annanna muccuru xawakkata sarebete zahicciya dandeetuta yeen maqoo aatta, manomoqaarsitaa, haamoosu ka’mantahaa ichch yim ga’I nassa.

Moosu ka’mmantaa ichcha

Maqoo aata hoogokarbouderet ichchaa alaaphphinuta, dawunduutta hujatunta roonsutta maqoo aassano. Maqoo aatta echchat ruzichc, alasihc, fadaliichch dagajeehch, sukkareechch, shoonkooiichl malabihc, buurichch denichch, shukkareechch, uncaachch, molto laaloochch, ochcholooneechch... ..k.k.a. awuderichch lallita.

Manooma qarsiita (protina ichcha) cohich kaalatu.

Manooma qarsiita hoogo poroteni ichcha le’nutany fayyaikskuntan asstanmanoomanee qariisse hujeta hujattaa mannoma arsiittaa hoogo proten jechata maalichch, atabe maalichch, qurxumeechch, quphphach baaqeeliichch, woheech qeesichch, wixaachch azogeechchk.k.a. lallannoo

Moosu ka’mantaa (vayta min medmet) vayita minocheralakk

Ichcha kaalatu.

Galla orddizze (frootine) katstsuntsts nu diccode gaar qoner yessade gaar yissader nu galtto xaalize oocha oochchane. Galla orddizze (frootine) katstsuntsts asho, lukule asho, phuuphule, qom7olo, yiringga, tizha, ochcholooni, fila, meqa maatstsappan yentstsan aazzuntstsapp bentane.

Targe kayze (baytaaminen maydine) katstsuntsts xiqime

Moosu ka’mantaa ichchat inkaakka’n maqiichchunenii goganee qarashasha faymetahaa astan e moosu ka’manta echchata saliixich qoosixiich ,sinakk haamiilichch, dowooquu lichch gatekaashshach laalakkaachch haalgoochch mangoch,muziichch phophayiich, burtukkaanch...k.k.a.yamanthaar

29^{Ki} Gebaa

Huje wollo 51 cillaakka hujeta Gajaajju

osut annanna jecon qexxansitoo huje mato aleen qeexxanst misil maxaa taa qexxeensiin wolo rosaaniin do’rantuta assiyyaa wwantobirs awwansaatu awwanye

1. Ciillaakkat annannajechchon misiltoo xaafooha,mult aphphansiiso haa hujetaa qumaassiinqeexxansuu
2. Qumiyetohujeta mato daaseen usuriin qumaasen afuushuu kaa’lu.
3. Qixamo musili maxxafa jallaakkantas doraqantuntan taa xuduntaa assu.

Qutatoon hujatano hujaakkas mato bodaa afushamo chaleen siren tuubban afuustutu assiyye.

Huje wollo 52 bar wollisu

Xaatamo/ qexxano) wogeebare woluta eebe bare wollo aleechch aganaa kkataa bareekka taa annanna at malakuntaa assiyyee awwanto birs awwanssatu awwaniyye.

1. Wogees tonsosunkka agannakkata birs awwanstusa tusa annanna atunta assu
2. Annaka annaka aganan habaku baraakkat yoodo kulu.
3. Xaafamo wogees bare wollseenohaa shees barewollo aliichch aganaakka, baraakka annann at malakunta assu.

30^{Ki} Gebaa

Hujewollo 53 ichch etue iteenoo jeechchu qorabamu ha siisanoo fayyima seera

Iteeno jeechch qorabamu hassiisanno fayyemma seera (Awudishaatu) ichchach bereen zakken angata aa’uu,iteeno odaata aanshu--- k.k.a. hujeta. Russunta. Assiye awwanto birs awwaansaatu awwaniyye.

1. Wo’a samuna hoogo xabaru qexxensu
2. Ciillaakkat kifilichch fu’ltuta assu
3. Angata muxisen samun baquassin, xabesasa ashiin aa’lnii malahu
4. Wonanchii ekkuktara awans gu’man kalesanu kodan kodanangassa aa’lne rosunta assu.
5. Qutaaton ichaahchch bereenii zakkiinii angassa saamuunii hoogo xabariin gumakkaa jeechu aa’lu itemman odaata aanshu hasisanogu zahiccisiisu hasisano.

“O” Kifili roshsha Porograma

Xuufhanqafi 4 Lubbimilkixuufa

FUSHSHATU

Aagga.....	88
Lubbi milki huje wollo1 misilaakkata xanbaaqqassuu	89
Lubbmilki wollo 2 misillakkata aphphaqansu	89
Lubbmilki wollo3 misillaakka buuru	90
Lubbmilki wollo 4 manoma kifilaakka misila buuru	91
Lubbmilki wollo5 mingizzii misilaanqalama buuru.....	92
Lubbmilki wollo 6 abaroosu hujeta hujataniya malahaano misilan qalama buru	95
Luubbilki wollo 7 annanna annanna fooshshamma misilaan qalama buuru	96
Luubbmilki wollo 8annannaa annanna haqqakka misila qalama buuru	97
Lubbmilki wollo 9oriccichch mingizzaakka irra ahujatu.....	98
Lubbmilki jeechu wollo 10 xefxefeeniin fidallaakkata aphphaansiissu.	99
Lubb- milka jeechu wollo 11 orciichch irra hujatu.	99
Lubbmilki jeechu wollo 12worqaataakkata muransu.....	100
Lubbmilki jeechu wollo 13orciichchi fidala hujatu.	100
Lubbmilki jeechchu wollo 14 irrakkata mureen annanna.....	100
Lubbmilki jeechch wollo 15 Tangiraaminmini odaakka aphphansissu	101
Lubmilki jeechchu wollo 16: doose irrakkata hujatu	101
Lubmilki woollo 17 fidallaakka muruhaa pahphanssiisu	102
Huje wollo 18 Geomeeteri irraakkata hujatu	102
Huje wollo 19:- wollon misila misilu wollu xa'mni misila misiltutaasssiya awan- toora hujen hosishiyye.	102
Huje wollo 20 yemeechchutaa ilassee.....	103
Huje wollo 21 haquuchcho lee'I keessa.....	104

AAGGA

Lubbi milki jeechchu ciillaakkat annannu irru yoo misilaakkata murtutanii xanbaqesuttaa annanna misila misiltunta qalama buurtunta orciin misila hujatuta woraqata eritee murtee annanna irrakka hujatiya dandituta assinaame jeechchuta lubb milk ajeechchu cillaakka qooccu dandeeshsha le’isaa

Ka xuufi aazeen hujeta hujatiya dandeessano belaataakkaa ta’mita ku belaataakkat doomaatota shiqqoha ikkodaafiya cu’amee sigiin le’isiin ta’ m dandeessano

3^{ki} Gebaa

Lubbi milki huje wollo1 misilaakkata xanbaaqqassuu

“Misila xambaqqaassuu” yaanohaa hujatunta assiiyya awwano birs awwanssatu awwaniyye.

Annanna misilaakka affoo gazeexaakkach posteeraakkaach bari woisanchich...k.k.a. muraanseen qexansu

Ciillaakkate nifiltasa ikk misillaakkat kirtaa hoogo godi aleen xambaqqi assituta assuunsan

4^{ki} gebaa

Lubbmilki wollo 2 misillakkata aphphaqansu

Heegegon lallano annanna misilaakkata annannaa annanna irrin muraanseen ciillaakkat ahphansitan abargit bargite rossunta asiiya kanich woroodin affu’lto misillaakkata awudishata giina awwanano birsawantu ssattu awwaniyye.

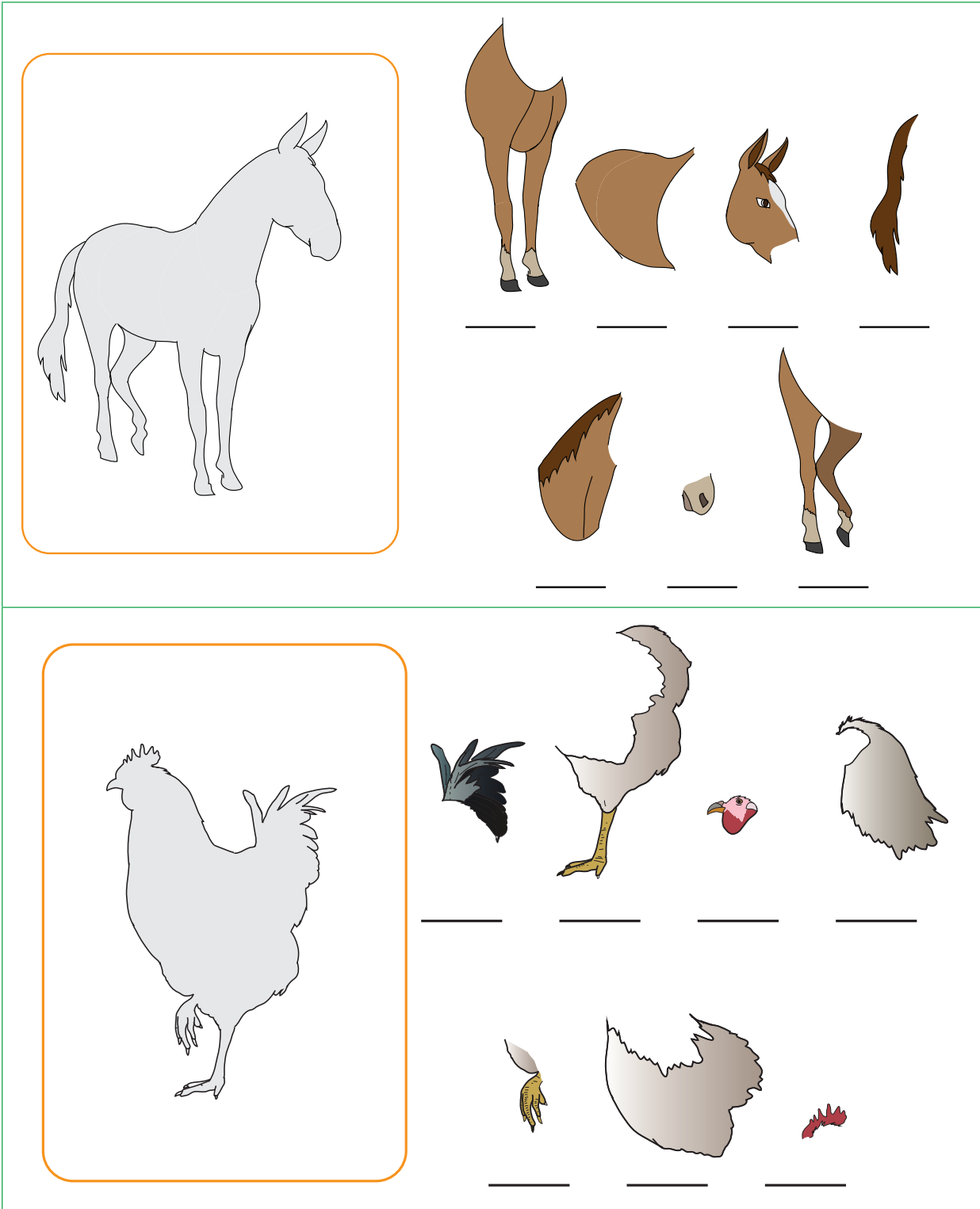
Toranto gazeexaakka positeerraakka maxxeeffaakka sa barmalahanchukalander k.k.a. annanna irrin muru.

Muraanto gazeexaakka positeerraakka wona irraa ciillaakkata malahu

Ciillaakkat nifiliitassa ikki annanna annannu bifiin muanto misilaakkata hiratu yoo woqeen aphphaqansituta assu.

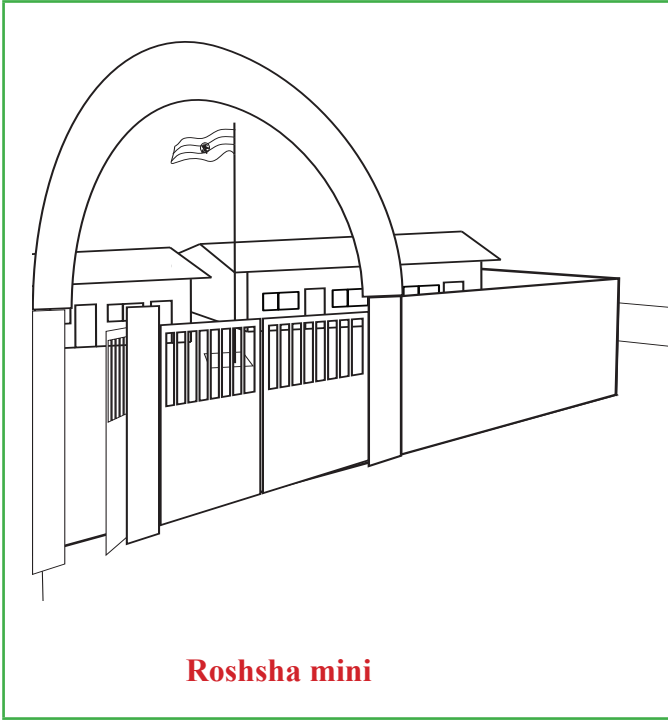
Sarbi aphphaqans xofoahu nitiri qeloha ihano awudshata

Kanch woroodin yoo lamo m isilaakka giin mureiya dandeen cillaakkat rossan marta jeech pozelaakka miqichchakka batisani qaxaqasitanii maru hasisano

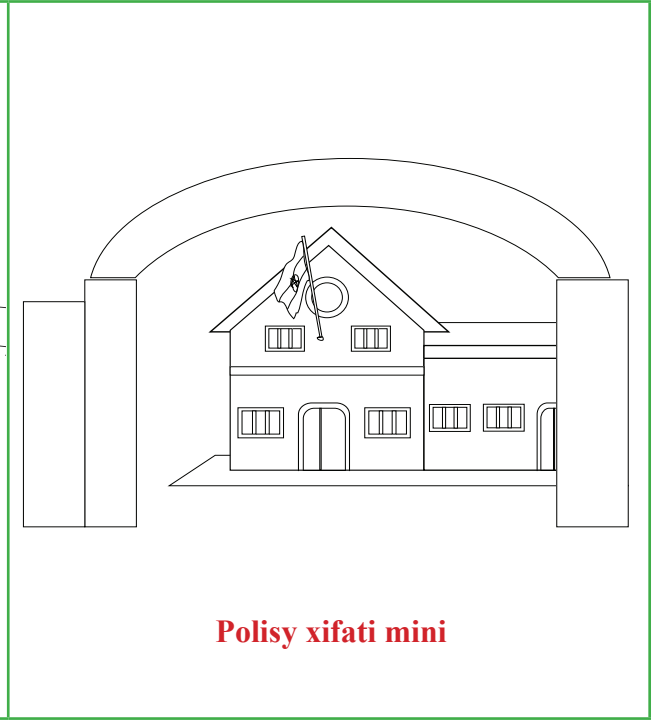

Lubmilki wollo3 misillaakka buuru

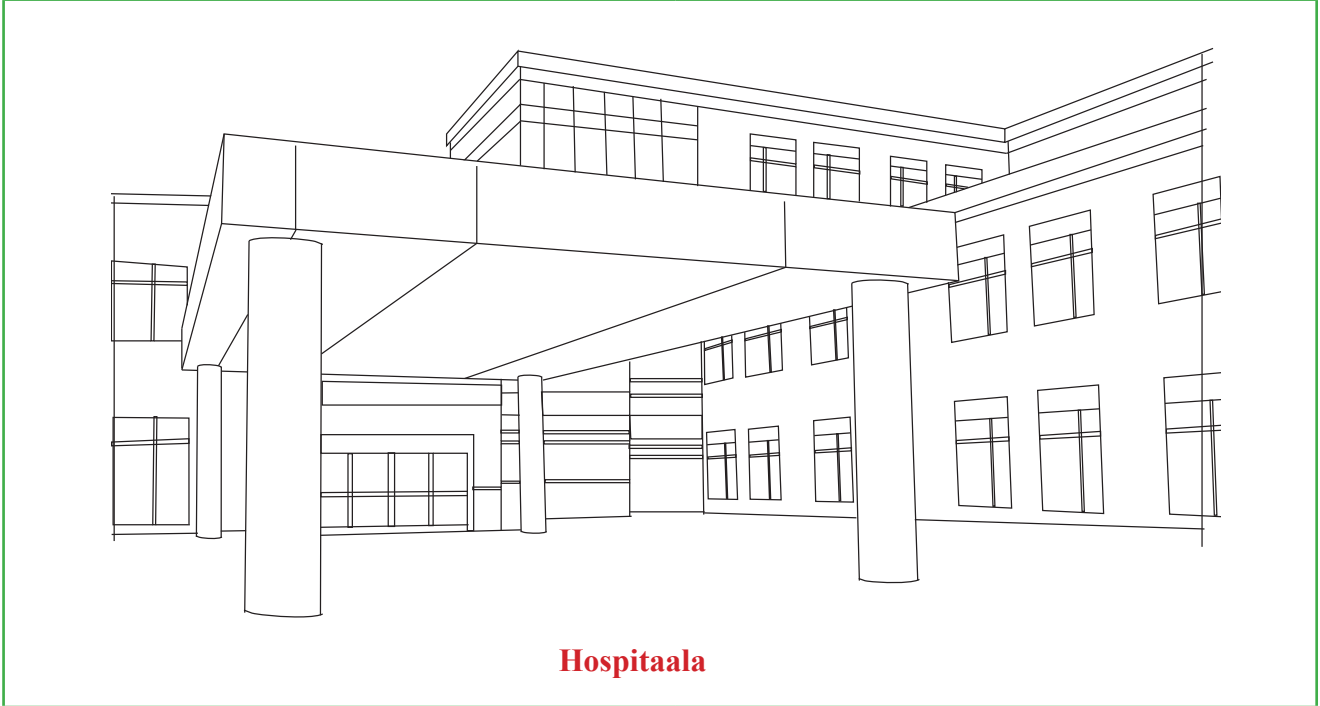
Rosaan gabarato maxaafaanii heegego tak'n daganta lalita annanna annanna kaa'lta ma'ntamisila ciillaakkata buuru rossutta assiyyaa kaniichch worodin afuulta awudhsa msil giin annanna annanna kalatu aata xaaxittakka misila assiteen buur rossuttaa assiyye

Roshsha mini

Polisy xifati mini

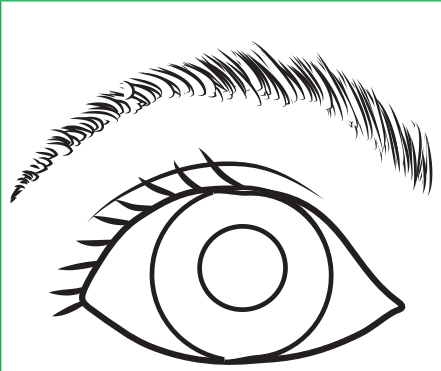
Hospitaala

5^{ki} Gebaa

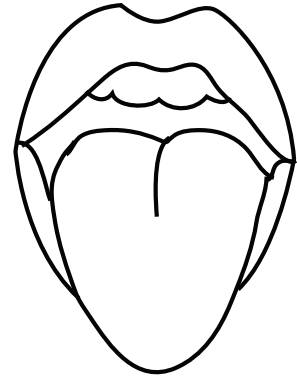

Lubbimilki wollo 4 manoma kifilaakka misila buuru

Rossaani gabaraato maxaafi aleen annanna annannaa manoo maakka kifillaakka misial qalama buurtuta assiiyya kaniichch woroodii afuulitoo misili aguudsshaan misla assiiyye. Buuru rossuttaassiiyye

Illi

arraabi

anga

sanu

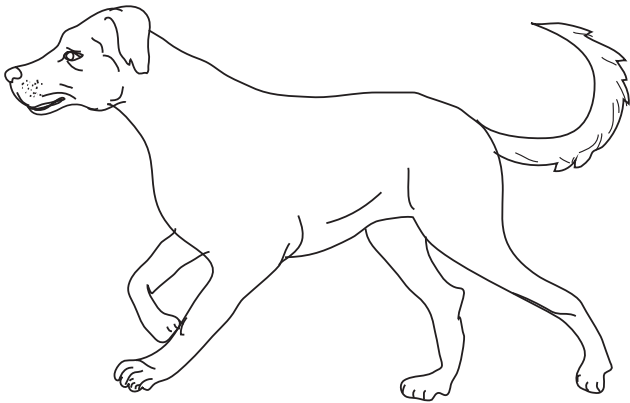
macca

9^{ki} Gebaa

Lubbimilki wollo5 mingizzii misilaanqalama buuru

Rossaan gabbarato maxaaf aleen annanna annanna mingizzii misilaa galama buurituta assiiyya. Kaniichch woroodin afulaa qalama buuritua assiiyya. Kaniichch worodiin afu’l too misilaakka agudishaangiin misila aasssiyyenii buuru rossuta assiiyye.

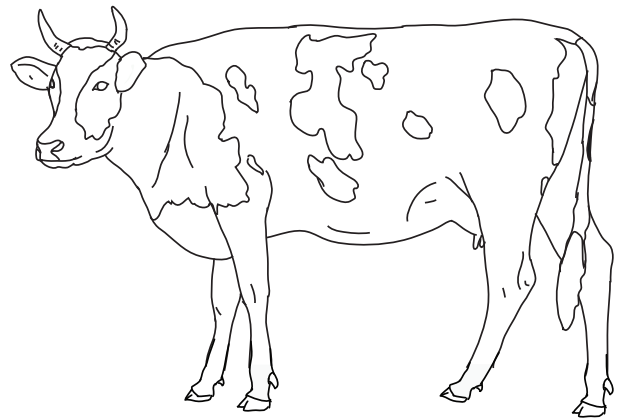
Woshshichchu

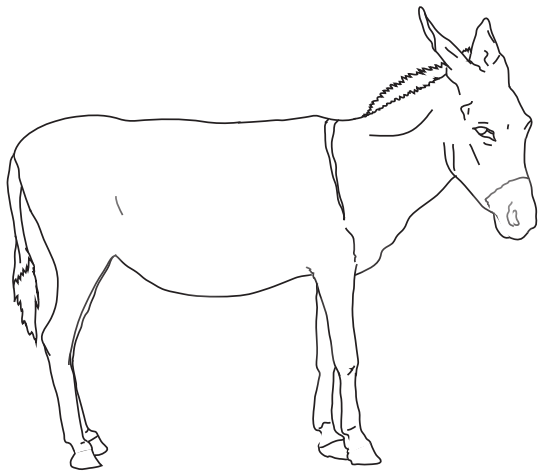
adanchu

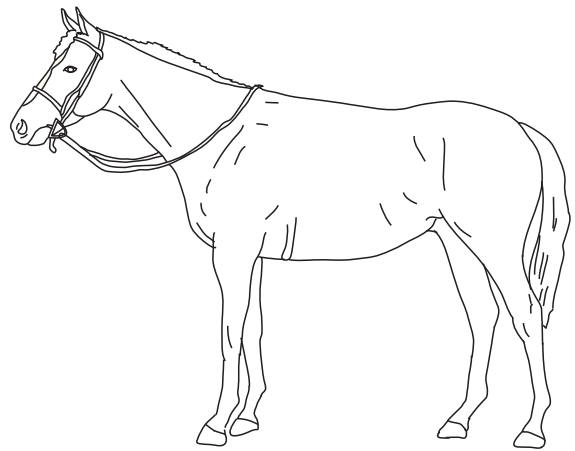
atabeechchu

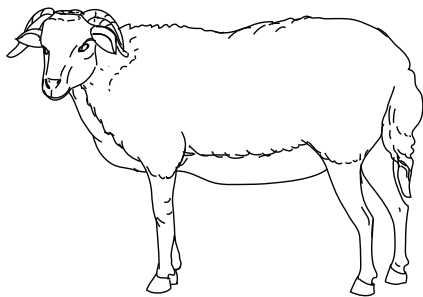
Sa'a

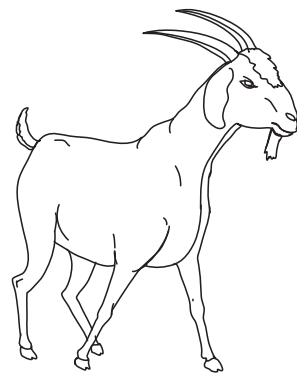
Haaruuchchu

faashshu

hoolchu

feleechchu

10^{ki} Gebaa

Lubbimilki wollo 6 abaroosu hujeta hujataniya mala-haano misilan qalama buru

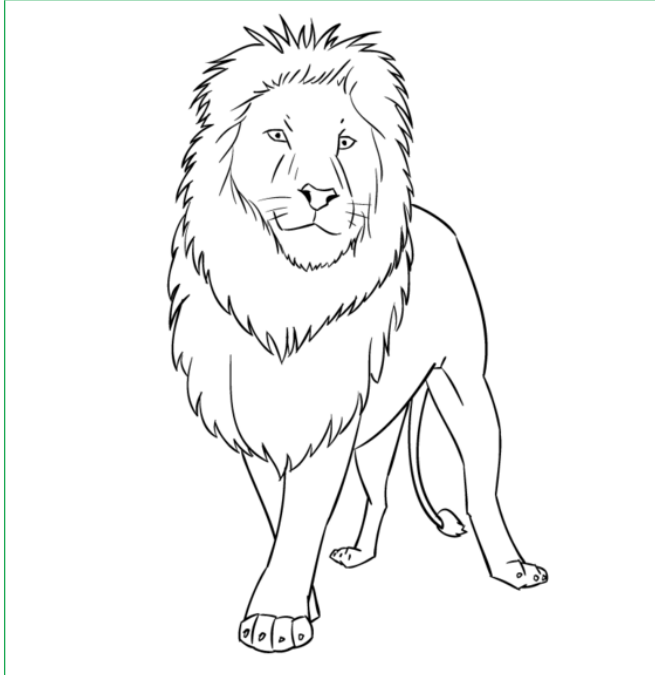
Rasaan gabbarato maxaafi aleen abaroosu hujaakkata hujataniya malaachano missila buurtutta assiiyye kaniichch wooroodin afu’ltoo misilaakka udishatgiin misirakka aassiiyye. Buuru rossata assiiyye.

	
<p>amata</p>	
	
<p>Hizoo</p>	<p>Hizoota</p>

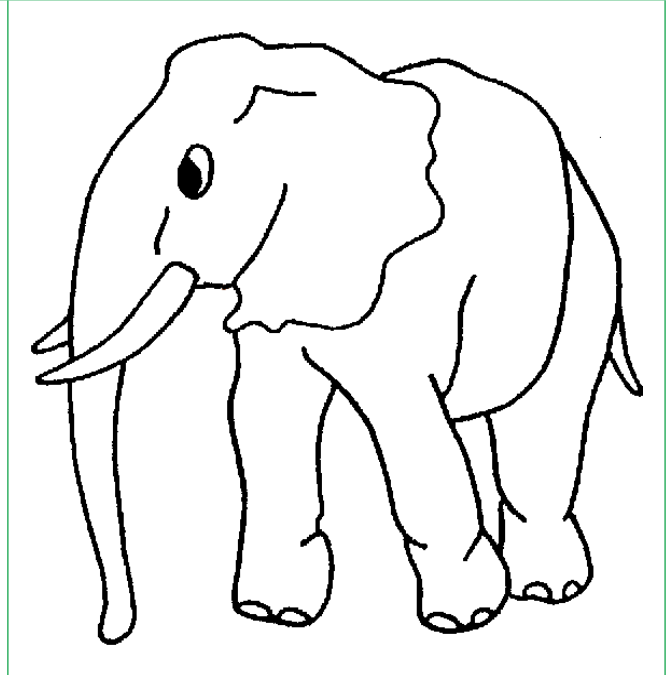

Lubbimilki wollo 7 annanna annanna fooshshamma misilaan qalama buuru

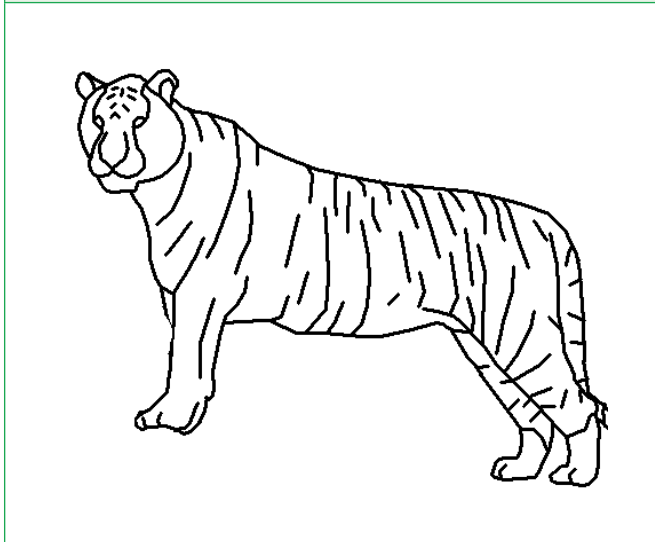
Rossan Gabbaraato malaa aleen annanna annanna fooshshamma misilaan qalama buurituta assiiyya. Kanich woroodin afu’ltoo misilaakka agudshaagiin misilaakkkata aassiiyyeeni buuru rossutaa assiiyye.

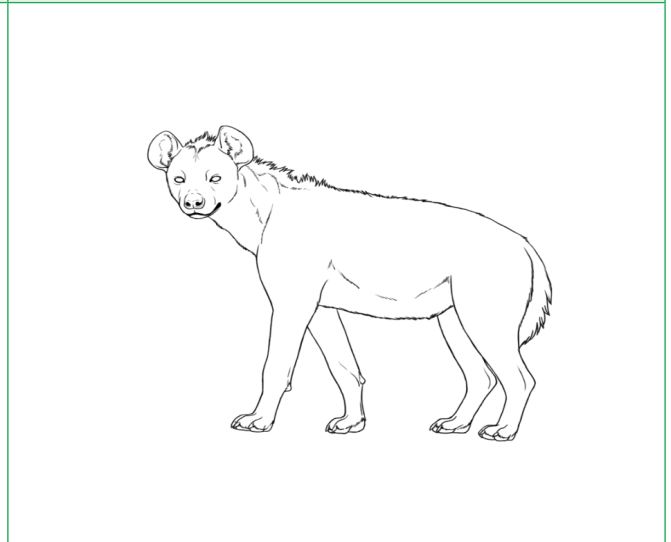
zoobeechchu

zanoochchu

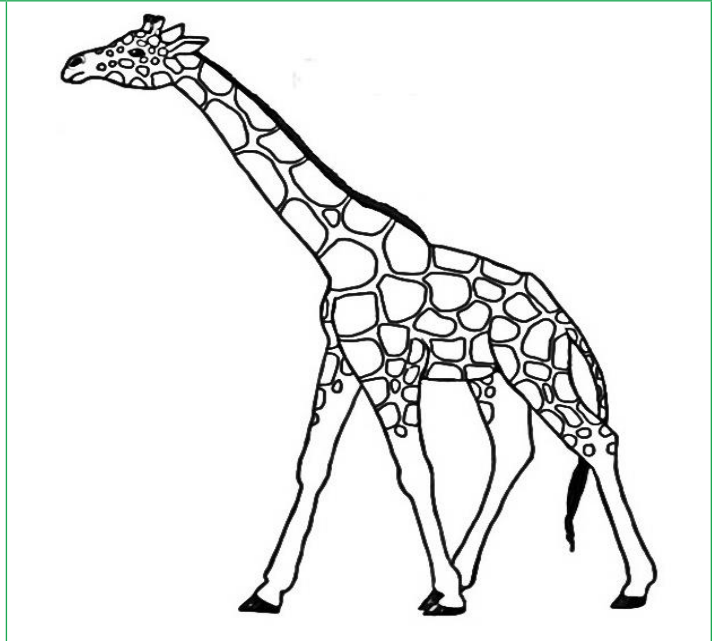
Zagunchu

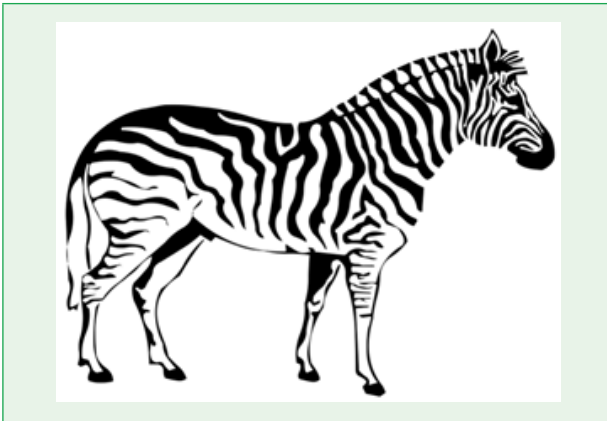
Gotichchu

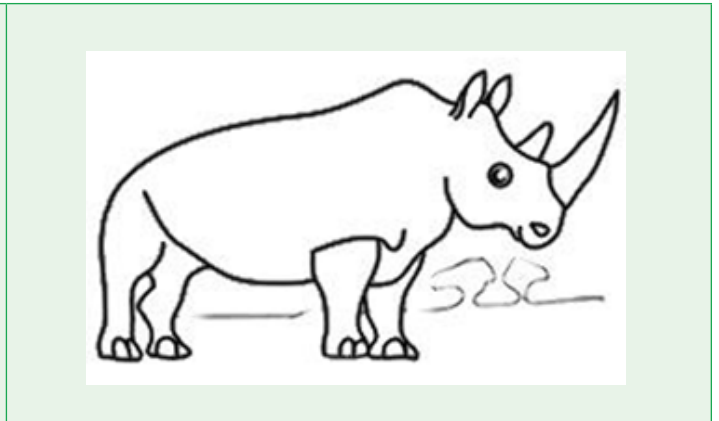
Gidaanchu

Qaccine

Gagari haruuchchu

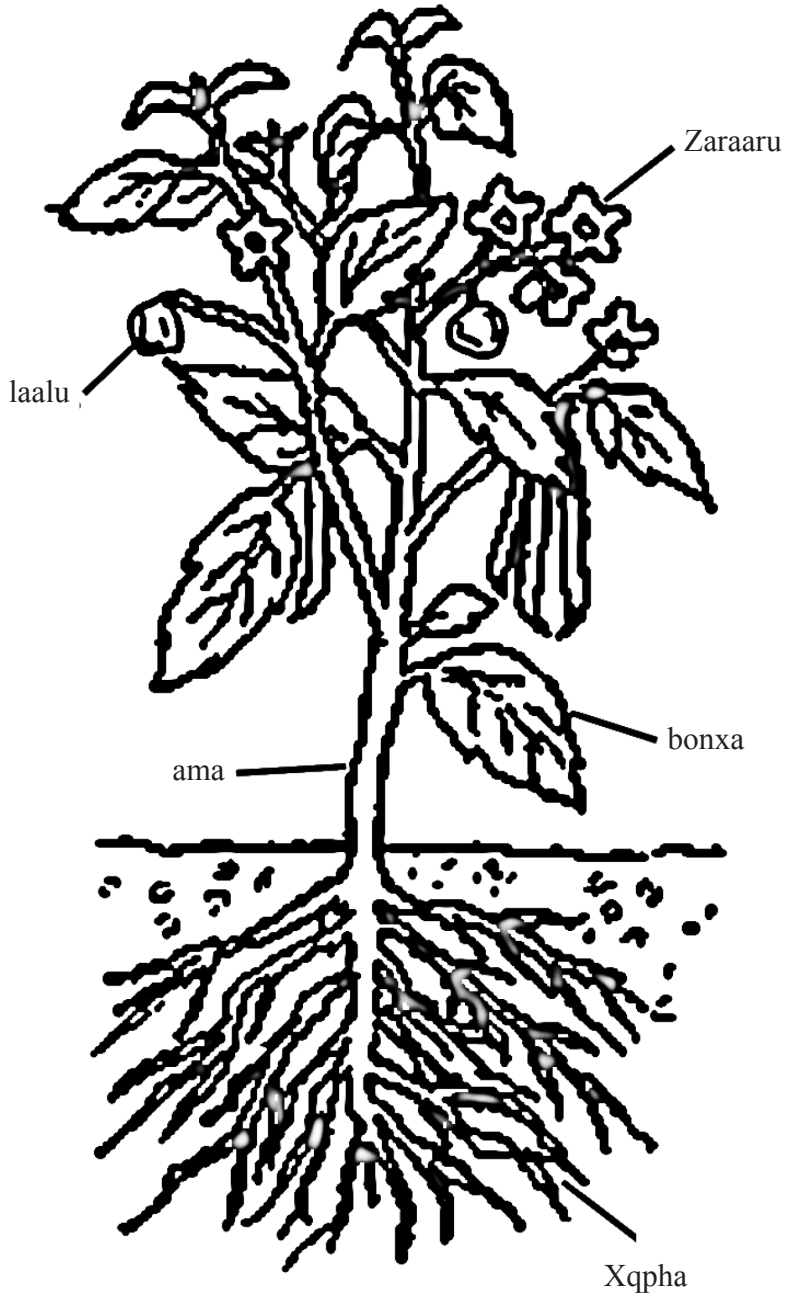
awurariissa

11^{ki} gebaa

Lubbimilki wollo 8annannaa annanna haqqakka misila qalama buuru

Rossan gabbaraato maxaafi aleeen annannu annannu haqqakka misilu dama, bonxa, xaphpha, zaraaron qalama buurtuta assiya kanichch woroodin afuu’lto missillaakka agusdisshsagiin misilaakkata aasssiyye buuru rossuta assiiyye.

Lubbimilki wollo 9oriccichch mingizzaakka irra ahujatu.

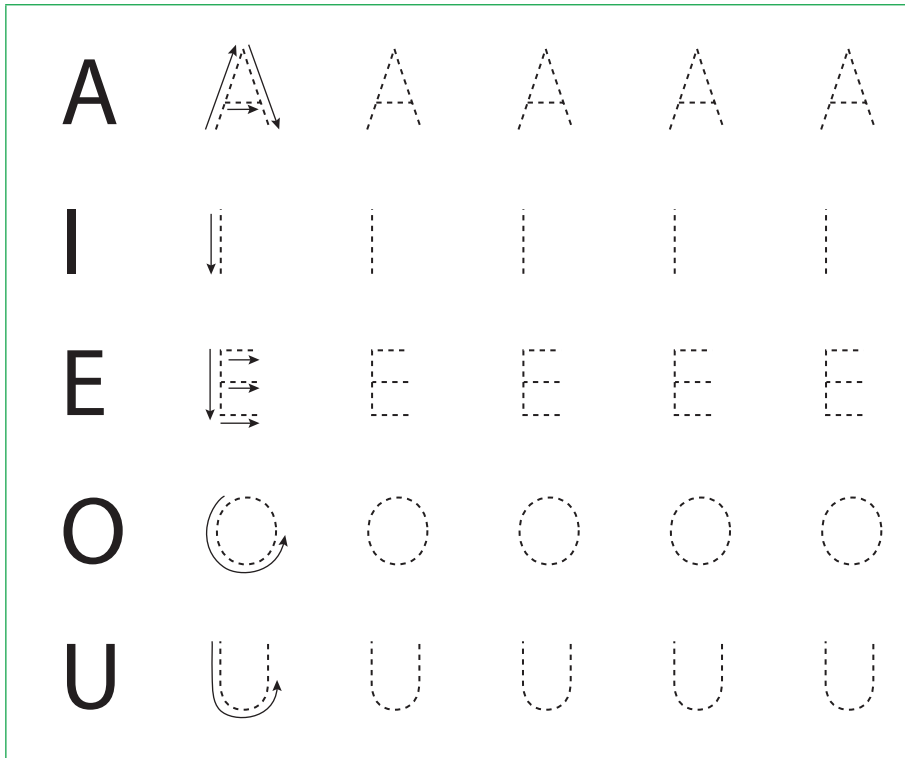
- Ciillaakka oricca qussite mingizzaakkachchi matus do’rt irraa hujatu rossunta assiyya kaniichch woroodin afu’ltoo missilaakkagiin awwano yoo birsaawwansatu awwwaniyye.
- Heegeeqich daganta irra irresiya ihano buchcha do’rni oricca birsen qexxansu hoogo pilasticu (fabirk oricca) heeoda qexansu.
- Oricciichch mingizzi misisu hatigu hujatamonodo hujateen malahu.
- Ciillaakkat iititaa mingizziichch matu do’rte irraa hujatu rossanta assu.
- Xooff alleen hujatosi irraa jaalaakkatansa malakkoota assu.

13^{ki} Gebaa

Lubbimilki jeechu wollo 10 xefxefeeniin fidallaakkata aphphaansiissu.

- Rosaanu Gabbaraato maxaafi aleeen xef xeffeeniin hujatantor rossunta kaa'lyessa.
- Rossaan gebbaraato maxaafankaniichch woroodin shiqqo agudishshagiin xefxefeeniin hujatanto marakka xazeen annanna annanna dallaakkat anna attuta ka'lyee.

14^{ki} Gebaa

Lubbimilki jeechu wollo 11 orciichch irra hujatu.

- Qussamoo orciichcha ciillakkat shshissiinsi mini odaata fanqalaalansit hujatuntas assiyye. Kalatusixawwatunta faareishshiyessa.
 - Awwanno birsawwanssaatu awwaniini hujasiishshiyeeessa.
1. Qussammoo orca hoogo plastiileena qixaansu.
 2. Qussammoo orca hoogo plastileena ciillaakkatans beehu.
 3. Orciichch hoogoplastileenichch mini odaata hattiggu hujjattando hujateens malahu.
 4. Ciillaakkas xuuddoginhasso mini odaata hujatunta, rossuntaniikaalatusis xawwatunta assu.
 5. Hujatoos hujissa jjaallaakkatanssa malakuntas assu.

15^{ki} Gebaa

Lubbimilki jeechu wollo 12worqaataakkata muransu.

Qalamus yoo worqataakka ciillaakkata beehin maqassiin muransiinwajjo woraqatiin xambaqi assitunta assiya birsawwansatu awwanin hujassishshiyye.

1. Qalama affoo worqaatahaa maqasaahaa qixaanssu.
2. Ciillaakkata beehu.
3. Qalamas affoo woraqataa muriin wajjo woraqatis aleen xambaqi assu rosunta assiyye.

Lubbimilki jeechu wollo 13orciichchi fidala hujatu.

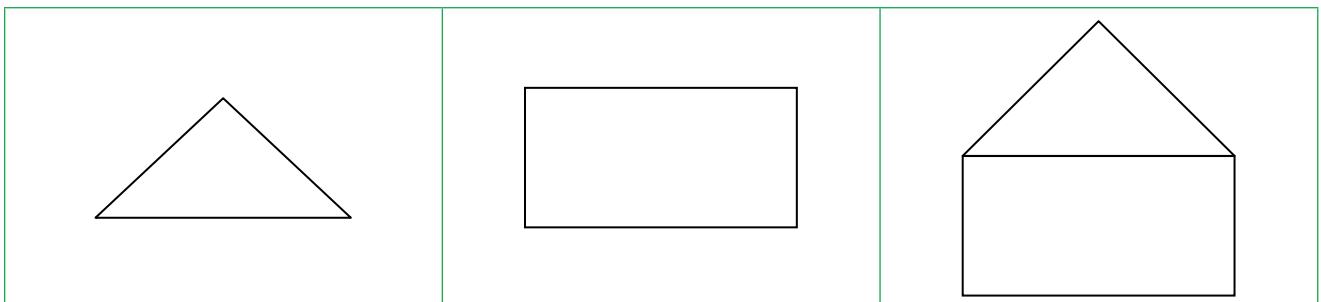
1. Qussamo orca hoogoplastileena qixansu.
2. Qussamo orca hoogo plastileenaCiillaakkata beehu.
3. Qussamo orca hoogo plastileeni fidallaakkatas hattigu hujataandoo hujatteen malahu.
4. Ciillaakkat xuudoogin fidala hujatu rossunta assu.
5. Hujatoo fidallaakkajaalaakkatansa malakunta assu.

Lubbimilki jeechchu wollo 14 irrakkata mureen annanna

irraakkata kirsaa aleen hujatuhaa maaras awwan murn murantoora aphphaniisissuu rossunta ka'lye awwanano birs awansotu awanii hujasiishshiyye.

1. kartaasahaa maqajahaa qexaansu
2. word'n ta'o agudishah giin annana irrakkata kirtaasiin shiqqo hujatiin maarsawaan murin
3. Muraanto qaqqawanu aphphansit hujatiin malahu.
4. Ciillaakkat xudogiinkirtaasa murt hasssoo irra hujatuta assu
5. Hujatos irraa kifilsa jaalaakkata ma hujateedo xawatua faare issu.

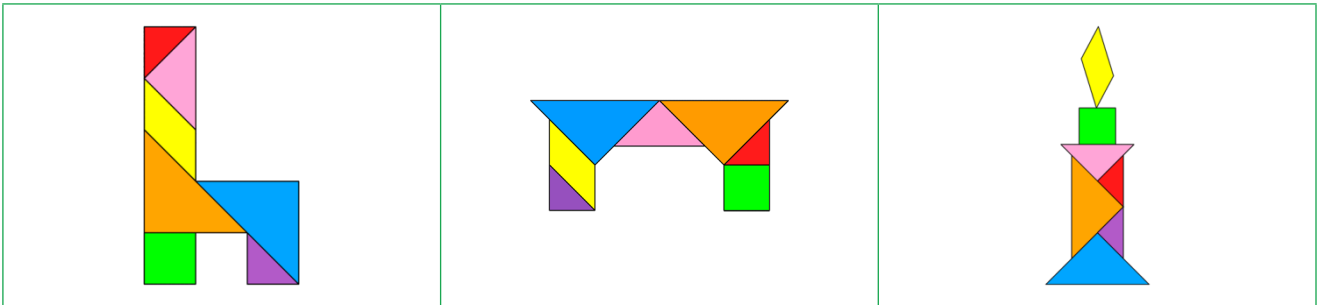

Lubbimilki jeechch wollo 15 Tangiraaminmini odaakka aphphansissu

Tangiraama ta’mn annanna irrakka aphphansiissuta assin min hujatunta ka’liyye.

Awwano bir awansaatu awaniin huja sishiyyee tangiraama xa’mant woroden shiqo agudi shasqin annanna irrakkata aphphansissuta assin min odaata hujatunta assu.

1. tangraam wolaakkat qxansu
2. Wollaakkass ciilaakkata beehu.
3. Woroodiin shqqo / shiqqo/ agudishsha giintangii raam qawan qawaan ta’mn annanna irra hattigu hujattando hujatteen malakkiyy
4. Ciillaakkat xuudogiin hasso irra hujattutta gabbaru
5. Hujattoosi irraa kifilsa jaallakkaata malakkuta assu

17^{ki} Gebaa

Lubbimilki jeechchu wollo 16: doose irrakkata hujatu

Gandadoose worqatahaa afiisiisanchuf haa xa’me muranto worqatakkata doose aleen aphphansiseenirrakkata fushshuhaa aphphansiisuu rossuta assiiyye.

1. gaana doosita aphphanssisanchu qxanssu
2. ciillaakka nifile afuushshiin odasii beehu
3. Aluden yoo odakkata tammin muranto worqatakka doose aleen aphphansiisiin hujateen malahu.
4. Tuudoogiin irra fushuuhaa aphphanssiisuuhaa tossuta assu
5. Hujato hujta kifilsa jalaakkata malahu.

18^{ki} Gebaa

Lubbimilki woollo 17 fidallaakka muruhaa pahphanssiisu

Kardalaeenxaafanto fidaallakkaa muransii nii aphphansiisiinii shalala laagata qoocituta kayye.

1. kard aleen xaafanto fidallakkata aphphanssiisuhaa maqaasa qxansu.
2. Kard aleen xaafanto fidaallakkata pahphanssiisu haa maqaasa ciillaakka aassuu
3. Muramo fidallaakka aphphanssiiss shalala laaga qooctamalakka.
4. Xuudogiin kard aleen xaafantoo fi dallaakka musriinii aphphanssiisaa shalalal laagaa qocci gabbarutunta.

27^{ki} Gebaa

Huje wollo 18 Geomeeteri irraakkata hujatu

Worqataakkata aransenii muranssenii annanna irra hujatuta assin gemoeter xinxisu daguta zayyicituta.

1. worqata , mareessamchu, maqassa, irsasa laaphphissaa haaa misil odaata qixansuu
2. Woraqata xa'mni Geomeetere irrakkata agudshata) awudshaata corbicuta sasi udu sholudu:- k.k.a. irrakkata areenii mureenii hatigu qxansu hasisanosaga malahu
3. Awann gu'mku ciillaakkat xuudogiin worqatakka areenii muraansiinii irrakkata hujatutta assiiyye.

30^{ki} Gebaa

Huje wollo 19:- wollon misila misilu wollu xa'mni misila misiltutaasssiya awantoora hujen hosishiyye.

Fayduntstsan xaqqamintti si7iluntstsan saalla7ode gaar yiizes yeekka yezanno oochchote:

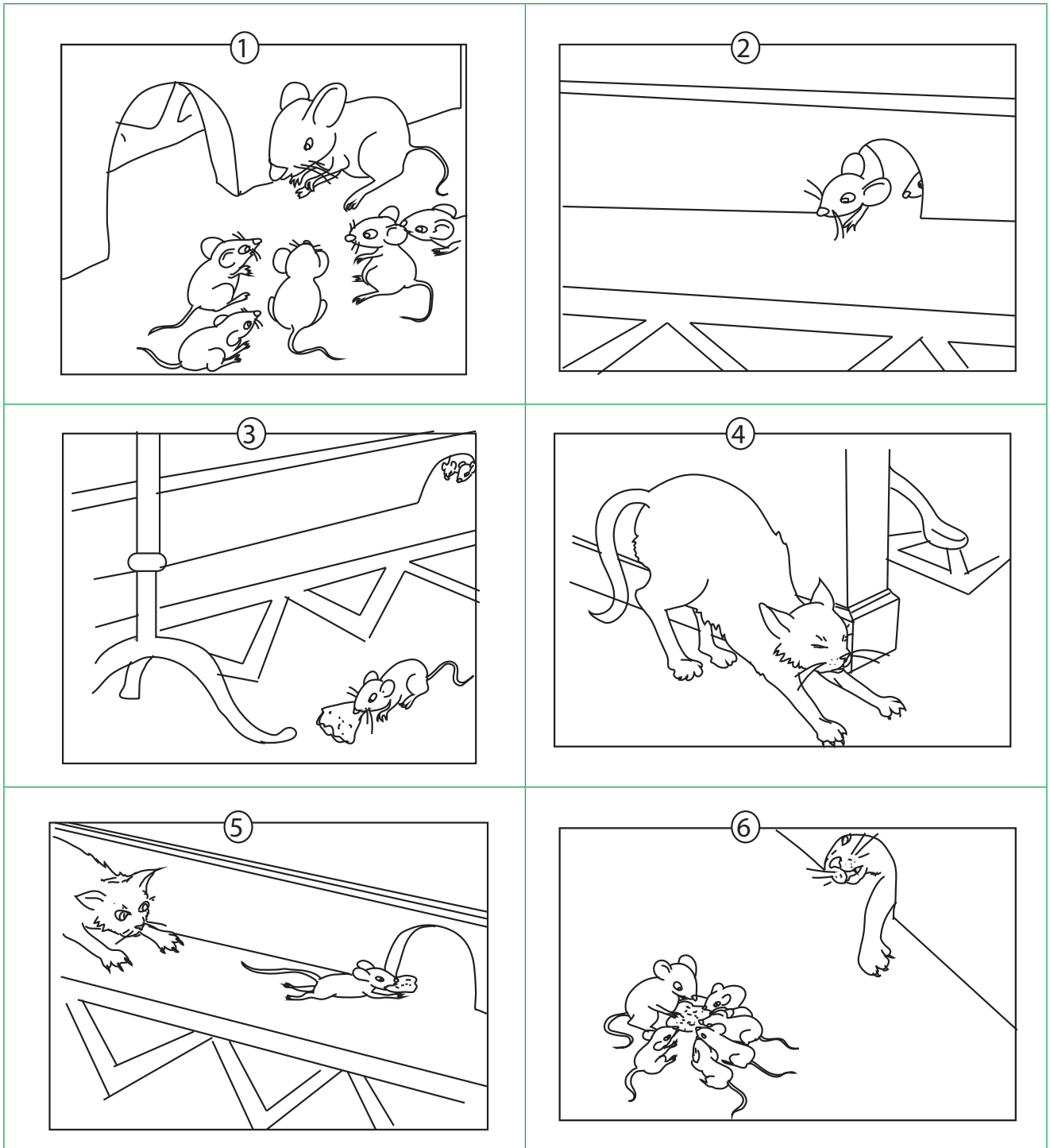
1. gu'mku ciillaakkat sassuhaa hezeetu woluta daffarsa aleen misiltutta assiiyye.
2. Saso wollon mann macca, hezeeto wollon adancho misila misiltutu assiiyye
3. Misilaakkas annanna annanna bareen fanqalaansit misiltunta assiiyye .
4. Misila misileeno buruushsha ta'mtqalama burtuta fareishiyyessa.
5. Bargiteen walasga heegeegotassa xuda xawak musilin hoogo irrin afuushutt fareshshiyyessa.
6. Malakkassa misiliin caakksudandetuta annanna jeechoon makanosagiin hujt aasantussa.

31^{ki} Gebaa

Huje wollo 20 yemeechchutaa ilassee

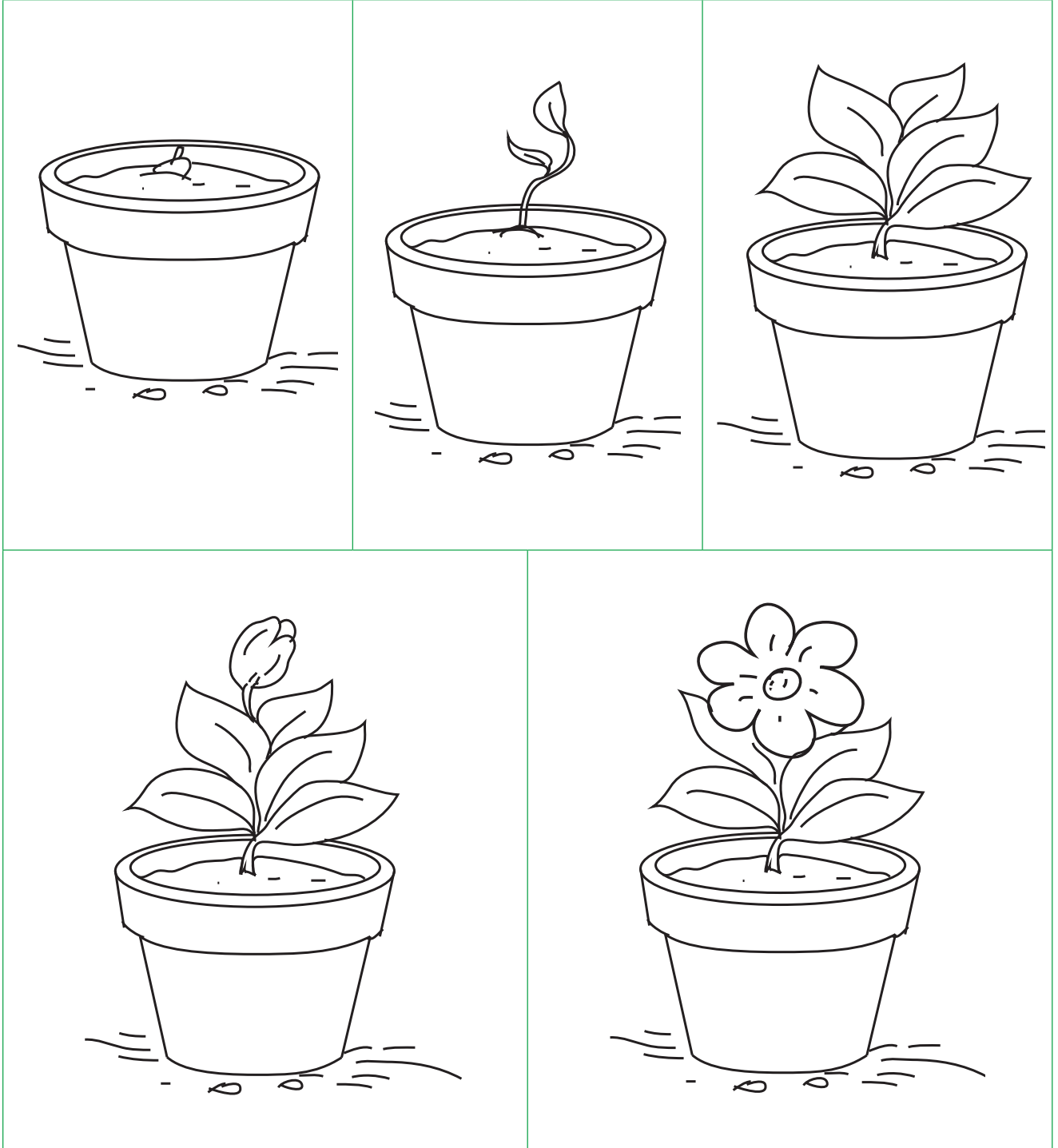
Awwantaa awansaqanto leu (6) misilaakka ciillaakkata beehiin misilaakkass buurta misilaakkachu mauta hogoo keesa kulu danditunta kaa’liyyessa.

Huje wollo 21 haquuchcho lee'I keessa

Awanta awaansaqanto misilaakka ciillaakkat aasiinqqlama burtutatani maauta hoogo keessa xawatuttaa ka'liyyees

“O “Kiifli Roshsha Proograama

Xuufihanqafi 5Kifili Aazeen Assantaa Alachcha

FUSHSHATU

Aagga.....	108
Alachcha wollo 1 mi macoocameekk'ne	109
Alachcha wollo 2 wollo lotto (wollo itanissu).....	109
Alachcha wollo 4: Qaars Alachchata.....	110
Alachchawollo 5 qu'miyitoora awuxxanssu	110
Alachcha wollo Genammo manchchu kaa'llu.....	111
Alachcha wollo 7: Abaroosii Huji.....	111
Alachcha wollo 8 Gebee alachcha.....	112
Alachchaa wollo 9 fidali aazi.....	112
Alachch wollo 10 : “ odaa wollo maara”	113
Alachcha wollo 11:-Fidali xopxophe alachcha	114
Alachcha wollo 12 doommino wollu xaazu	114
Alachchawollo 13-Irrakkataaqalamaakkataa xaazu.....	115
Alachcha wollo 14 fidalaakka hugaaxu.....	115
Alachcha wollo 15:-irraakka hasisano ma'nen woru	116
Alachcha wollo 16:-qexeeshsha qarcaata.....	116
Alachchawollo 17: Heegeegu qaarsu.....	117
Alachcha wollo 18 : mannu hujachchora.....	118
Alachcha Wollo19: uulat mayitee	118
Alachcha wollo 20 :su'miazeen yoo fidallakka.....	118
Alachch wollo21: zuruma alachuchata	119
Alachucha wollo22 fuleeno woqaa hasu.....	119
Alachcha wollo 23: Fidallaakkata xaazi alachchata.	120
Alachcha wollo 24 Ereerante laalu	121
Alachcha wollo 25: Gu'munku sanna iitano	122
Alachcha wollo 26: keessannakka su'miin Alaphphu.....	122

AAGGA

Ka xuufi aazichch hujeta hujjasisi danaeessaa bilaatakkat afu’lte xufi aazi alachata gebees aazeen rossan yoo enkee’nu qarissu bargaate saxan chat xalla ihu’nnach mumikko rosiisi bilaata bargin alachas nifliin alaphphitta daafiya ciillaakkat nifilin rosina hujatu enkee’nu dagussaa enkee’nussaa lee’issaa

Birssit annukku annukku alaphphano alachchasi seera zahicussa xomoshiyye alachchas bareedagga alaphphu hoogu eebano bareedmtaa hawaahaa enkeen siishiyye hikkaniich zakkiin alachchasi jeechchu onxanomaa awani hasi sano mala aasanossa annakka annanka alaachchath gagisi qaagshata asantee daafiya qagshshas hoogo azaazuusii awwantaa

Ka xuufi aazi hujeta hujatiya dandeesano malu afu’le kumalu kee’e doomiya shiqqo dafiya dagamogiin leiseen an xa’mu dandesano

1^{naa} gebaa

Alachcha wollo 1 mihi macoocameekk'ne

Ciillaakkat bajgona malalo qaagu annana attunta kaniichch worowdiin yoo birs awwansaatu awwaniyye.

1. alachchas qaageenta ihus ciillaakkata kulu
2. ciilaakat bakane coribiichoon hujat miinissa saleedudu waashshit afu'ltutta xa'mu
3. annanna annanna macoocamanossa qaagu ga'itutta ciillaakkata xa'mu awudishaat amurri,kichcheu,waaju,bajiguta
4. awwanto malaataakka cakkisin hujateen malahu

Ikkee qaxa qaagu misilin hujateen malahu bajigu,amurri,kichcheu,waajju k.k.a

Ciillaakkat misilisi aleen yoo qaagu maawudanondo hiraaguta assu

5. gu'munku ciilaakkat kodaankodaan annanna annanna qaago mala kultunta assu

Erancha xa'mmichchaakka

- Alachchas hatigutanikke? mahiya?
- Alachchaachis ma agicciteenta?
- Alachchasi alaphphiya mahaasmahaa assu hasisano?
- Mihi mihi bajigisanokk'nne?mihusikchaisano kk'nne?

4^{ki} gebaa

Alachcha wollo 2 wollo lotto (wollo itanissu)

Wollo lotto yeeno alachchata alphphitaa keeniya awwano birs awwansatu awwaniyye

1. ciillaakkat 4.6 nifiliin afuushshu
2. loottaakkas nifilii ttass beehu
3. muranti fa'o wollu sanxazhialeenyowolloon iitansii alachchas ciillaakkata malahu
4. ciilaakkat xudogiin wollo ga'itan xaazeen annanna attunta assu

Erancha xa'mmichchaakka

1. Alachchas hatigutan ikkee? mahiya?
2. Alachchas ma agi citeetnta?
3. Alachchas qeeliya mahaa mahaa assu hasisano?

7^{KI} Gebaa

Alachcha wollo 4: Qaars Alachchata

“Qaars Alachchata “ Yaano alachchata alaphphean kaniichch worod in yoo birs awwansaatu awwaniyye

- Ciillaakat 3-4 nifila ikki afultunta assu
- Qaarsiya hassiissa Annana Annanna odaata Awudshaata xaaccu yoossa Lasitiikka tuubanto xawulata qaccu birataakkata. K.k.a aasu Ciilaakkata kifil aazeen annanna annannar qarsitunta assu.
- Qaristosira kiflisa jaalaakkata malakkunta assu.

Erancha xa’mmichchaakka

1. Alachchas hatigutan?
2. Alachchas qeeliya mahaa mahaa assu hosisano?

8^{KI} Gebaa

Alachhawollo 5 qu’miyitoora awuxxanssu

Qu’mmiyitoora awuxxansu “yeeno alachcha alaphphiya kanniichch woroodiin yoo birsawwansaatu awwaniyye.

- Geometere irrakaata : qacu kinnata , Laaluta, lallamu qucceeta nifiliin afuusheen ciillaakaata beehu.
- Ciillaakkas aasamossa quccetiin lamu ootata /qu’matutu/ hujatuta assu.
- Awwan Lamu ootachch hasosi wolu ihano Gometer irrakka qaccu kinu Laalu K.k.a. worreena assu.

Hikkaniich zakkiin lamuukka ooto ootta mizaashin mizaashiin afushshititunta ootas ootas aazeen yoo wo’lisantaar wolisantuta assu.

Hikkaniichch hakku ootat bata’a woliseeno xawu yoosiga hakkus ootat qawunkka wolisanta xawakkat yoosiga xa’mmtaa.

Hikkaniichooh hakkus shiqqohu abanondo hakkus amoo kotanodo hoogo qixxu ihussa erantuntta assu. shiquussa aawuxxanseen kifili jaallaakatanessa xawaatunta qaarsiyeessa.

Erancha xa’mmichchaakka

Kagabbaraatu ammo hujatiin shiqosiya awuxansi mala eeisunta assiiyye

1. alachchas hatuguten ikke? Mahee?
2. Alachchaa chisi maha aagiciteenta?
3. Alachchas qeeliya mahaa mahaa assu hasisano?

9^{ki} Gebaa

Alachcha wollo Genammo manchchu kaa’llu

“Genama manchus kaa’lu yaano alachcha” alaphphiya awwan yoo birs awwansatu awwaniyye.

1. Ciilaakkach matu Genamoo manchiya awudi shishata burcu qu murto anigga godabas xijjo anni gga k.k. hujatunta assu.
2. Wolu jaalakkasi woqeen higan goda amen xuudi anniga awudisin wonaachch shiqqe mihi ikonqo xamtutta wonaakaaala gabncha assitunta assu.
3. Abbish hassianoha ikkooda annaakmaa’kkata kultuttunta assi
4. Godamo /Ka’leeciila aniamakka anaa kkas wolt beetussa kaltutunta assu.

Erancha xa’mmichchaakka

1. Alachchas hatigutan ikkeeg mahea mahiya?
2. Alachchaachchs ma aagiciteenta ota?
3. Alachchas qeeliya maha maha assu hasisano?

11^{ki} Gebaa

Alachcha wollo 7: Abaroosii Huji

“Mini Abaroos huje “yeenoo alachchat alaphphiya kanichch woroodiin yoo birs Awwansaatu awwaniyye.

1. Ciliaakaakkati niflii nifliin ikk annanna annanaa abaroos huje beeqantun. Amaaha anniiha oosohan waliihaanka.
2. Beqanto abaroosi huji shoofoon awudisiisii alasiisoo Rossunta assu.
3. Rosso giin kifilissa jalakkata abaros huje awudisiisii malakkunta assu.

Erancha xa’mmichchaakka

1. Alachachas hatigutan ikkee? Mahiya?
2. Alachchis ma daqqiteenta?
3. Alachcchas qeeliya mahaa mahaa assu hasisano?

Alachcha wollo 8 Gebee alachcha

“Gebee alachcha “ yeeno alachch alaphiya kanichch worodiin yoo birds awwansatu awwaniyye.

1. Ciillaakkat nifiliin nifiliin ikki bakkanus hiraannu waolus hi’rranu ikkutta assu
2. Hi’rta keenu ikko hirtaria annanna annanna womaashsha bitina aassu
3. Hirtaasi keenu annanna annanna xawa affii shiqqutta assu. Agudishshata irsaasa iskiritu kibirit min annanna annanna bonxibifaakkata qacukinnaakkata k.k.a.
4. Awansit ciillaakkat hasso odaata xa’mt hi’ritaa ga rossutta assu

Erancha xa’mmichchaakka

1. Alachchas hatigutan ikke? Mahia?
2. Alachchaachchis ma daqqiteenta?
3. Alachchas qeeliya ma ma assu hassisano?

13^{ki} Gebaa

Alachchaa wollo 9 fidali aazi

“Fidal aazi” yeeno alaachchata alphphiya kaniichch woroodiin yo birsawwansaatu awwanniyye .

Ciillaakkat fidala dagutanii yamammo fidliin domitaa laagaakkata maltunta assiyye .

1. “kaxuujiyye” mato sayinee woxit yooke’ne aaziich hawankus woxi itteenta? Ku fidalu woxita teesu woxis ulaam illii ci’mai matu fidal aaqqaam hanno a’nnoot woxi ulanoohaa awujjiyye woxis arrabeen qaseen xuujjiyye . xagaakkata worano manna awujjiyye gofoontas a’noot woxxeechch fidal karda fushshteen angaan affiyye.
2. Kards aleen ma, bifiyoo fidal yoondo ciillaakkata xa’mmiyye. Awanciillaakkata fidal rossuta ka fidaliin doomano laagat ayeet qaagiyye dandano? Yiteen xa’miyyessa.
3. Ciillakkat awuxanta fidalan doomamano yit malta laagat qa’ita a’noot amoo ka fidallaakkata saleed aleen xaafin fidalsiba malakkiyyissa.
4. Ciillaakkat awuxanta fidalan doomaman malata laagat gaituta anoot amoo kafidalla akkat saleed aleen xafi’n fidalsib malankun ciillaakkat kun hawishossada awudshata aasin kaa’liyissa.

5. Ciillaakkat xuudogiin kodaan kodan sayne aazeen yoo wollus fidalaakkat ke’isu domitun.
6. Ciillakkat roshshas aazeen fanqalaalantunta ke’ios fidallan domanto hakka xawahau hassi dagitunta assiiyye.
7. Ciillakkat laagata roses doomitaa jiichchu “Laaga woxis” qixxansitunt toshshassa kifilaazeen yoo rosaani su’ma xa’ma xa’ma dandeetaa.

Erancha xa’mmichchaakka

Ciillaakkat fidal alachcha alaphophinii fidals bifa annonna assit fidallaakkaantas doomano laagata gaetunta xa’myessa.

Alachch wollo 10 : “ odaa wollo maara”

“Odaas wollo maara” yaano alachchata alaphphin annanna oodaakkata mainni mainni a fuushshu rossunta assiiyye.

“Oodaas wollo maaraakka “yaano alachchata alaphphiya awan yoo birs awwansaatu awwaniyye ciillaakkat cardissa alleen yoo wolloga kifilissa aazeen awwantaa wollu yoo oodaakkata shiiss wollo maara hujatta.

1. Matu alachchat alaphphinotaat aleentas wollut yoo carda aasinaakk’ne. Kardus malaahano xawaakka batinita qu’miassu hassisano awudshoota kardis matu xawuhe’oda matu odaa, lawmu xawu he’oda lamuodaata, shiisenantaha ihono anniyanka anniyanka aageek’nendo?
2. Wolloos kaarda aasiteenciillaakkat odaasi shiisanta assiiyye.
3. Matee koda ka karda kardisina oodaa weet wollu maara qocc tuunta assiiyye hakkus maaru birsano? Wollo chchisi abbish qawu shiishoohu ayeet?
4. Matee woollo kaardu yoo ciillaakkat biri waltan ma’nteentassa goof gura udii oodas biren wollus gaxi alleen afuushshiye.
5. Awant lamu odaa shiisorch kardassa oodaasa wanaa oodach makkeudin afuushitunta assiiyye.
6. Gulmukku kardaakkat gaxi maariaazeen walttaahu qaxeechch bargansitun.
7. Kardsibaa oodasibaa malakkan cillakkas wolishshiyye. Awudshaata mato wollo kardiba mala hiin mafo yiyye hikkanch zakkin cuulus mallo ooda ba malahunta sumi’n gasiyye.
8. Kan assiteenta zakkin ciillaakkate odas aaqito mani fangashit afuushitunta wolloos kardaakkata fanqash shituttu xa’m yyessa.

Erancha xa’mmichchaakka

Ciillaakkat maineena kardissa aleen yoo wollo kifliss a aazeen awuxanta wollu yoo odaata qumaiyye wollo maara hujatunta xa.miyyessa.

Alachcha wollo 11:-Fidali xopxophe alachcha

“Xopxophe alachcha” yaano alachcha alaphphiye awwan yoo birsawwansaatu awwanniyye ciillaakkat xopxophe alachchata alaphphitan annakka annakka fidalituushshu gaitan alaphphitunta assiiyyessa.

1. 3 shool adda xarphpheezaa uulla aleeni kiflaazeeni chookiin hoogo buchchiin uullaaleen misiliyye annakka annakkashooladd aazeen matu fidla afuushshiiyye awuddishata

P	b	X
---	---	---

2. awanteen alachchas seera ciillaakkata caakkish shiyye teesu alachchas alaphphinam annukku annukku xophiyyiteenan shool addis aleen matu fidal xophiyyiteenata annakk annakka fidl aleen Ophiyyiteenan fidlas laagata xoqqatteen gaiitenata.
3. wonanch shool addis aazii hamiin malakeen fidal ‘b’ yiteenanta hikkanch zakkin awwni yoo sholadd xophiyyiteen fidal “9” yiteeni awwant tumaaton yoo shol add xophi yyin fidal ‘x’ yiteenata.
4. gu’ mukku ciillaakkat beeqqantunta saama aassiiyyessa kaan assiiyaa dandeeta ciillakkata galaxxiteen dandeetumburra faareisu.

Erancha xa’mmichchaakka

Ciillaakkat xopxophe alachchata alaphphitan fidlataannanka annankafidli laaga/laaga fushshugaitan alaphphitutta xa’miyyessa.

14^{ki} Gebaa

Alachcha wollo 12 doommino wollu xaazu

“doomminnoon wolluta xaazu” yaano alachcha alaphphiin wollo aazeen yoossa ilaansata (xaaccu) zaiccitunta assiiyye.

Rosisanchu ciillakkata onto nifiliin afuushiin wollo doomminaakka ciillaakkata xariphpheezissa aleen beekkiyyeessa. Hikkaniich zakkiin wonaa hujateen malahiin kultunta assu.

Kannigiin alaphphitan annanna misillakkata malakkunta assu.

Erancha wollo doommiinaakkata alaphphitan wollu anna anna attunta xa’miyyessa.

QUTTI ALEEN

wollo doommiinaakkataalaphphiin wolluta annanna assuussa xoomoosu.

Alachchawollo 13-Irrakkataaqalamaakkataa xaazu

Irrakkataa qalamaakkataa xaazeeno alachchata alaphphiini xawullaakka mereeroon yoo ilansooma zaiccitunta assiiyye.

“irrakkata qalamaakkata xaazu” yeeno alachchat alaphphi awwan yoo birsawwaansaatu awwanniyye.

Ciillaakka leo leo nifliin beehiin annanka annanka nifiliya annannu annannu qalamu buuramo qaqqawaanu worqataakka beehu .

Hikkaniichzakkin:-

1. Awwuxantaa irrakkataa qalamaakataa xaazu
2. Annanna irraakkata ikkodanii matu qalamu yoorra xaazu.
3. Annanu qalamaakka ikkodan matu bifu irru yoossaaha bargeen ilansu, dandheetunta ka’alu birsi xazu dandeehu qeellooha ihano.

Erancha xa’mmichchaakka

Irrakkataa qalamahaa xaazialchcha alaphini xawakka mereerono yoo ilansooma xa’miyye.

15^{ki} Gebaa

Alachcha wollo 14 fidalaakka hugaaxu

“fidalaakka hugaaxu” yeeno alacha alaphphiin fidalsi bifa annanna attunta assiiyye.

- Ka alachcha alaphphiya woroodiin yoo birsawwansaatu awwanniyye .
- Doomichich’ne birsin annanka annankka fidalia lamu kaardaakka qixxansinaam.
- Annankk annankk ciiliya matu kaarda aassiiyye . fidalichchis bata’a ihano kaardaakka he’oda ilaanqaxeech fidalaakkach wolu qawunka fidalis aleen qixxu ikko wollu heuta assiiyye.
- Ciillaakkat agarteen “annaamaakka mamatu fidalu yookk’ne fidalas teesu kifilis aazeen zaiteen ke’en awwuxamanora daqqiaa,auuxamano fidalu hues xomoosseen kardaakkas xabeenagga xuujjiyye. jaalaakka k’ne daqqiteentada korbichchu hujati afuu’litoo Oosobeechchu fanqnqalten afuuliyye. Jalaakk ki’ne habanka sarbanchan daqqiteendo mooshiyye.
- Wonaa niflIn huijato ciillaakkata galaxiyye.
- Lamiin ,sassini,shshooliin, ontiin . . .kkA waaltaa ciillakkat su’massa kultun gu’manka ciillakkata galaxxu habbot . annukku annukku ciilu annanna annanna qarimatii rossi hasanat yoossaga qaagiyye.

- Annukku annukku nifilu kardassa malakuntaa yoossa fidala rosisaanchussa rosiseemma fidal su’ma kuliya dandeetaa.
- Kardaakas ererteeni fanqashshiteen hikkanniin assiyye,15-20 daqiiqa hoogo ciillakkat hasanassaga martun.

Erancha xa’mmichchaakka

“Fidalaakkata hugaaxu yeeno alachchata alaphphini Fidal biffakata annanna assu dandussa xa’miyyessa

17^{ki} Gebaa

Alachcha wollo 15:-irraakka hasisano ma’nen woru

Annanaa pozilaakka xaaziin irraakka hasisa ma’neen wori alachcha ma’nena qaxi mereeron yoo annanooma rosunta assiyye . ka alachcha alaphphiyaa awwanano birsawwansaakka awwanniyye.

1. annanna pozilaakka awudishsha adanii, woshsha, miniiha k.k.a qixxansu.
2. pozilaakkata qaasheen malahu.
3. ciillaakka xuuddooga hujatuntta assu.

Erancha xa’mmichchaakka

Mama biffa pozilaakka dageenan?

18^{ki} Gebaa

Alachcha wollo 16:-qexeeshsha qarcaata

“Qexeeshsha qarcaata “yeeno alachchata alaphitunta assin daggaa fidallaakkan laagaa qooccitunta assiyye. ka alachcha alaphitunta awanno birsawwansaaka awwanniyye.

1. 6-10 annanna annanna odaakka qexansiin saaxinaan hoogo qarcaatan afuushshu.
2. Ciillaakka ki’neechch bireen korbichchissa hoogo maarin afuushshu.
3. Qexeeshsha alachcha alaphitunta qarcaati bireen hingotaat,matu laaga yami jeechchu qaracaati aaziichch qexeeshshas haakaniina aaqqiteenta qexeeshshas qexeeshsha hatigu yoo matu xawu yooga zaicciyye . qarcaati aaziichch boraaku aaqqitunta kullokk’neda a’noot baraaqu yan’ooha aaqqiteenanta gajaajjus ku laagat awuxamanooaha ikko daafiyateet. Qexeeshchas laagat baraaquhaa baraaqu yiteen gaitteenanta laagamaqeen ikka yeennooaha qaagiyye baraaqu yeennammansiisi laaga ihiyaa dandano.

4. Qarcaatas wonaa ciiliba highshshiyee hikkaniich zakkin qarcaatisi aazeen yoo odaachch matus doommino qexeeshsha laaga gaitun.
5. Ciillaakkas a’noot yiteenta laagaan doomaodaata aqqitunta xa’miyyessa.
6. Garinta doo’rteeda galaxxiteen qarcaats aazeen yoo odaa baattunta assiyee. Hikkaniichch zakkiin awwanni yoociiliba hashshiyee Garitadoo’rtubudda odaasi su’ma laagafushshusi fanqashshi gaitun awuxxantaa laaga laaga fushshu yoossada xa’miyye, barguta assiyee kaan ciilus odaas dooran qexeeshsha qwunka agarunta assiyee.
7. Odaachchis abbu oosust heokk’neda haaro qexeeshsha laaaga 1.2k na 3k k.k.a jeechch odaas doo’rantoda xa’miyye.

Erancha xa’mmichchaakka

Alachchaachchs mabifa laaga qooccu danditeenta ? Hakkas laaga qooccu kee’meekine?

19ki Gebaa

Alachhawollo 17: Heegeegu qaarsu.

“Heegeegu qaarsu” yaano hujeen malahi alachcha heegeegu yu ma yuaandoo zaiccitunta kaa’liyyessa ka alachcha alaphphiyaa awwanno birsawwansaatu awwanniyye. Ciillaakkaan mexxedda heegeegu qaarsiyaa yunkusin iittiteenataru yu hasisano xawialeen eraqqamiin awwanno birsawwansaatu awwaniin alachchas alaphphitunta assu.

1. Fliphph chaarta qixxansiin ciillaakka 5-6 nifla qooccu hoogo rosisanchu hada fuliin muccuru buchchi ma’nidoo’ru , hikka ma’neen braanchu heegeegu qooccu.
2. Rosisaanchuchuteesu heegeegu qaarsotaatyitan nifliyan saxawaaquawwanciillaakkatangaantassa yoo xawaakkabrsaanchu roshshamin, woqaa, haqqaakka sanaamma, hospitaala, geebaa annanna attunta assu.
3. Heegeegiich lallitaa odaakka (orca worqata, koolla, fuutta, bonxa , haqqa, qalamaamuirsassa annanna annanna qalamaakka ciillaakkata aasiin kanniichch aluudiin kulantoosi heegeegaakka hasanassaga hujattunta assu.
4. Worqati aleen hujatoo heegeegaakkaan mereeroontassa gabalamme qee’rma heus xassu.
5. Heegeegus hujatamm gooffoanniichch zakkiin hujatoosi hujaakkata ciillaakkas eransu.

Erancha xa’mmichchaakka

1. Alachchachis abbiseen iitiiteentaru mahan? mahiya?
2. Hareesamu hasisanor hakkanees?

20^{ki} Gebaa

Alachcha wollo 18 : mannu hujachchora

“Mannu hujachchora” yaano alachcha alaphphtan hegeegussa qaagunta assiiyye.

1. Roshsha min, fayyimma min, annanna oddaa misilala shiisin cillaakka hegeegoontassa manniin hujatantoora daggunta assu.
2. Awwansiteen mannu hujachchorra ikkorra ihunburiichch annunna assitunta cu’ msiishshiiyyessa
3. Manu hujachchora yamantaaru mahaa mahaa yamantahaara?

22^{ki} Gebaa

Alachcha Wollo19: uulat mayitee

“Uulat ma yitee” yaano alachchaalaphphiya heegeegis qorabi hasanchata dagunta kaliyyessa ka alachuchata alaphphiya awwano birs awanssatu awanniyye.

1. Ciillaakkat uula aleen korbichchu hujat afu’ltunta assu.
2. Uullat ichcha, wo’ahaa batinaashsha kaalatu aasita. qoraanbi afuumbudda kagu’manka baredaga aassitaaba yiteen kuliyye.
3. Uullat afeentase xawaataa ikkee beechch mayitaa’neeha awudanokk’ne? Hannoo hiraagiyye yiteen malassa kultunta assiiyye. awudishaata hayyana qorabbiyye, xursaanoara aliichch kammiyye aleentai yoo fooshaamataa folaamataa gentoonochchiyye
4. Gu’ munku korbichchu hujati afuu’litoociillakka uullat mannioosoota mayia danditaadonii uula hattigu qorabua dandeesanondo xa’mu.

Erancha xa’mmichchaakka

1. Uulla mi maccooccamanoseddo ku’leiya dandeet eenanindo?
2. Uulata hattigu qorabu hassisanodo kulata awudanondo?
3. Heegeegu hatiggu gorabiya dandiinaam?

Alachcha wollo 20 :su’miazeen yoo fidallaakka

Qaagisum aazeen yoo fidallakka yaano alachcha alaphphin gagintassa wolo ciillaakkaa su’ma su’me kardakkata ta’mane fidallaakkaa rosu danditunta ssu.

1. Annakka annakka ciili su’mu yoo karda, qawu woraqata irsaassa aasiyyessa.
2. Ciillaakkat su’massa qoraphin/tishiten xuudunta xa’miyyessa.

3. Matu su’mi karduyoo/batau fidlaakkat yoobai su’ma xomommioshiyye madeebo,bajigo/ciilu afun fa’oos ciilu affoha xaudunta xa’miyye. Su’mis fidallaakkata rossanufidallaakkas ikka su’min gaitun.
4. Awansit cillaakkat matissihu matissi annin awuxxan chcha yoo ssaga/ayidaggo wona fidalu walu fidala ihaano/ ciilu karda aff woluta kuliyyes ciilu awuxanta fidala ga’unta kaa’liyyes.
5. Wulu ciillaakkat kan xudissa xomooshshiyee kaniganka wolo ciillaakkanin bir bargiyyee annin doomano su’ma yoo fidallaakkach wanas annin doomano su’makkaachch yoo fidal xa’min mariyye amoo kifilsi aazeen afu’lt yoo rossanu fidala xabeenagga xudunsa garee manna ikkun rosissanchu fidallakkas saleed aleen xaafin caakkisu.
6. Awann annuku annuku ciilu su’mass qawo workqati allen xaafuunta xa’miyyessa kiflaazeen fanqalaalaateenan hawu yoo rosaanu ka’liyyessa ciillakkas xephpheenassa galaxxiyyessa kaan k 15-20 daqiiqa assiyye walano bar wolo ciilaakka su’min bargu.

Erancha xa’mmichchaakka

Sumissa aazeen yoo fidallaakkata xa’mu?

23^{ki} Gabaa

Alachch wollo21: Zuru’mma alachuchata

koote qarissa hoogo ziiphpha xufinii faniinii quphphu oolin laaga maccoccissan zurumma alachchata alaphhitunta assin angana illee mexoomata le’isu kaliyyesa ka wachchan

1. Qarisuhuu ziphphuu yoo odishsha qixansu
2. Qarisahaa ziphphahaa hatiggu xuiya adandetadonii zurumassa malahiin laagafushshu fushiya dandeetaaga barigii barigiin malahu
3. Cillaakkat xudoogiin qarissa xuffuhaa funhaa ziphphakkata fanuhaa xuffuhaa xa’men laaga fushshu rossunta assu.

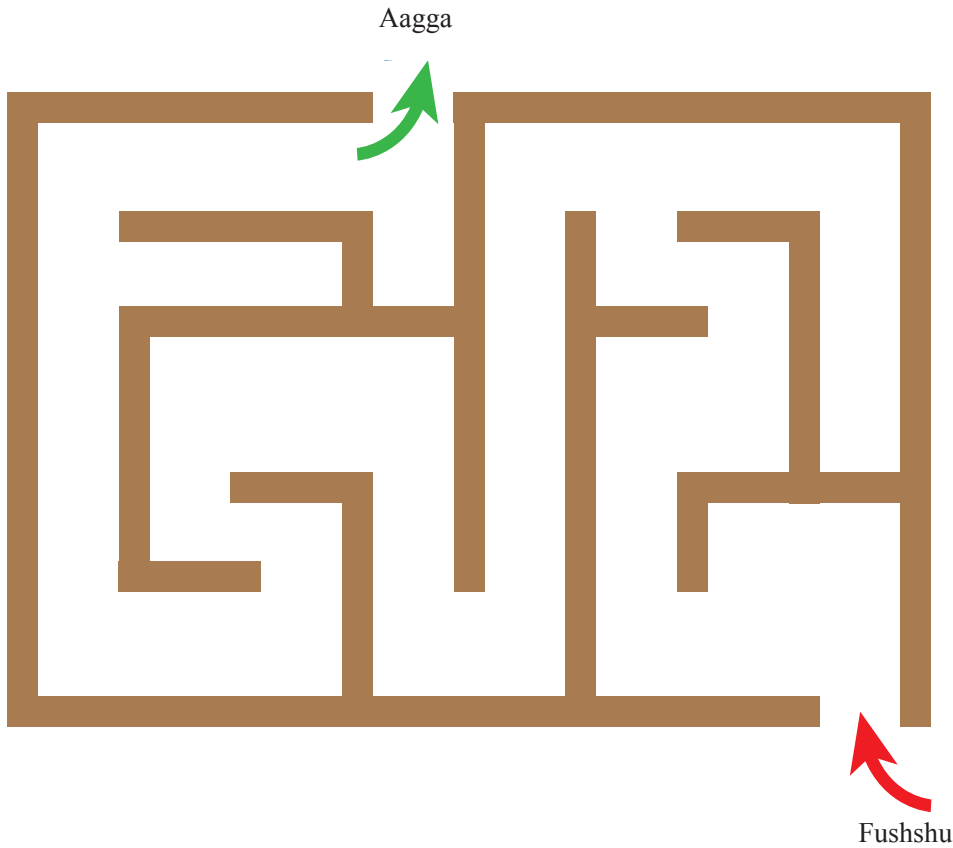
Erancha xa’mmichchaakka

1. Meereeroontak’ne ayi zurumantas bata’a laaga fushanchu fushiya dandanohu maheeteet?
2. Sarbansi qariss -xufiyan faniya maassu hassisano?

Alachucha wollo22 fuleeno woqaa hasu

Ciillaakkat worodiin yoo misila aassin aagi gociin aaggi bona ikko ma’naakkan xalli higin meereeru iilluuhaa hikkannichhchu zakkiin fuleenoba iillitunta assiyyessa. Birsi iilleehu beraanchchu ihano.

Erancha xa'mmichchaakka

1. alachchasi iititeenta? Mahea?
2. Alachchasi ke'mitaahaando ? mahea ?

25^{ki} Gebaa

Alachcha wollo 23: Fidallaakkata xaazi alachchata.

Fidallaakka to xaazi alachchata yeeno alachchata alaphphitan laagata wimmalakkata hujatuta awwano birs awwansatu awwanniyye.

1. Oosuta 5-7 beeqamaanu yoo niflaakkata beekiyye.
2. Lamu fidallaakkat xaafanto qawu worqataakkata beree lalano alachcha gagaran finciyye annukk annukku ciilu kochch kochehoda matu fidala xuudu dandu hassiisano.
3. Annukku annukku nifilu wolo korbichcho kochch kochchoda 10 aniga qee'rti xabeena maara uurtuta assiiyye.
4. Awant yooraa caakisiin hujateen malakkiyye.
 - Annakka annakka nifliichch wona ciilu xallu uuriyen woluss etariitass afultun .

- Issot doomiyye yeeno jeechchu uuritoo rufidals ke’isiyya alaphpheno ma’nta dawuda
- 5. Teman doomiyye yeenaniya beree uuritoo haro oosut kodantas wolu fi dalaa qqituttu assiyee.
- 6. Gu’ mukku nifil nifil beeqqamaanu alachchas eleessaachch zakkin nifiliin nifiliin ikki shiisoossa fidalaakkata ta’mant danditaa laagaa qooccutta assiyee.
- 7. Annuku Annuku nifilu qooccito laagata mexeedaxuuduta assiyee.

Erancha xa’mmichchaakka

1. Nifilikkin aazeen mamalaaga qoocciteeta?
2. Kalaaga aazeechch dageenta laagat yoodo? Hakurootan?
3. Kalaagaakkat xa’min ma ma wimmalaakkata hujatiya dandeenoo?

26^{ki} Gebaa

Alachcha wollo 24 Ereerante laalu

Ereerama yaano alachcha alaphphiyya awwanto birs awwansaatu awwaniyye.

1. Oosuta 6-10 Yoonifilaan beekkiyye.
2. Lamu oosuta angassa mizaazi udu gafart angassa qaxin korbichchu zait uuritun.
3. Aannanka annanka laalichch su’m aaisa Awudshshaata mangu, abokaata, muuzi annunku annunku laalchchisi bifu batnaashshibaan su’mamu xassiyee.
4. Ta’mteenta laalchchi batinnit gabalamanoo hualachchas alaphphtaa oosso batinneeneet Awudshshaata:- matonifilaan le’u alaphphtaaha ikkoda lamo laalchi su’ma doortan tordum nifilaantas heoda sasolaalchi su’ma doo’ri.
5. Annanka annanka nifiliyya matuciila doo’rin korbichcho mereeruaagiin ga’anooha iahano
6. korbichchu zait uuritoo oosoota qawu chookka hoogo koppi aasissa.
7. Gu’munkuoosoota gagissa korbichchu uulla aleen misitoo anniichch zakkin korbichchis mereeroon uuritunta assu / misiliin caakkishsha xuud.
8. Awwant yooraa caakksiin hujat malahi.
 - Ga’aanchchusi laalchaakka kodaan kodaan ga’ano. Hikka ga’amanolaalch su’miin su’mantoo oosuti korbichcho aaziichch fluti uuritaa wolu ona korbichchuta uurisiyadanditaara aatta.
 - Mate kodata mato korbichcho aazeen uuriyadandanoohu xalli mato cilia/ ciilata.

Erancha xa’mmichchaakka

1. Ga’antoo lalchchaakkachi abbiseen iititeenantaahu hakkaneet ? gibeentasiihu mahiyaateet?
2. Kalaalchu itu mahiyaa kaa’lano ?daggeenan?
3. Laalchaakkat aata kaalatu dagiya maassu hassisano.

28^{ki} Gebaa

Alachcha wollo 25: Gu’unku sanna iitano

Gu’unku sanna iitano yeeno alachcha alaphphiya awwanno birsawwansaatu aawanniyye.

1. Gebees mazimura mexeedda hittigu yinan yaniin ciilaakkaata xawaaqu.
2. Sanna: Sanna gu’unku iitano .sannu gebees wona bariyaa.
3. Ciillaakka mazimura rosisaanchiintassa mexeedda yitaagakulu.
4. kanniganka wolu gebees barraakka yu /zimmareen yuwaa.Maaqisanna :Maaqisanna gu’unku iittanuaa , maqisannu bajeesanoa bariyaa, gebeesi lanki bariyaa.
5. Gu’unka bari kanniganka zammartunta assu.
6. Awwant gu’unku ciillaakka korbichchu zait uurrirtunta assu. matu ciilla adoo’reen kuwaasi afunta assiin gebeesi wonaa bari sannayi ga’ano jeechchu wolus sanna zamartunta assu.
7. wolus Mazumura xooffooganka kuwaas affo ciillu kuwaasis hashsho ciliaatorrano , aaqeesihu maaqisanna yaano wolus maqisanna zamartunta assu.
8. kangiingu’mu ciillaakkat Abbat iilan qaxeechch zamartutta assu.

Erancha xa’mmichchaakka

1. Gebeesi Barraakkat ayeetan?
2. Gebeesi wanaa baru mabariyaan?
3. Gebeesi zakkaanchu baru hakkaneet?

30^{ki} Gebaa

Alachcha wollo 26: keessannakka su’miin Alaphphu

Daggeenantaamaauta do’riteen keessannaakka su’mit malakkuntaa

1. Kannich bir dageenanta maautadaggee nantasihaahujeen malahiya shalalanooha dagguntakaa’liyyeessa.

2. Doo’ramo maa aazeen itamanoossa /hanqaa’naqamano keessanna aaqqitunta kaa’liyyessa.
3. Maaus annanna ikk alaphphitanzahiccitoga hareessunta kaal’u.

Erancha xa’mmichchaakka

- Maaus hattigu daqqiteenta ? hatti iittiiteenta? Mahiya?
- Hakkas alachchata abbiseeniittiteenan?

“O” okifi Roshsha Prograama

Muuzziqi 6: xuufihanqafa

FUSHSHATU

Aagga.....	128
Mazammuri wollo 1:- mannun Roshsha min	129
Mazammuri wollo 2: mannooma kifillaakkaa	129
Mazammuri wollo 3: qaqawu cciaaakka	129
Mazammuri wollo 4:- mini gizaakka rammak.....	130
Mazammuri wollo 5 : Qambbinun Bajjingun	130
Mazammuri wollo 6 : Qalammi bifaakkda	130
Mazammuri wollo 7: aanga aashshaqu hitiguta	131
Mazammuri wollo 8: hizooii yaqaaba hizooti yeeshshe	131
Mazamuri wollo hezeetu (9):-Gu'mmunku mexxedoomaan	132
Mazammuri wollo 10 : matialeen matu bargii.....	132
Mazamuri whllo 11: Annamaakka	133
Mazammuri wollo 12:- bonxi bifa xaarmmussa godialeen	133
Mazammuri wollo 13: chchey faashsho	134
Mazammuri wollo 14: Qiissomata.....	134
Mazimuri wollo 15: Muccurimma qorambun.....	135
Mazammuri wollo 16: Tiitee Butullaakka	135
Mazamuri wollo 17: Fidala rosu Iitaam	135
Mazammuri wollo 18: Qawu felleechchu	136
Mazammuri wollo 19: Daguhoogu uurrun.....	136
Mazammuri wollo 20:- Sayins Sayins	136
Mazammuri wollo 21:- ciichchuta Ihaamm	137
Mazammuri wollo 22:- Qaaraashshu rosaanchu	137
Mazmure Faydo 23: Hoyya Hooyye	137
Mazammuri wollo 24:- boll'e heebo	138
Mazammuri wollo 25:-Gebeesi bare mazamura	139
Mazammuri wollo 26:- Hikka hagu hikkahagu.....	139
Mazammuri wollo 27:- eman bajigeenta	139
Mazammuri wollo 28 : Kukululu.....	140

AAGGA

“muuziqi roshasha jeechchu” ka awaan saatoon aphphanti aasantoo mazmuraakka gebeesi roshsha qaarssitaahaara wonaa mazmurisi qeenxeessu olaalamli olaalmliin beeki kei qanqa laansif macooccisa awaanti ciilaannut ki’nneeta awaantan qeenxeesan zammartuunta gabbariyyeessa. Hikanniichchin mazmuurisi geenxeessu gu’mmankka zammreenno bilaatiin maccooccisu gawuikkodaa qaaqu hasisanosarra dagi kei mazimurasi siioleech maccoocisiin hoogo laagaan mexxeda zammarteenan reshshasi qaarsiyye zammartaa annichi zakiin mazimurisi aazeen macootaa laagaakkataa zahiccitoo mala ejje roshshaachchi hakka roshsha kifilliin xaazaando xa’mmitenan haasaawiiyye.

Ka xuufi aazeen annannu annannu mazmmuraakka awudishshaata hincitee ku mazrammuraaka aagaga shiiqo daafiya hegeegi dagaganchaga leisiini annanna annanna ike mazammuraakka wogis alachchaaakkataa kinati alachecha Shalala mato muziiqi odaan ta’mmammu hasisano.

Muziiqi xuufa

1^{naa} Gebaa

Mazummuri wollo 1:- mannun Roshsha min

Mannuni roshsha mini (2)

Enke'nnu daqiya (2)

U u rosaammi

Wollu wollisaammi

N n nta dagaammi

Mannun roshsha mini (2)

Enke'nnu dagiya

Mazummuri wollo 2: mannooma kifillaakkaa

Muummi gennanii

Guluabii lokkai zurrummaakkai

Isso'ootaa mannoomma kifillaakai (3)

Mazummuri wollo 3: qaqawu cciaaakka

1,2,3 qaqawu cciaaakka

4,5,6 qaqawu cciaaakka

7,8,9 qaqawu cciaaakka

9 qaqawu cciaaakka

Mazummuri wollo 4:- mini gizaakka rammak

Mini gizaakka zammaru dandeetaa hik-
kada mama yitaa?
Adanchu zanmartaa dannassa
Miya miya yitaa
Miya miya yitaa
Minigizaakka zammura danditaa hikkada
mama yitaa?
Woshshi chchus maye mamaye
Wu wu wu ye
Miqqichchu hangagano (2)

2^{ki} gebaa

Mazummuri wollo 5 : Qambbinun Bajjingun

Mato , Lamo , Saso , Shshoolo
Qambbinun bajjingun
Onto , Leo , Lamala , hezeetto
Honso , Torduma × 2
Maaxamun barcumu aazeen
1naa , 2ki , 3ki , 4ki , 5ki , 6ki , 7ki , 8ki , 9ki , 10ki

Mazummuri wollo 6 : Qalammi bifaakkda

Hixxe qalama
Mosoroomi leinu
Zaraaro bifu ma awdano
Burtu kaana awwdano

Biishshu qalmu ma awadano
Giira bonqu awadano
Samaa awadano qalamu’nnu
Samaa awudano
Gamballa qalama yu
Gixxillo bifaa yannata

4^{ki} Gebaa

Mazummuri wollo 7: aanga aashshaqu hitiguta

Aanga aashshaqu hitiguta hitiguta
Miinita aashshaqu hitiquta hitiquta
Muummi duxichchu huphphu hitiguta hitiguta

5^{ki} Gebaa

Mazummuri wollo 8: hizooii yaqaaba hizooti yeeshshe

Giseentindo giseentindo ike
Dawwolu dawwolamme dawwolu dawwolamme
Xiqqiyi xiqqi yi xoqit waalibe
Ekku keaamm ekku keamm!
Miini aalli inku muccursi
Oddishsha oddaqqi qa’nnu ichchi
Roshsha mini maraamm!
Mareeda enke’nnu daqaamm!
Ii hizooti yeeshshe hizooti yeeshshe
Giseentindo giseentindo
Dawwolu dawwoolamme dawwolu dawwolamme
Xooqi yi xooqqiyi
Ekku keaammi ekku keaamm!
Miini aalli inku muccarsi
Oddishsha oddagi ga’nnu ichchi
Roshsha mini maraamm!
Bareeda enke’ nnu dagaam!

6^{ki} Gebaa

Mazummuri wollo hezeetu (9):-Gu'mmunku mexxedoomaan

Azmaacha x2	x2	{	Gu'mmankku mexxedan mexxedan Alaphphinaamm Gu'mmunkka mexxedan mexxedan Alphphinaamm Ki jaalu Ii jaalanka Ii jaalunka ki jaalaa
Azmaacha x2	x2	{	Gu'mmanky mexxedan mexxedan Bajingaam Gu'mmunku mexxedan mexxedan A/aphphinaamm

8^{ki} Gebaa

♫ Mazummuri wollo 10 : matialeen matu bargii

Mati aleen matu bargi lamu asseemmi
Matu bargi lamiateen matu bargi
Sassu asseemm matu bargi sassi
Aleen matu bargi shshoou asseeem
Matu bargi shshooli aleen matu
Bargi ontu asseemm matu bargi
Onitaleen matu bargi le'u assee
Mm matu bargi le'u aleen matu
Bargi lamala asseemm matu
Bargi lamalialeen matu bargi
Hezeetu asseemm matu bargi
Hezeerti aleen honssu aseemm
Matu bargi hanssi aleen matu
Bargi toroama asseemm
Matu bargi (2)

9^{ki} Gebaa

🎵 Mazummuri whllo 11: Annamaakka

Azimaachche 2x	{	<p>Amaii annaaii iitaamm Hizooiin hizoonta iitaamm Xummiin iitaan he'aamm</p> <p>Annaakai itiissa'e Annaakai oddiisaa'e Annakai rosiisaa'e Annaakai iititayoo'e</p>
Azimaachche 2x	{	<p>Amaii annaaii iitaamm Hizooiin hizoonta iitaamm Xummiin iitaan he'aamaa</p>

🎵 Mazummuri wollo 12:- bonxi bifa xaarmussa godialeen

ITordumu banxi /hixe/ bifu xaarmussa godialeen
 Matus ubbi bixammaoda honssu fa'ano
 Honssu bonxi bifu xaarmussat godileen
 Matus ubbi biixammaoda heezzeetu fa'ano
 Hezzeetu bonxibifu xaarmussat godi aleen
 Matus Ubbi biixammaoda lamalu fa'ano
 Laamalu bonxi bifuxaarmusa godialeen
 Matu ubbi biixammaoda ontu fa'ano
 Le'u bonxi bifu xaarmusata godiLEEN
 Matu ubbi biixammaoda shoolu fa'ano
 Shaalu bonxi bifu xaarmussa godialeen
 Matu ubbi biixammeda sassu fa'ano
 Sasu bonxi bifu xaarmmagiat godialeen
 Matu ubbi biixammaoda lamu fa'ano
 Lamu banxi bifuxaarmussat ggodialeen
 Matu ubbibixammaoda matu fa'ano
 Matu bonxi bifu xaarmussa godialeen
 Matu ubbi bixammaoda onu fa'ano

11^{ki} Gebaa

Mazummuri wollo 13: chchey faashsho

Che che chchey I iifaashsho
Wajjo faashshi aleen afu’leeemm
Che che chchey yaan ko’rramm
Che che chchey faashsho (2)
Bunibifa faashshialeen afu’llemm
Che che cheyyaan ko’rraamm
Che che chchey faashsho (2)
Gambballa faashshi aleen afu’lleemm
Che che chchey yam ko’rreemm

12^{ki} gebaa

Mazummuri wollo 14: Qiissomata

Lacciyitan qiissomat
Ali ali fultoot
Bobiru bobirsiyan
Bobiru fulli saxaansan
Xeenu ubii
Xeenu waalli
Woru muggai woru muggai
Woru muggai toreese.

Mazummuri wollo 15: Muccurimma qorambun

Azmaachche (x2)	Gu'mma jeechch guure ke'nnan Wonaanka shuma'nun Miinn'ne aanga'neen Samuniin aallinnaamm Inku'nne muccursinaamm Qa'nunne intoota Anga'ne aallinaamm Roshsha mini mannaam Gu'mma jeechchu kaan hajantaamm Gu'mma jeechchu kaan hajantaamm
Azmachcha (2)	Gu'mma jeechch guure ke'nnan Wonaanka shuma'nun

13^{ki} Gebaa

Mazummuri wollo 16: Tiitee Butullaakka

Tiite butu'llaakka xuraamo mainneen hossan
Aallitumbu angaaan qoxitan
Xijosee tufisiishose ota'ose
Ubboo birqqiqqitoo xijjose

Mazummuri wollo 17: Fidala rosu Iitaam

Ciilaanut ronssan rossaqqamun
Fidala dagiya qaanni uurinuun
“B” goociga yoota
“Q” yemazu aphphite
“X” maqasa awudaanne
“M” sasu lakka yoose (2)

Mazummuri wollo 18: Qawu felleechchu

Tiqawu felleechchu mooltoo
Guurccaataan iyaanti gebaan hosoo
Tiqawu felleechchu duubbee
Muxa hixiitan mine hossaan
Tiqawa felleechchu woddayo
Mmees meea yitan
Minisee aageen

15^{ki} Gebaa

Mazummuri wollo 19: Daguhoogu uurrun

Ga ga gi gaa daqu hoogu uurrun
Ga gu gu mmanka dagee
“Gi” atin dagi
“gaa” buseennohu haqaa

16^{ki} Gebaa

Mazammuri wollo 20:- Sayins Sayins

Sayins Sayins Iizabbua
Resisoonteea fayiimma
Miini aalli qa’nnui itaniyan
Angai aalli hooshsha itaniyan
Lokkai aalli hawwarru asaaniyan
Haqeen dagoom sayinsa xannaan
Sayins sayins Ii zabbua
Rosishshoohu fayyimmaata

18^{ki} Gebaa

Mazummuri wollo 21:- ciichchuta Ihaamm

1, 2, 3

Ciichchu ihaamm

Bobiri aleen burri yaamm

4, 5, 6

Zaraaroochchi aliin

7, 8, 9, 10

Maallichchuta ihaamm

Sameen burriyaamm

Horophphilla ihaamm

Sameen burri yaamm

Zaraaroochchi aliin

Aliin aliin

19^{ki} Gebaa

Mazummuri wollo 22:- Qaaraashshu rosaanchu

Qaaraashshu rosaanchu abbishsh daganua

Maramani wogee aleen zahicanwa

Kaameelu waalanoohu xabbiyi lalluntas

Woqee gura wudiineetmaramanohu

26^{ki} Gebaa

Mazummuri Faydo 23: Hoyya Hooye

Hoyya hoyye hoo

Hoyya hoyye hoo

Hoyya hoyye hoo

Hoyya hoyye hoo

Aaseemakkutu hoo
Caammu yooha hoo
Su’mmammeha hoo
Mosoroomuulle hoo
Isu maxxageen hoo
I mini amat hoo
Gaalluki caakkyo hoo
Qorqoru awudayo hoo

Mazummuri wollo 24:- boll’e heebo

Boll’e heebo

Abba dagaleenheebo boll’e heebo
Xambaaro woginheebo boll’e heebo
Tuuphphi masanchoonheebo boll’e heebo
Boora gaanseenheebo boll’e heebo
Weessi zuugeenoheebo boll’e heebo
Bichchaari maqisannanheebo boll’e heebo
Bashshinqa qeessinheebo boll’e heebo
Cefo hamusaanheebo boll’e heebo
Riiku hireenoheebo boll’e heebo
Atakkaani harbaanheebo boll’e heebo
Aabbaa aaqqeenheebo boll’e heebo
Duli hoffichchoheebo boll’e heebo
Boora duleenoheebo boll’e heebo
Afuushshaaabbanheebo boll’e heebo
Hulla iteenheebo boll’e heebo
Mariishshu masaeno heebo boll’e heebo

27^{ki} Geba

Mazummuri wollo 25:-Gebeesi bare mazamura

1, 2, 3, 4, 5 Ronssun Alphphinun
6,7 matu geboo lamala bari
Sanna maqisanna orooba hamusa haxba 5ku baru
Waanneemm roshsha mini enk'nnu daqiya
Hofiihchutaa abbataa fooloocin mine
Alalphhinaan alphphinaam qulxin roshsha mini (2x)

29^{ki} Geba

Mazummuri wollo 26:- Hikka haguu hikkahagu

Hikka hagu (2x)
Wo'u hoogeen hanssan
Hawwareen fanqalli aago
Hizoosixuujo aaganiyan
Aaqqitoota guureen ahiphi marti mugeena
Ammo marantan
Abbaayya illitoo
Toltoota ikkan laaga macootoo
Issi hizooti
Xeenu uubbo maxoo aago
O'ayoo bajigo injiijjiti

31^{ki} Geba

Mazummuri wollo 27:- eman bajigeenta

Eman bajigeenta kohu annaakkat
Eman bajigeenta gu'munku rosisaanut
Abbins bajingeemm bareedaga gindeem
Kanniya iillinnoomihu bolxumacoocamm

Higinsoomm jeechchu keejeen yoommihu
Yoonne hoshshat yoonne qaangaamiru
Hujati le’isi kaba iilisonnehu
Galatu illan rasisaan choota
Hujachi le shi kaba iilishshoohu
Galatu iillusi rosisaan chchiha

 Mazummuri wollo 28 : Kukuluu

Kukuluu Soozimba
Kukuluu Soozimba
Kukuluu Soozimba
Kukuluu Soozimba
Amo ooso,oosolaphphinan abbinsi
Kanniichch zakku oosinatu fanqli waalumbua
Oosinatui oosintatui malabua azuta

“O” KIFILI ROSHSHA PROGRAMA LEU MUJULLATA

ISBN: 978-99944-2-858-8

Toophphe Federaali Dimokraase Rehubiliiki
Roshsha Ministeera

Woroodi Gadina Giimmi mannaakka
Kililli mangisti roshsha biiru

Sabus: 100.00